

A REGGEL

Ara 10 fillér

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRÜT 52. SZÁM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

VASÁRNAP DÉLUTÁN 3 ÓRÁTÓL NYOMDAI
SZERKESZTŐSÉG: VII., MIKSA UCCSA 4.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
TELEFON: 27-8-82 ÉS 27-8-83

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

VASÁRNAP DÉLUTÁNÓL ÉJJELE
1-IG A SZERKESZTŐSÉG TELEFON-
SZÁMAI: 46-2-86, 46-0-43 42-9-78

XII. évfolyam

Budapest, 1933 szeptember 25

R

39. szám

Példátlanul izgalmas tüntetések és ellentüntetések viharában bontott zászlót a legitimista párt Debrecenben

A délivasút szétdarabolt öngyilkosa: Tungl Márta varrónő

VIHARFELHŐK

IRTA: LÁZÁR MIKLÓS

Bámulatba ejtő őszi esték! Kék tülk takarja a csillogó mindenséget; úgy borul a szemhátára a csillagos ég, mint a glória a szentek homlokára. Tavasz ize, szaga, illata van ennek a koradsznek! Este, mikor a nap piros korongja végig csúszik a tokaji hegy peremén, pillanatokig lángban áll az egész hegyoldal. *Ilyen kísértetiesen szép szeptember végét 1914-ben élttem át utoljára Galiciában.* Akkor a nyár is ilyen fülledt, rejtelmes és baljóslatú volt, mint ez a mélabús ősz, amely megmozgatta a földet az európai emberiség lába alatt...

A magyar társadalomnak nincs ideje, kedve és nyugalma ahhoz, hogy óráról-órára, napról-napra figyelje, mérlegelje azokat az eseményeket, amelyek most a piros-fehér-zöld háttérükön túl lejátszódnak. A magyar polgárságot úgy guzsba köti a megélhetés gondja, úgy felőrli a pusztá létfenartás mestersége és művészete, hogy egykor híres politizálási hajlama bizony meglehetősen elsorvadt az irgalmatlan évek folyamán. Az újságíró más, mint a civil ember. Elő telegráfpuza, átvillámlanak, átzúgnak, átreszketnek rajta az események...

Minden idegszállammal érzem: valami forr, gőzölög, sietegre a nagyhatalmak külügyi irodáiban, valami készül Európában! Titokzatos mozgósítás, átcsoportosítás és felvonulás folyik, akár a háborúban a frontok mögött az általános támadás előtti éjszakákon.

Ki hitte volna csak néhány hónappal ezelőtt, hogy Herriot, a francia polgári radikalizmus vezére, de egyúttal a kispolgári tisztesség és takarékoság oly jellegzetes képviselője, a nacionalista és demokratikus Franciaország volt miniszterelnöke az orosz szovjet népségnek és katonaságának ujjongása közben vonul végig Moszkva utcáin? Ki hitte volna csak egy fél évvel ezelőtt a majdnem ismeretlen fiatal francia képviselőről, Pierre Cot-ról, aki Budapes-

ten is megfordult és itt lelkes és okos előadását hallgattuk, hogy mint a francia hadsereg leg-hatalmasabb és legsovénőbb fegyvernemének, a francia légiflottának főparancsnoka, a leg-bravurosabb francia pilóták élén Szovjetországba repül és a véres Néva partján hirdeti a francia és orosz repülők testvériségét? Ki hitte volna Radek Károlyról, Lenin népbiztosáról, a szovjet sajtófőnökeről, aki tíz év óta verbosszút lihegő cikkekre ezreit írta Lengyelországról, hogy mint Beck lengyel külügyminiszter ünnepélyesen fogadott vendége utazza be Lengyelországot és lelkesedő nyilatkozatokban ünnepli az új lengyel-orosz frigyvet? Ki hitte volna, hogy Stalin és Pilsudszky érzelmes leveleket váltanak egymással és a szovjet elnöke a lengyel köztársaság marsalljának aján-dékba küldi azokat az iratokat, amelyek Pilsudszky háború előtti forradalmi tevékenységének bizonyítékai és eddig a cárok titkosrend-őrségének irattárában pihentek? Ki hitte volna el Mussoliniról, aki firenzei és milánói történelmi beszédeiben az olasz szuronyok hegyét irányította Franciaország ellen, hogy óvatosan, de titkolhatóan lépésről-lépésre Franciaország kontinentális politikájának útjára masiroztatja át a fasizmus politikáját? Ki hitte volna, hogy az ifjú érdekképviseleti titkár, a paraszti származású Dollfuss Ausztriában nagyobb szerephez és hatalomhoz juthat, mint a Habsburg császárok? Ki hitte volna, hogy Franciaország szívélyes helyesléssel veszi tudomásul, hogy az ifjú Starhemberg herceg mint Miklós elnök biztos utódja irányítja Ausztria jövőjét? Ki hitte volna, hogy egy másik osztrák herceg, a Habsburg restauráció elhatározott híve kerülhet az osztrák haderő élére, amelynek fejlesztéséhez, növeléséhez a háborúban győztes hatalmak kedélyes fejbólintással járultak hozzá?

Elképzelhetetlen, szédületes változások ezek

és mélyen lenyűnnek az európai politikai fejlődés gyökeréig! A horogkeresztes forradalom hatásai kiszámíthatatlanok az európai nagy politika holnapjára!

Még az európai földrész északi felén is, ahol sem a világháború, sem a világválság a gazdasági és társadalmi egyensúlyt meg nem rendítette, a politikai fordulatoknak és változásoknak olyan ciklonja söpör végig, amely a világháború kitörésének kénköves, fülledt légtö-rére emlékeztet. *A skandináv államok németellenes érzelmviharban tombolnak!* Anglia a nyár vége felé hadiflottájának legimpozánsabb egységeit úsztatta végig a balti kikötőkben és az angol lobogót a hideg, józan dánok, svédek, norvégok mámoros lelkesedéssel ünnepelték. De magában Angliában is a közvélemény egyre egységesebben nyilatkozik meg a hitleri Harmadik Birodalom ellen és egyre jobban kimélyül az ellentét az uralkodó konzervatív párt és MacDonald, valamint Sir John Simon politikája között, akik mind a ketten törpe minoritást képviselnek Nagybritannia kormányában. Az angol nép hátat fordítani látszik Németországnak és Garwin, az angol újságírás legtekinélyesebb vezérégyénisége, az »Observer« és az »Encyclopedia Britannica« főszerkesztője, aki 1920-ban elsőnek emelte fel szavát Angliában a versaillesi és a trianoni békeszerződések ellen, most kegyetlen gúnnyal izgat a horogkeresztes rezsim ellen. A kisanant államokban a szemünk láttára nő a bizonytalanság, az aggodalom és az idegesség, az eddig megfejthetetlen európai diplomáciai rejtélyek miatt. *A kisebbégi kérdés a nemzetközi politikának mindig legérzékenyebb húrja volt.* Új világok az emberiség fájdalomában születnek és a mártírium töviskoszorúját mindig a védtelen, elárvult kisebbségek viselték sápadt homlokukon. *A csehszlovák köztársaság kormánya 1920 óta nem érezte ilyen görcsösen sem a magyarokkal, sem a tótokkal a prágai kéz szorítását, mint ezekben a vajudó hetekben; a román kormány, amely Európa keletjének szélső peremén talán még legkevésbé érzi a távoli földrengések rezgéseit, mégis most csapott le az erdélyi magyarság utolsó fellegrárára, az erdélyi katolikus státusra és ezzel a rajtaütéssel egyidejűleg a tiszta magyar vidékek tiszta magyar iskoláiban*

Hasznos tudni, hogy Schmidthauer természetes Igmándi keserűvízéből felpohárral elegendő, de sok esetben már néhány evőkanállal is.

is a magyar tanítóké torkába fojtja magyar anyanyelvüket.

Mi készül hát a kulisszák mögött?

Milyen irányba tolnának az események? Milyen diplomáciai hadmozdulatokat borít el az átláthatatlan sarga köd, amely úgy hőmpölyög Kelet- és Közép-Európa felé, mint a feltartóztatatlan árvízveszedelem...

Az újságíró csak az események logikai összefüggését figyelheti, konkrét tények megállapításához természetesen hiányoznak az eszközei. Mégsem cáfolhatja meg józan észsel senki emberfia, hogy a nemzetközi helyzet babonásan hasonlít ahhoz a képhez, amit Európa 1914 nyarán mutatott. Ugyanolyan kábító sebességgel forog a politika orsója, mint akkor és a fonal, amely leválik róla, ugyanolyan szűk körben fonódik Európa megkínzott, elerőtlenedett törzsére, mint akkor. Mint 1914 nyarán, úgy 1933 kora ószének verőfényes, tűndéri napjaiban is látjuk, hogyan kovácsolja Franciaország cél-tudatosan, szívósan a maga biztonságának védelmére ezt a láncot a hilleri Németország köré, hogyan igyekszik napról-napra új barátokkal, érdekpartnerekkel és szövetségesekkel kiegészíteni a maga hatalmi rendszerét.

Mikor zárul be a lánc, holnap, holnapután?

Mint 1914-ben, úgy habozik és ingadozik ma is az angol diplomácia, amelyet érzelmei és népének közhangulata Franciaországhoz fűznek, de érdekei azt kívánják, hogy a francia köztársaság ne legyen az egyedüli úr az európai szárazföldön. Mint 1914-ben, Olaszország is távolodik Germániától, mert nyilvánvalóan

nagy céljainak megvalósítását és jogos érdekeinek kielégítését a másik oldalon látja elérhetőnek. Mint 1914-ben, úgy ma is a leghangosabban Németországban beszélnek, és annál megrendítőbb az a némaság, amely a Rajnán túl fogadja a horogkeresztes kijelentéseket és manifesztációkat...

Mi magyarok, drvők a viharban, vajjon melyik táborhoz tartozunk?

Kizártnak tartjuk, hogy ma is az a veszedelem fenyegethetne, mint tizenkilenc évvel ezelőtt, hogy elvakithatna a roppant német hatalom külső és vonzó látszatát.

A magyar közvélemény tájékozatlanul áll az őszi világpolitika szemképrázatos és szíváfáditó forgatagában.

Külügyi kormányunk eddig a lengyel Dembinszky tábornok szerepét játssza, akit a szőregi döntő csata hajnalán Görgey vezetésével felkerestek a hadtestparancsnokai, hogy közölje velük felvonulási és haditervét. Dembinszky azt válaszolta, hogy terveit még a sapkájának sem árulja el és ha a sapkája mégis megtudná mit akar, a földhöz vágná és a sárba tiporná.

Dembinszky csúfosan elvesztette a szőregi csatát, amiből Görgey többek között azt az örökérvényű tanulságot is levonta, hogy a katonának tudni kell, miért halnak meg...

A magyar polgárságnak, mondjuk meg őszintén, halvány sejtelmek sincsenek a külpolitikánk irányairól és céljairól.

Hisszük és reméljük, hogy az olasz barátainak van annyi gyakorlati haszna a magyar külpolitikára, hogy bennünk is hussá és vérré lett az a szent egoizmus, amely úgy a régi, mint az új Itália politikájának egyetlen és kérérlhetetlen motorikus ereje. A magyarság szent önzése pedig azt parancsolja, hogy se német, se olasz, se francia, se kizártnak külpolitikai irányzatunk ne legyen, hanem minden lépésünket és cselekvésünket a magyar nemzet nemes hagyományai és örökérvényű céljai diktálják.

Vénasszonyok sorsdöntő nyarán ne véneemberek irányítsák az ország külpolitikáját, mint húsz év előtt...

Pesti kis notesz

1.

A hetvenéves Herceg Ferenc elegáns, türelten alkán futnak végig lelki szemek: ime egy magyar fró, aki valóban mindent elért, amit ólékett magától tűzött. Iró munkásságán nemzete babérja, társadalmi megbecsültségének koronája a kegyelmesség címmel járó érdemkereszt, az emberek ajándéka a bámulat, Istené, hogy naptári éveinek nemcsak lélekben, de testben is húsz évvel fiatalabb maradt. Kivételes élet, kivételes sors, amelyet az ország most megilletődvő vesz körül...

2.

Alpár Gitta operációja az elmúlt héten nem volt kis ügy. Alpár delután lázas lett és hidrogénat kapott, este így lépett fel, noha fogorvos, dr. Kovács István kijelentette, hogy azonnali műtét beavakozásra van szükség. Alpár azonban nem akarta az előadást lomondani, s előadás után ment csak ki férje, Fröhlich Gusztáv kíséretében a Park Szanatóriumba, ahol már várta dr. Fodor György István szájsebész főorvos, akit a háziórvos előre tájékoztatótt a diagnózisáról. Fodor főorvos megállapította, hogy Alpár valóban haladék nélkül meg kell operálni, mert az állkapocban észrevétlenül fejlődő genyes betegség már elérte az aroi íreget. Fólórás narkózis után végrehajtotta a műtétet, mely kitűnően sikerült; az orvosok hallani sem akartak arról, hogy Alpár néhány napig feljénjen, de »Dubarry grófnő« viszont arról nem akart hallani, hogy oserben hgyva a Fővárosi Operettsínházat; lázasillapító és szivórástó szerekkel ugyan, de énekelt...

*

[Sugár és Barna-cég felhívja az úri közönség figyelmét őszi szövetkülönlegességeire, amelyek kirakataiban láthatók.]

3.

A verőfényes vasárnapi reggelen zsúfoltak az autobuszok — ezek az autobuszok azonban elképzelt

hetetlenül piszkosak! Az 525 D. X. jelzésű 5-ös autobuszon icellni nem lehetett a gyönyörű vasárnap reggelen a portól, a lincóleumpadlón a hevenyészve oda-csapatot felmosórongy tipikus nyomai, a kocsiiban por-felhő, amely másodpercek alatt belepi az ember ruháját. Mindenki köhög és méltatlankodik.

— Miért olyan piszkos ez a kocsi? — kérdezzük a kalauztól.

— Ez nem piszkos, — állapítja meg ellentmondást nem tűrő hangon a kalauz. Végighúzzuk az ujjunkat az üléseken, a fogantyúkon, az ülés alatt levő kerékburkolaton: az ujjunk nyomán kirajzolódik a csik a porban.

— Ezt a kocsit legalább egy hét óta nem mosták — állapítjuk meg a közönség helyeslése közben. Az 56-os számú kalauz röviden és agresszíven ennyit felel:

— Uraságod jobban tudja?

Igenis, jobban tudjuk, mert tapasztaltuk. Minden kocsinak úgy kellene ragyogni, mint a tenger tüköréne, ha a nap rásüt! Tessék csak reggeli tisztaság-razziákat csinálni a kocsikon!

*

[A diadalmas »Marlene« most a legújabb zipp-záras púderdobozával aratja legnagyobb sikerét Párizsban. Az első különleges darabok már láthatók is Arkanzas vácienei kirakataiban.]

szállóban, VI., Teréz körút 39.

minden delután és este tánc
Kávéházi drak!

Delután: **New Brighton Boys**
E este: **az étteremben Pertis Pali**

A Szondy Söröző Nótás termében:
Csorba Dezső

4.

Lillafüredről telefonálják a Notesznak: A jávor-küti erdőben, amely Kállay Tamás vadászterület, kinos affér játszódtat le vasárnap délelőtt. Egy elegánsan öltözött úriember, aki az erdőben sétált, hirtelen cserkésző vaddal találkozott, aki arra való hivatkozásal, hogy idegeneknek az erdőben való sétát tilos, távozásra szólította fel. A két férfi között éles szóváltás keletkezett, amelynek folyamán a vadász fogveret is felemelte, de ezt az ismeretlen férfi elhárította magától. A kölcsönös bemutatkozás során kiderült, hogy a vadász, az erdő bérlelője, Kállay Tamás volt országgyűlési képviselő, az ismeretlen pedig egy budapesti huszárkapitány, aki párnapos szabadságot tölt Lillafüreden. Az affárak, Lillafüreden elterjedt hírek szerint, lovagias folytatása lesz.

5.

Tassy Mária kétnapos bemutatója kitűnően sikerült. A legelőkelőbb pesti szalonok ismert finom bürközőinsége kereste fel a Tassy-szalont, amelynek estélyi és delutáni ruhái, angol és sportkosztümjei azokat a »kunsajtokat« is meglepték, akik a szalonokban »nehéz« jelzővel szoktak megtiltani. Szóval a Tassy-szalont — túl van a nehezén...

*

[A Lopós bárban remek hangulat; amint velünk közlik, a stílusesség kedvéért szerződtek Giovanni, a híres zsebtolvaj művészt, aki azonban kizárólag — a vendégek rossz kedvét fogja ellopni.]

6.

A bécsi vendégülők és családtagjaik 34 tagú csoportja érkezik ma delután Budapestre. A Budapesti Szállóknak és Vendégülők Ipartestülete este 8 órakor társasbacsora keretében üdvözlő a Britannia-szállóban a bécsi vendégeket.

7.

Elutazása előtt megjelent és általános feltűnést keltett az egyik pesti mulatóhelyen von Pápen német alkancellár, aki ilyenformán megismerkedett az idén oly színes pesti éjszakával is. Khuen Héderváry Sándor gróf és felesége, bárcházi Birczy István államtitkár, Schön német követ és felesége és von Bosse sajtótitkár voltak Pápen társaságában, aki a hajnali órákig élvezte a pesti moulin rouge-os hangulatot...

*

[Érdekes meghívást kapott Mme Pythia, a nevés pszichográfologusnő, dr. Berghoff bécsi ideggyógyász, aki dorna-vatrai szanatóriumban páciensei írásainak alapján lelkiállapotuk pszichológiai megfigyelésével, az írásban megnyilvánuló tudatalattit, valamint irás-és idegkondíció közötti affinitás tanulmányozásával óhajtja megbízni Pythiát.]

8.

Tatról telefonálják a Notesznak: Körmenédi András, a Párizst járt fiatal magyar festőgeneráció rokonszenves tagja, aki pesti látárokán is szerepelt már feltűnést kelő képekkel, most rendezte első önálló magyarországi kiállítását a tatari Esterházy-szálló dísztermében. A vasárnap délelőtti megnyitáson, amelyen a vármegye és a város előkelőségein kívül a fővárosi művészvilág számos ismert tagja is megjelent, a fiatal festő hangulatos akvarélljai és portréi — köztük a »Sárgaruhás nő« és a »Nő igazgyögygye« — őszinte sikert arattak.

(e.z.)

Pengőket Ezreket
költ autója karbantartására takarít meg vele a javításokon
Vigye be autóját a most megnyílt

METROPOL-SERVICE-BE
Budapest, VI., Lehel u. 25. Telefon: 92-3-40
Olajcsere Mobiloival ♦ Alvázkenés Mobilgrease-zel

A déli pályaudvar fejnélküli ismeretlenje: Tungl Márta varrónő, akit fejbevert az unokafivére, mire másnap öngyilkos lett

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délből két-napi izgalmas hajszá után végre föllebbent a fátyol a sínek széjelszagától halottjának titkáról. Megállapították, hogy a pénteken este talált nő holttest

Tungl Márta harmincéves varrónővel azonos,

aki a Győri út 24 alatt lakott és öngyilkosságát követett el Vasárnap délelőtt izgalomtól remegő, halálsápadt arcú öregasszony jelentkezett a főkapitányságon. Alig tudta eladogni:

— Thury Jenőné vagyok... trafikosa a Győri út 24. alatt... A hugom elűnt és... azt hiszem kérem, hogy azonos azzal a földarabolt holttesttel...

A kezét tördelő, egészen megzavarodott idős nőt kivitték a tetemésőbe, ahol félajutlan, zokogva, elzöldült arccal ismerte rá a halottnak most már kétséget kizáróan az unokahugára: Tungl Márta varrónőre. Csak jóval később sikerült kihallgatni és akkor elmondotta, hogy huga megbomlott idegrendszerű leány volt

már kétszer követett el öngyilkossági kísérletet

és tavaly hónapokon keresztül ápolták a lipótmeczi tébolydában. A bonyhádi születésű leány utóbbi időben nem kapott munkát és neki, a nagynénjének segített a Győri úti trafikban. Csütörtökön családi veszekedés volt közöttük, amelybe beleszólt Thuryné huszonkétéves unokacsece is, egy állásnélküli szabósegéd, aki ugyan-csak a trafik mögött lévő szűk kis helyiségben lakik, ahol Thuryné, Tungl Márta és Thurynének még egy idősebb nővére.

A leány és a szabósegéd összeverekedtek, Tungl Márta megkarmolta unokafivérének az ar-

cát, mire az egy fadarabbal fejbeverte a leányt és olyan mély sebet ejtett rajta, hogy a Tungl Márta vértől borítva ment át a szemben levő Erzsébet-kórházba, ahol

az orvosok bekötötték fejsebét.

Ez esütörtökön történt... Pénteken a leány csaknem egész nap aludt. Este hat órakor ment el hazulról azzal, hogy ismerősökhöz megy látogatába és háromnegyed kilenckor

már megtalálták fejnélküli holttestét.

ruha nélkül, a déli pályaudvar külső vágányain. A rendőrség azután megállapította, hogy a gyorsvonat elé vetette magát az várta le a fejét és téple le róla a ruhát. A Reggel munkatársa vasárnap délután kiment a Győri útra. Kezdetleges berendezésű, szegénységre valló, kis helyiségben lakott Tungl Márta. Nem is önálló szoba ez, csak két rozoga szekrény választja el a trafiktól. Négyen aludtak itt: Thuryné, a nővére, szerencsétlen huga és unokacsece, a szabósegéd. Vasárnap este fel legalább tizenötön szoronganak a kicsi szobában: rokonok, szomszédok, ismerősök.

Egy vaskazettát bámulnak,

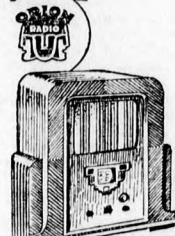
amely a földön hever. Nyitogatják, fessítgetik a fűdelét, nem tudnak vele boldogulni! Ez a Tungl Márta egyetlen hagyatéka: emlékek vannak benne, iratok, levelek.

— Kérem, itt nincs semmi érdekesség, — mondják és nem akarják beengedni az idegent a lakásba —

egy kis családi összeszólalkozás...

tetszik tudni...! az ilyesmi előfordul...

— Hol van az a fiatalember! — kérdezzük — az Arpad nevű és hogy hívják! Mi a teljes neve! — Az mellékes, — felelik ellenségesen — egy-

7066-os
6+1-es SUPER
Orion-rádió

Kézpénzára: P 405.— Gyártja: Orion izzólámpagyár.

általán nincsen itthon és nem is jön haza.

A házbeliek előadása alapján sikerült végre annyit megtudni, hogy az Arpad keresztnevi unokafivér és Tungl Márta között

napirenden voltak a veszekedések.

A leány zárkózott természetű, tisztességes életű volt, soha este nem ment ki a házból, látogatói sem voltak. Az unokafivérrel gyakran veszekedtek. Így volt ez csütörtökön is, amikor az egész rozoga bérkaszárnnyát fölverte a larmájuk, olyan dulkodás volt közöttük. Ezek után ment át Tungl Márta a kórházba első segítségért, majd hazajött, csaknem egyfolytában aludt másnap estig, amikor elment örökre...

A Habsburgok ellen tüntető százfőnyi diákcsoportot rendőrök távolítottak el a legitimista zászlóobontó gyűlésről Debrecenben

Griger Miklós és Pallavicini György őrgyőr meg sürgették a restaurációt — „Irtódom a diktatúrától, legyen az akár fehér, akár vörös, akár barna!” — mondotta Griger

Debrecen, szeptember 24.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefon-jelzése.) Legitimista zászlóobontás a szabad hajdúság fővárosában, tagadhatatlanul merész vállalkozás! Tessék csak elképzelni: altig egy hajótlanjára a történelmi levegőt árasztó nagytemplomtól, amelyben nyolcvannégy évvel ezelőtt kimondották a Habsburg-ház trónvesztését, kiállni a dobogóra és megsürgelni ugyanennek a Habsburg-háznak a restaurálását, farkasszemet nézni a trónfosztó magyarok dédunokáival, akadt ennél hálásabb szerep is a politikai életben. Izgalomra mindenki számított. Maguk a legitimista vezetők is!

Az izgalomnak, a tüntetéseknek és elment tüntetéseknek, az igazoltatásoknak és a rendőri lovaslaktakoknak az a váratlan erővel kirobbant vihára azonban, amely vasárnap délből söpört végig Debrecen

uccáin, sokáig emlékeztetéssé fogja tenni a kálviniista Róma és a legitimizmus első találkozását.

— Lehetnek, akik politikai pikantériának, lehetnek, akik vakmerőségnek mondják debreceni látogatásunkat, — feleli még a zászlóobontógyűlés megnyitása előtt Griger Miklós A Reggel kérdésére — mi azonban nem ijedünk meg a magunk árnyékától.

A kereszténypárt persze odamegy legitimizmust csinálni, ahol már van, hívek közé jár misszionáriuskodni, mi azonban épp ellenkezőleg úttörő munkát akarunk végezni

és amit ma megkezdünk Debrecenben, legközelebb folytatjuk a szabadkirályválasztó vidékeken, Kecskeméten, Kiskunfélegyházán, Makón, Hódmezővásárhelyen...

Már szombaton este furcsa szövegezésű cédulák jártak kézről-kézre Debrecen uccáin:

„Minden igaz magyar ott legyen! A legitimistapárt zászlót bont vasárnap délelőtt tizenegy órakor a Bika-szállóban. A gyűlés rendkívül érdekesnek és rövidnek ígérkezik. Bizalmas! Add tovább!”

A RENDEZŐSÉG.

A Bika-szálló nagyterme ilyen előzmények után hamarosan megtelt. Délelőtt feltizenegy óra után már nem akadt üresen egyetlenegy ülőhely sem. Amikor Griger Miklós, Pallavicini György őrgyőr és herceg Odessalchi Károlyné felvonult a dobogóra, közel

kétezeröttszáz főnyi közönség szorongott a hatalmas teremben.

Fack Leó, a debreceni 70-es Vilmos-huszárok utolsó ezredparancsnoka akarta megnyitni a nemzeti néppárt zászlóobontó gyűlést, de alig emelkedett szólásra, mennydörgő éljenzés robbant ki a terem közepén, percekig viharzott a skalljukozás. A gyűlés elnökének minden egyes szava után szinte feltartózatlanul zúgtak az éljenek és most már senki sem lehetett kétségben aziránt, miről van itt szó. A terem közepén

csatasorban felvonult diákság,

mintegy százfőnyi, de a hangjuk után ítélve,

ISKOLASZEREK

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

URANIA
Premier szerdán!

Hans Albers

...egytájj nagy szerepe:

»A TITOKZATOS GRAN«

Az igazi Hans Albers-film

Főszereplők még:

ALBERT BASSERMANN
OLGA CSEHOVA

Kalandos
kémdráma

Tolvajok paradicsoma

(A Reggel tudóstíjótól.) Hogy kétség ne legyen, — a Vásárpénztár ez a paradicsom. Viharak zúgnak körülötte, jelentések és védőiratok készülnek, futárok, békítők, egyeztetők, eltsosolók, politikai ügynökök és közgazdasági szegénylegények hemzsegek a kapuja előtt, amelyet A Reggel kemény ököllel megdöntögetett. Úgy hirdik, hogy a városi tárgyalást újra elhalasztják. Hűtik a levelet... Ez azonban nem akadályozhat meg abban, hogy a mi jelentésünk közlését, saját fórumunk előtt megkezdjük. Elérkezett az egyes beszéd ideje!

„Szabályszerű, kockázatmentes üzlet”

Karch Kristóf, a revizorképző és ellenőrző egyetemi tanár jelentette ezt a Vásárpénztárról 1927-ben, de talán úgy érte, hogy neki, a tisztelid szempontjából kockázatmentes a vállalkozás... Karch tanár új később alelnök lett a Vásárpénztárnál s 1930-ban már Reményi-Schneller vezérigazgató, a többségi pártok szakértője találta a legnagyobb rendben a betervezett hamis mérleget s ezt Karch Kristóf elhitte. 1931-ben megint Karch Kristóf találta tökéletesnek a számadásokat s Reményi-Schneller indítványozta a mérleg elfogadását. A munkamegosztás tökéletes volt. A mérleg nem! Igaz, hogy az 1931-es mérleg miatt új vizsgálatot is indítottak s akkor Lamotte tanácsnok azt mondta, hogy neki halvány sejtése sem volt az óriási adomány veszteségekről, — de Karch alelnök azonnal felállt, bejelentet, hogy Borvendég és Lamotte tanácsnokok mindent kell tudjanak, mert a Vásárpénztár havonként tett irásbeli jelentést az andaktó állapotokról... Reményi-Schneller úgy védekezett, hogy nagy az utólagos meglepetése, mert a sűrű kémpróbák alatt ő semmi szabálytalanságot nem tapasztalt... A Községi Takarékpénztár vezére jogosan habordott fel az okvetlenkedések miatt, mert nekik a Vásárpénztár volt a legragyogóbb üzlet. A város kölcsönt vett a saját bankjától, a saját vállalata számára s mivel a lekötött 15 millió pengőre nem volt egyszerre szükség, a fölösleget saját bankjánál kamatoztatta. Fizetett 8%-ot, kapott 3½%-ot s ezen a bájos játékon Reményi-Schneller intézete, 1930—32 között, csak kamatkülönbségekben 1.200.000 pengőt keresett.

„A főváros legjobb vállalata” — mondja Erek

A mérlegvitákban mégis Erek Károly a legnagyobb. Az 1929 május 4-iki ülésen, amikor a Vásárpénztár nyereséges mérleget produkált, Láng Lajos megindította a rohamot az adomány 750.000 pengős hamis tétel ellen. Erek úgy védte a Vásárpénztárt, mint nöstény oroszlan a kölykét. »A Vásárpénztár — szavalta Erek — a főváros legjobb vállalata, olyan jó, mint a Villamosművek, ahol mindig el kell rejteni a nyereséget...« A bizottsági tagok kicsit kételkedtek a rendíthetetlen bonításban, Láng Lajos a bírónre tett enyhe célzásokat, de Vajna tanácsnok mint másodroszlan harcolt Erek mellett s a hamis, nyereséges mérleget elfogadták. A veszteség már akkor az alapítók többszöröse volt, a revizorok egymás sarkába léptek s 5—6.7000 pengőért részben megnyugtató szakvéleményt és időt adtak a veszteséget kerék 20 millió pengőre feltörőznie.

Húsz ezer család, 60.000 lelket lehetett volna egy álló esztendőig tisztességesen eltartani az elherdált milliókból, ma, amikor az ingyenlevésen kell takarékoskodni!

Erek már azért lett elnök, hogy rendet csináljon. Ezt a munkáját buzgón és eredményesen elvégezte. Hatalmas fizetést pontosan felvette, a remunerationát is habozás nélkül elfogadta, kapott karácsonyi segínyt, hogy gyertyát gyújthasson az ezernyi tisztviselő helyett, akik már nem kaptak, felvett egy kis kölcsönt is, de mentességére legyen mondvá, azt 12.000 pengő erejéig leírták a számlájáról s vásárokat két külföldi autót, amelynek árával viszont elfelejtették megterhelni a kegyelmes urat. A kegyelmes úr nem is panaszodik. Hallgat...

Viharedzettek előnyben

Sándor Imre ügyvezető-igazgató úrnak, a csökkentés után csak 14.485 pengő maradvék fizetése van. Szigorú ember, minden titkok tudója, aki a hozzáforduló igazgatósági tagoknak a hivatalos titoktartás címén egyszerűen megtagadta a felvilágosításokat, az adósokról, a fizetésekről, a P. K. lesújtó jelentéséről az autóról és a deficitről... Húsz esztendeig más cégnél volt, de onnan nyugdíj nélkül elbocsátották a kommun alatti magatartása miatt. Kicsit manipulált, — fehér pénzzel... Nyugdíjperében a kúria is elutasította, de a Vásárpénztár reparálta ezt az atrocitást, mert elismerte a 20 éves nyugdíj jogosultságot és az igazgató úr helyett a nyugdíjpénztárba pótlás-képpen befizetett 56.000 pengőt!

Pogány Dániel urat szintén elbocsátották a kommun alatti magatartásért, de mint a Vásárpénztár főtisztviselője, ő intézte a híres Ferencvárosi Húsnagyvágó R. T. ügyeit. A derék rész-

vénytársaságnak vagyona, fedezete nem volt, de kapott kölcsönt, amennyit akart. Végeredményben a Vásárpénztár 305.000 pengőt elvesztett s az ellenőrző Pogány Dániel egyidejűleg fizetéses tagja volt ennek a Húsnagyvágó Rt.-nak... A pénz elúszott s Pogány úr gyűjti tovább a nyugdíjeiket. Az alszási idő is beszámítják...

Az áldott jó szív

A jó szív mindig két irányban sugárzott: felfelé s a jó összeköttetések és rokonságok boldog birtokosaira. Az igazgatóság 1929—32. között csak tantiémben 242.500 pengőt volt szíves felvenni. 1931—32-ben már közgyűlési jóváhagyás nélkül, tiszta magánszorgalomból felszikipkáltak 125.000 pengőt! Eleinte a jó urak személyesen elfáradtak a pénztért, de 1932 július óta már maguk is szélyelték a dolgot s a tantiémeket dr. Wozab Jenő titkár számlájára egy summában utallák ki s ezzel az átszámláról kapták az igazgatósági és végrehajtó-bizottsági tagok a pénzt... Volt idő, hogy hét hónapig egyfolytában nem tartottak igazgatósági ülést! Az új elnökség által kiküldött ellenőrző bizottságot egyszer sem hívták össze. Hadd pihenjenek! — sügta a jó szív... Csak a veszteségszámlán rajzanak a bizottsági tiszteltdíjak és reprezentációs költségek. Erek mint új elnök be is látta, hogy az igazgatósági tagok kell hogy ismerjék egymást s megrendele 1000 pengőért a híres adomány ismerkedő estét, cigánnyal, pezsgővel, külföldi konyakokkal...

A jó szívet bizonyítja, hogy Demkó Dezső volt vezérigazgató, nyugdíján kívül, a »Szociális Kiadások« rovat terhére évi 2399 pengő kegydíjat is kap. Hát nem gyönyörű!

Nachschtz Emil nyugalmazott igazgatóval olyan szerződést kötöttek, hogy a nyugdíja mindig annyi lesz, mint az ő hatáskörét bővítő igazgató fizetése...

A jó szív halhatatlan példája Zilahy Kiss Jenő belebegése a Vásárpénztárhoz. Zilahy Kiss nem szerepel az alkalmazottak listáján, de hát azért nem lehet őt sem éhezett. Miért legyen éppen Zilahy Kiss a mostohagyerektől is kan havi 800 pengőt hosszú éveket, de a nevét Folkusházy így diktálta be a pénztárnál: »A vágóhídon leölt állatok után beszédelt fogyasztási adó-elszámolásról felhasználható nyomatványok árának megtérítése.« Magyarra fordítva ez Zilahy Kiss Jenő jelent, aki a megtérítési öszegeket szabályszerű nyugdíra megkapja.

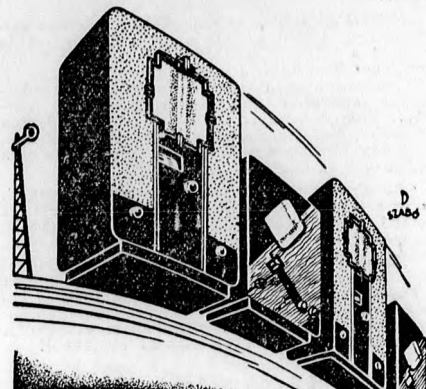
Különbön Folkusházy személyesen is élvezte a jó szív áldását, mert a Vásárpénztár kaszájából, kíséreléssel ő is elzindított 19.000 pengőt egy hasznontalan párizsi kirándulásra.

A kívülállók is megbecsülték, a kellemesebb külsejű adósoknak leírták a tartozásokat, akkor is, ha teljes értékű ingatlan vagy értékpapír fedezetet adtak a Vásárpénztárnak. Kollár Gábor, Reisz Vilmos, Balogh Sándor, Czjn Jakab, Mayerhofer Lajos és még sokan bővebben beszélhetnének erről, mert velük történt meg a csoda.

Zongorát a tisztviselőknék!

A tisztviselői kölcsönök terén paradicsomi állapotok uralkodtak. Természetesen egyesek számára. A 10—20.000 pengős kölcsönök, 350 pengő havifizetéses tisztviselőknék, nem tartozott a ritkaságok közé. Ha baj volt, a kölcsönt gyenge 10—12.000 pengős részletekben leírták! Fegyelmű iton elbocsátott tisztviselőnek utólag nyugdíjat adtak s aztán a nyugdíj megtárasa mellett friss fizetésel, újra alkalmazták. Fallos Zoltánt, akiről bebi-

BEÉRKEZTE!

SUPER 34 Standard Rx AZ-ÚJ-ÉVAD-VIVMÁNYAI Standard Radio

zonyosodott, hogy hanyagsága miatt a Vásárpénztárt óriási veszteség érte, elhelyezték a Fővárosi Ásványvízüzemnél. Bonin Alfréd 1929-es becsületos revíziója bizonyította, hogy a vásárpénztári hitelevéltekben a választmányi tagok és egyes tisztviselők szemérmetlen merészséggel vettek részt a csás ásolban, provizókat kaptak, hamis néven, hamis váltókra pénzt vettek fel, a hamis névre kölcsönöket szavaztak meg, s a terhelő okmányokat megsemmisítették. A megtévedt tisztviselők beismerő vallomásuk után lemondtak állásukról, s három fiven új utólag még jutalmat is kapott s az egyik elhelyezkedett a fővárosi Temetkezési Intézetnél.

Ezekhez a szörnyűségekhez a méla befejező akkordot csak azon a zongorán lehetne lefogni, amelynek vásárlására az egyik tisztviselőnek a Vásárpénztár utalt ki kölcsönt. Ez is egészen új jelenség s a szociális gondoskodás terén s a vezetőség magas zenei kultúrájáról tanuskodik...

Csőrepedés a csőd alatt

A húszmilliópengős veszteség tételeiből mindenfelé a Markó uca illata árad... Rongy részvények, a névérték 200%-ára becsülve, elkünyvelt tételek, amelyek sohasem folytak be, a fővárostól hamis jelentésekkel kizsarolt milliók, törvénytelenül alkalmazott tisztviselők személyi terhei, családi, okirat-hamisítás, hitlen kezelési károk s feneketlen könnyelműségről vagy bűnről tanuskodó hitelbeszések!

Neiser Antalnál elvesztett 400.000 pengő s a kölcsönök tekintélyes részét Bokor Ernő helyettes vezérigazgató, engedély nélkül, mondjuk a saját szakállára folyósította. Állandóan jelentették, hogy a kölcsönpénzből szépen híznak a Neiser

A szórakozóhelyek koronája

a pazar finomsággal berendezett

BOCCACCIO

VI., NAGYMEZŐ UCCA 30

Hangulat—Zene—Mondain-műsor

Fellépnek:

Ellinor & Eugen Kőváry, Léa Niáko
Belépődíj nincs stb. Kezdeté 1/2 11 órakor

Asztalrendelés: telefon 209-70

marháit, pedig az istálló falánál csak a Vásárpénztár állott. Az időközben előlépett Lipkay főtanácsos Neiser konyháját palotának nézte s a beszélésben egy nullát véletlenül hozzá írt az értékléhez, de aztán kiírta szóval is a hatalmas összegét, szándékosan, mert a becslési díjat Neiser fizette.

Szigeti Józsefnek az igazgatóság sohasem szavazott meg kölesönt, mégis öt számlán szedte a pénzt s 156.000 pengős tartozásából egy fillért sem lehet behajítani. Schwarz Mann már csak loholt Szigeti után a rongyos 107.000 pengős adóssággal, amire a nádrágszija az egyetlen fedezet... Száz válogatott nevet lehetne egymásután felsorolni, aszfaltgazdákat és egyszerű rokonokat, akik úgy hordták el kötegekben a pénzt, mint a rikkancsok az újságot.

Az Agricola Rt.-nél 157.000 pengő veszett el, pedig a részvénytársaság igazgatóságában ott ült Demkő Dezso, a Vásárpénztár vezérigazgatója, aki személyében is szavatosságot vállalt a hitelért...

Keresgéltek a felelősség után, de eredménytelenül, mert a folyószámlakönyvek és a naplók a Vásárpénztár pincéjében támadt csövepedés következtében részben elveszték, részben olvashatatlanra összeragadtak... Alighanem csizra dőltek a fontos könyvekre a vízvezeték csövekből!

Hátra van a fekete leveles

Glücksthal Samu valami afféle rebegett, hogy hagyjuk a múltat s dolgozzunk a jövőért! Ezzel a frázissal már sok súlyos sebet betakarított a magyar nemzet testén, onnan van a gyulladás, a láz, az erkölcsi hiderelés.

A Vásárpénztárnál ebben a pillanatban még egyre szaporodnak a veszteségek. Hét vizsgálat volt már, hétszer kiterítették a szennyjést, s még mindig késik a nagymosás!

Az erkölcsi, anyagi és várospolitikai felelősséget haladéktalanul meg kell állapítani!

Ha a Törvényhatósági Tanács meg akarja menteni az autonómiát, ha érez még büszkeséget Budapest nevének kiejtésénél s szívevit a megálló panamasorozatok hallatára, akkor hívja vissza azonnal a Vásárpénztár régi és új igazgatóságának és felügyelőbizottságának összes tagjait, függesztesse fel a súlyosban kompromittált tisztviselőket, terjessze fel az eddigi vizsgálat eredményeit a királyi ügyészséghez s adjon szabadkezet a megtorló igazgatónak!

Enélkül a Vásárpénztár marad ami volt; — a tolvajok paradicsoma!

Rajniss Ferenc

Remekszabású őszi férfiöltöny, átmeneti felöltő vagy télikabát rendelésre készült mérték után 40 és 50 P-ért szabótermemben lévő divatszövegetből. „Divat úriszabóság”, Erzsébet körút 1., 1. emelet

6000 veszteség közel 20 millió pengőre szaporodott fel.

Mind ezt azért tartottam szükségesnek Veled közölni, mert egyrészt nem vállalom az 1927. évi Ereky-Karch-féle jelentéssel az azonosítást, másrészt igazságos küzdelmedhez ténybeli adatokat kívántam szolgáltatni. Fogadd kiváló nagyrabecsülésemet, kézzel hívd meg dr. Hegedüs József.

A hét hóse Az éhező tanító

Hatszáz magyar gyerek indult el héten a városi és falusi iskolák felé. Friss, csillogó számű ifjú nemzedék tört el a tantermekbe s bent várja a borzas, nevető életet, fateradán és törődötten az éhes magyar tanító. A miniszterelnök félfél előtt kijelentette nyilvánosan, hogy éhesen nem lehet tanítani. Hát lehet! A magyar tanítók bebizonyították. A hiábavaló gyűlések, küldöttkégek, emlékiratok ööne bizonyítja, hogy a felekezeti és községi tanítók tekintélyes része hosszú hónapok, sőt évek óta nem kapja meg törvényes illetményeit, hogy a közületek súlyos milliókkal tartoznak a tanítóknak s hogy a terménybeni fizetés barbár rendszere miatt a nemzet napjainkban még ma is 24 pengőben számolják el a bűzát. A Reggel már régen állást foglalt ennek a tarthatatlan állapotnak megszüntetésére érdekében s felvetette a kérdést, hogy miért éppen a tanítók szenvednek meg a legjobban a magyar föld termékeinek tragikus árzuhanását?..

Elvörös az ország nincs esőben, a köztisztviselők megkapják a fizetéseket s az egyenlő elbáns elvénél alkalmazása a nemzeti becsület parancsa. Magyarország jó hírneve és kultúrája megkövetelik, hogy ezt a kérdést a kormányzat bármilyen úton és bármilyen eszközökkel a legsürgősebben elintézzék! A tanítókat nem éhezhetnek adni, amíg bármilyen más, magasabbnak hirdetett kulturális cél vagy éppen fényűzési tétel a költségvetés keretében fedezetet talál. Adjának átmeneti kölcsönt a községeknek és felekezeteknek vagy államosítsák a végleges pusztulásba jutott iskolákat; mindegy már a forma, de teremtsenek rendet és szüntessék meg azt a szegényteljes állapotot, hogy akik a jövőndő vetését boronálják, csőrbe száraz kenyeret sem arathatnak.

— Letartóztatták Csernoch hercegprímás bátyjának állítólagos gyilkosát. Pozsonyból jelent a Reggel tudósítója: A csendőrség gyilkosság gyanúja miatt letartóztatott egy Kadlecik nevű embert, aki Szakolcán Csernoch hercegprímás 15 év előtt meggyilkolt bátyjának és sógorjának szomszédja volt. A nehaj hercegprímás rokonait a forradalom napjaiban ölték meg Szakolcán és most a csendőrök Kadlecik lakásán zsaroló levelet találtak, amelynek írása azzal fenyegetőzik, hogy elárulja a gyilkos. Kadlecik, akit beszállítottak a pozsonyi ügyészség fogházába, eddig nem tett beismerő vallomást.

A szép bútor otthonossá teszi lakását

Reklámok, fotelok, székek és nappalibútorokból a legnagyobb raktárt és választékot találja

Magyar Búrszékiparnál
Budapest, V., Mérieg ucca 4. Tel. 81-0-56

Javítunk, festünk, átalakítunk

Hegedüs József koronatanu arra, hogy a városházán már hat év előtt tudtak a Vásárpénztár botrányáról

Kedves Bardom! Azt a hatalmas, Budapestén túl az egész országot felrészó küzdelmet, melyet a Vásárpénztárral kapcsolatosan vívni hétről hétre a lehető legnagyobb érdeklődéssel figyelem. Első voltam, ki a Vásárpénztárral folytatott gazdálkodást lelepleztem, s így érthető csodálkozásom, hogy nagybecsű lapod mult hétfői számban egy kalap alá kerültem a Vásárpénztár felülvizsgálására kiküldött Ereky-Karch felügyelőbizottsági tagtársaimmal. A való és helyes tényállás megállapíthatása érdekében a következőket kell közölnöm Veled:

1927-ben

a közgyűlés által a Budapesti Takarékos és Vásárpénztár Rt. felügyelőbizottságként Ereky Károly, Karch Kristóf és csekélyesség küldetelt ki. Ennek alapján 12 ülésben 45 órában át vizsgáltuk a vállalat számvitelét, ügy- és üzletvitelét. A vizsgálat befejezése után,

1927 július 4-én

jelentkezett irodámban Vajna tanácsnok úr és arra kért, hogy Ereky és Karch által megfogalmazott vizsgálati bizottsági jelentést irjam alá. Ennek átolvásása után megállapítottam, hogy annak tartalma tapasztalataimmal nem egyezik és így

annak aláírását megtagadva, már 1927 július 5-én a Tanácsához külön jelentést terjesztettem be.

Ebben a jelentésben a vállalat könyvei alapján kimutattam, hogy a Rt. súlyos veszteségeket szenvedett, hogy üzletvitel meg nem felel, hogy alapitóját teljesen elvesztette, hogy az ellenőrzést azok gyakorolják, akiket ellenőrizni kellene stb. Minthogy a nyári szünet után megállapítottam, hogy a Tanács részéről intézkedés nem történik, 1927 október havában megjelentem Ripka Ferenc főpolgármesternél és közöltem, hogy a tapasztalatok alapján nem vállalom a Vásárpénztár gesztiójért a felelősséget. Bejelentettem, hogy

véleményem szerint a Vásárpénztár esőben van, hogy a főváros odauntelt pénzei veszendőbe mennek.

Ripka Ferenc ez alkalommal közölte velem, hogy Papanek miniszteri tanácsos, a főváros számvetéséhez beosztott kormány megbízott ugyanazon megállapításokat eszközölte és haladékos nélkül intézkedni fog az ügy felderítése érdekében. Ennek következtében

1927 november 4-én délelőtre összehívták a

Pénzügyi Bizottság 12-es albizottságát ülésre, melyre engem is meghívtak.

Az ülésen Folkusházy, akkori alpolgármester, elnököl, de jelen volt Ripka főpolgármester, Sipőcz polgármester, Papanek tanácsos és a vezető bizottsági tagok közül Wolff Károly, Koszma Jenő, Plathy György, Lázár Ferenc, Glücksthal Samu és a többiek, akik a bizottságban helyet foglaltak. Papanek ismertetni óhajtott írásos megállapításait, azonban az albizottság azt az autonómia sérelmének minősítette és nem engedte meg. Folkusházy ezek után engem szólított fel, hogy előterjesztésemet tegyem meg. E felhívásra megismétltem mindazt, amit előzőleg Ripka főpolgármesternek megjelentettem és amelynek tárgyi bizonyítékai külön jelentésben bemfoglaltatnak, hozzáfűztem, hogy amennyiben a főváros a vállalat által még el nem vesztett pénzeit kivonni óhajtaná, a vállalat napi kiadásait sem tudná sajátjából kifizetni. Előterjesztésemet az albizottság nagy megdöbbenéssel hallgatta végig. Majd szót kért Wolff Károly és szemrehányást tett, hogy bejelentésemet miért nem a polgármesternél tettem meg, mert aztal, hogy a főpolgármesterhez fordultam, megsértetem az autonómiát. Utána Glücksthal Samu kért szót és azt a kérdést tette fel, hogy

annya súlyos-e a helyzete a vállalatnak, hogy a napi fizetési nehézségek bekövetkezhettek-e?

Az elnököl alpolgármester a kérdést a jelenlevő dr. Melly vállalati elnökhöz továbbította, ki azzal hártotta el magától a választást, hogy az ugyancsak jelenlevő Demkő vállalat vezérigazgató illetékesebb a válasz megadására. Demkő vezérigazgató — kinos csend után — azt válaszolta, hogy a vállalat teljesíteni tudja a napi kiadásait, mire megjegyeztem; feltéve, hogy a főváros további pénzeket bocsát a vállalat rendelkezésére. Glücksthal Samu, az albizottság megkönnyebbülése, ezek alapján

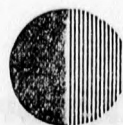
a momentán veszély fenn nem forgását állapította meg

és indítványozta, hogy a bizottság saját kebeléből vizsgálóbizottságot delegáljon, mely újra tegye vizsgálat tárgyává a vállalat üzletvitelét és tegyen előterjesztést a teendők tekintetében. Ezt az indítványt az albizottság elfogadta és az elnököl Folkusházy az ülést berokszította.

Azóta hat esztendő telt és az 1927-es 4 millió pen-

A TOKAJHEGYALJAI BORTERMELŐK PINCESZÖVETKEZETE

állami ellenőrzés mellett hozza forgalomba a tokaji borokat. Saját érdekében csak piros védjeggyel ellátott tokaji borokat vegyen.

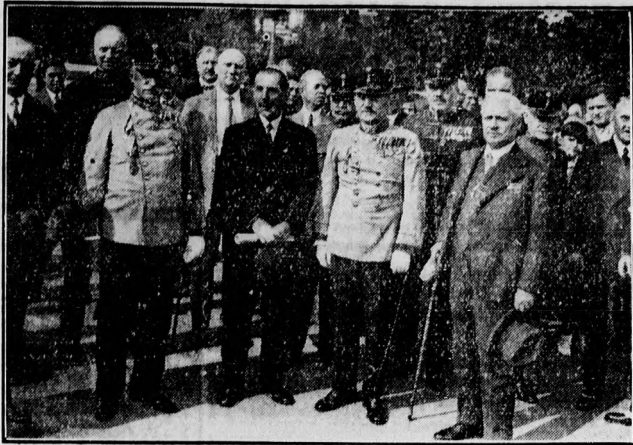
Mintaleraikat: Mária Valéria ucca 8 Telefon: 82-0-75

Uram! Tisztelettel kalapját Kulcsár és Huppert-nél, a meglepő eredménynek örülni fog

Ötven éve...

Vasárnap ritka ünnepség volt Budapesten; egybegyűltek azok a Magyarországon élő nyugdíjas tisztiek, akik ötven évvel ezelőtt hagyták el, mint hadapródok a kadétskola padjait. Ez a kép a Névtelen Hős emlékkönyvének készült, amelyet az ünnepség rendezője,

Czeyda-Pommersheim Ottó ny. tábornok koszorúzott meg. A képen látható többek között Lukachich Géza báró, Grallert Konrád és Raggambi-Fluck Ernő ny. altábornagyok, Dominy Ernő, Mierkija Alfréd, Czeyda-Pommersheim Ottó és Pfalt Rudolf tábornokok, Sennyey Árpád, Mierkija Rudolf, Petrichevich Miklós, Petrichevich György (Mária Terézia lovag), Welko Rezső, Stot Raymond, Marzenkewich Domokos és Mayer Ferenc ezre-

desek, Báthory Károly alezredes, Wallovits Frigyes és Zich József főhadbírszók.

Vasárnap föbelötte magát egy józsefkörúti szállóban Horvát Endre, az Esterházy hercegek erdőmestere, akinek fegyelmi ügyében ma lett volna tárgyalás

(A Reggel tudóstójától.) Vasárnap reggel a szobapincér hiába kopogtatott a józsefkörúti Wien-szálló egyik szobájának ajtaján. Belülről semmi életjelet nem adott magáról a pénteken érkezett Horvát Endre. Rendőrt hívtak és lakost, kinyitották a szobát és

az ágyon megtalálták Horvát Endrét — holtan.

A feje vértócsában feküdt, mellette a földön Steyer-pisztolya... Az asztalon több búcsúlevel volt. Azt, amelyik a rendőrségnek szült, ringyárt fel is bontották. Ezt írta benne a halálbainduló: »Saját elhatározásomból végeztem magammal. Kérem, ne bocsoljanak fel!« Írt még egy búcsúlevelet, egy huszárpályás barátjának, aki Budán lakik. Horvát, az Esterházy-uradalom soproni központjában teljesített szolgálatot, mint erdőmester. Vasárnap délben még sem Horvát Sopronban hagyott családjá, sem az Esterházy-uradalom központj iródjára

nem tudott még semmit az öngyilkosságról.

Mikor telefonon felhívtuk a soproni irodát, csak a portás volt az épületben. Rémult hangon felelt a híradásra... percekig alig jutott szóhoz...

— Istenem... Uristen... — mondotta — hogy mondják meg ezt az erdőmester úr családjának! A portástól csak annyit tudtunk meg, hogy Horvát erdőmesternek felesége van — Pollich erdőmester leánya — és

öt gyermeke, akik közül a legidősebb 14 éves.

Mialatt beszélgettünk, az öngyilkosnak egy erdőmesterkollégája érkezett a soproni irodába és a portás odahívta a telefonhoz. Az erdőmester is elképedve hallotta A Reggel munkatársától a hírt.

— Elképzelhetetlen!... Legalább hétszáz pengő havi jövedelme volt, kis vagyona... rendezett viszonyok között élt. Negyvenhat éves volt...

Faggattuk az erdőmestert, aki még annyit árult el, hogy Horvát Endre

zárkózott kedélyű, hallgatag ember volt,

pedáns... Az Esterházy-erdőgazdaság revizora, akinek bizalmas megbízása volt. Az uradalmi tisztviselők között rangban a negyedik volt és már csaknem három évtizede állott az Esterházy

OSZTÁLYSORSJEGY

rendeléseket kérünk minél előbb!

Az I. osztályú sorsjegyek hivatalos ára:

Egész	Fél	Negy-d	Nyolcad
24 P	12 P	6 P	3 P

Rendeléshez levelezőlap elegendő. Fizetni van idősre október 14-ike előtt.

KISS Károly és Tsa
bank részvénytársaság
Kossuth Lajos u. 1.
Telefon: 86-2-42.

hercegek szolgálatában. Később A Reggel tudóstójának sikerült Sopronban megtudni, hogy Horvát erdőmester ellen fegyelmi eljárás volt, amely miatt két héttel ezelőtt szabadságot kelt.

Ma, hétfőn lett volna ügyében a fegyelmi tárgyalás

a soproni jászgkormányzóságon és a hallgatag, zárkózott ember ezt már nem várta meg... Napok óta alig szült egy szót bárkihez is, pénteken reggel négy órakor bepakolta az útitaskáját, mogorván, szótalanul elment hazulról, a feleségétől és a gyerekeitől nem búcsúzott és azt sem mondta, hogy hova utazik.

Vasárnap Molnár Imrét 2764 szótöbbséggel a berettyóújfalusi kerület képviselőjévé választották

Szabó Pál, a független kisgazdák jelöltje 3439, a horogkereszties Bőszörményi mindössze 345 szavazatot kapott

Berettyóújfalu, szeptember 24.

(A Reggel kiküldött tudóstójának telefonjelentése.) Vasárnap tartották meg Berettyóújfaluban a képviselőválasztást. A választási harc a kormánypárti Molnár Imre megyei főjegyző, Szabó Pál kisgazda-író és Bőszörményi Zoltán horogkereszties jelölt között folyt le, mindégyik legidősebb kerület között mozgott. A választókerület tizenhárom községében reggel nyolc órakor kezdődött meg a szavazás. Dél előtt tíz órakor a választás állása a következő:

Molnár	1850
Szabó	786
Bőszörményi	42

Tizenkét órakor így alakul a szavazatok aránya:

Molnár	4194
Szabó	2213
Bőszörményi	117

Ekkor már megállapítható, hogy az egységes-párti jelölt nagy többséggel vezet és az is, hogy

a nemzeti szocialisták minden erőlködésük ellenére is, csak a szavazatok elenyésző töredékét tudják megkapni.

Délben két órakor már több körzetben kifűztek a zárórát, mert — (erre a választások történetében még alig volt példa) — a választópolgárok kilencvenöt százaléka lesvazott. A választás eredményét hét órakor hirdette ki dr. Fényes Ákos kúriai bíró, választási elnök, sok ezer választó előtt.

Molnár 6548, Szabó 3439, Bőszörményi 345 szavazatot kapott.

Molnár Imrét tehát 2764 szótöbbséggel a kerület országgyűlési képviselőjévé választották. A kerület 11.000 választópolgára közül 10.332 szavazott le. Feltűnő, hogy Bőszörményi, a horogkereszties jelölt az ajánlasi ívek benyújtásakor 1900 aláírást adott be, ellenben most, a választáskor mindössze 345 szavazatot kapott. Miután Baróty Zoltán táblabíró, választási biztos az aláírások nagy részét hamisnak találta, a debreceni királyi ügyészség okirathamisítás miatt bűnvádi eljárást indít a Bőszörményi-párt ellen. A horogkeresztiesek szereplése az egész ügyben felháborodást keltett és egységes közhangulat követeli, hogy az ilyen és ehhez hasonló politikai szélhámoságoknak törvényesen vessenek véget.

Eckhardt Tihor a választás lefolyásáról A Reggel munkatársának a következőket mondotta:

— Atrocitásról vagy terrortól nem lehet beszélni, mert tényleg nem volt. Legföljebb azt mondhatnánk, hogy az adóhátralekók és egyéb gazdabajok folytán fennálló és a hatóságok akaratához idomuló önkénytelen lelki kényszer lefolyásolta a választókat.

— Okos beszéd: Sorsjegy nélkül nincs nyereség, nincs pénz, nincs remény! Itt az alkalom! 14-én kezdődik az új sorsjáték, legyen vagy rendeljen egy osztálysorsjegyet a szerencsét hozó Kiss bankháiban, Kossuth Lajos uca 1. Telefon: 85-2-42. Pontos, diszkrét elintézés biztosítva.

MOITOU
CRÈME
SZÁRAZ ÉS ZSIROS
SZÉP NŐK SZÉPSÉGÁPOLÁSA

Café Restaurant „ETOILLE“

(volt YPSZILON) Tőzsdepalota

Telefon: 138-82

Guy v. Nógrády karmester művészgárdájával.

Népvándorlás indul Budapestről és a vidékről az október 8-i Tokaji Szüret-re

Tokaj, szeptember 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Két hét múlva elérkezik a Tokajhegyaljai Szüreti Hét nagy napja, amelyre lázasan, minden erejével, leleményességével és áldozatkészségével készülődik az ország kétsége és büszkesége: a világhíres Tokajhegyaljai Tokaji városa, ahol ezúttal a Tokajhegyaljai Szüreti Hét minden mozgalmaságát és látványosságát összpontosítja, valóságos

kiállítás várossá

alakul át, a hatalmas és kibővített sporttérén már sok-sok munkáskez dolgozik a borkiállítás és borvásár és a szabadtéri látványosságok építményein, a 100 méteres pódiumon serényen folynak a hagyományos, festői szüreti tömegtáncok próbái, a Tisza partján végelethatálatlan kocsitábor készülődik a színpompás, tarka, ujjongó szüreti menetre, rendezik a hegyaljai sokszázéves pinók kincseit, a legkülönbözőbb évszázadú tokaji aszú, másolás és szamorodni borait, kijelölik a kiállítási területen a rengeteg kiállító sátrát, bódéját, amelyek

a hegyaljai történelmi nevezetességű bortermelő nagyközönség eredeti régi stílusában tervezettek meg

és épülnek fel. A jelentkezők csak szeptember utolsó napjaiban lesznek lezárva, így egészen bizonyos, hogy

a Tokaji Szüreti Hét a Hegyalja egész területének reprezentatív kiállítása lesz.

Külön szakértői bizottság, amelyet a Hegyalja legkitűnőbb háziasszonyaival és főzasszonyaival egészítettek ki, gondoskodik arról, hogy

a sok tízezernyi vendégsereg semmilyen szükségét ne szenvedjen

és az aranyszínű, hamisítatlan, remek borok mellett mindenki olcsón juthasson a legváltozatosabb szüreti étnyencfalatokhoz. Több mint

100 sátorban és bódében sültök, főzik, kínálják majd ünkütséggel, előre megállapított, közszemlére tett áron a legkitűnőbb ételeket.

Bízást számíthat a közönség mátfánylására a tokaji bőlgyek díszes és kényelmes nagysátra, ahol a Tiszából

fogott friss halakat, harcsát, pontyot és kecséget sültik majd szakértő, öreg halászok nyáron és főzik nagy kondérokban a nagyszerű tiszai halászlét. Ugyancsak nagy népszerűsége számíthatnak a szerencsiek lacipecsenyés, flekkesen sátrai is. Az eddigi jelentkezők szerint

a Tokaji Szüreti Hét-en megjelenő notabilitások száma 450-500-ra tehető.

Az október 8-án Budapestről Tokajba induló négy Füléres Gyors jegyét már lefoglalhatók az IBSZ központi Menetjegyirodájában (telefon 818-10) és fiókjában.

Az utazás Budapestről Tokajba és Tokajból vissza 5.— pengő.

Az eddig beállított október 8-i

vidéki

Filléres Gyorsvonatok jegyjárói: Ózd, Tokaj P 2.60, Miskolc, Tokaj P 1.50, Hódmezővásárhely, Orosháza, Szeged, Csongrád, Szentcs, Kiskunfélegyháza, Kecskemét, Nagykőrös P 6.50, Cegléd, Szolnok, Törökszentmiklós P 4.90, Debrecen P 2.—.

Zemplénmegye

számára is kényelmes vonatjáratot állított be a MÁV. kedvezményes olcsó jegyekkel.

Ez a vonat október 8-án Szerencséről 8 óra 48 perckor indul Tokajba és este tér vissza Tokajból Szerencsére. A menettérty jegy ára: 1 P 20 fillér. Bezállás Mezőszombor állomáson is. A Tokaji Szüreti Héte ünnepélyes megnyitása október 8-án déli 12 órakor lesz!

Ma, hétfőn este 7 óra 15 perckor Lázár Miklós beszél a rádióban a Tokaji Szüret-ről

(A Reggel tudósítójától.) Ma, hétfőn este 7 óra 15 perckor Lázár Miklós, a tokaji kerület országgyűlési képviselője beszél a Tokajhegyaljai Szüret-ről. Lázár Miklós szól a tokaji szüret nemzeti, nemzetgazdasági és idegenforgalmi jelentőségéről, majd beszámol az ünnepségek programjáról, az utazási lehetőségekről stb.

Vázsonyi János és Gál Jenő beszámoló gyűlése a Vigadóban

(A Reggel tudósítójától.) A Nemzeti Demokratapárt képviselői, Vázsonyi János és Gál Jenő vasárnap beszámoló nagygyűlést tartottak a Vigadóban. Több mint kétezer főnyi közönség előtt nyitotta meg a gyűlést Pusztai Károly. Ezután Vázsonyi János beszélt.

— Kora ifjúságomtól kezdve a parlamentáriszmus levegőjében éltam, — mondotta — amikor azonban magam is bekerültem a politikába, egészen más világot találtam ott: a régi magyar közéletnek romjai hevertek előttem. A Várpénztár kérdésében nem annyira Várpénztárról, mint inkább pénztárvadászról van szó. Budapest közönsége optikai csalódás áldozata: azt hiszi, hogy egyes urak még biztos pozícióban ülnek, pedig meg vagyunk róla győződve, hogy a viszályt befejezése után ezek az urak nem mai pozíciójukban, hanem

a Markóban fognak ülni.

Kvalitások

LAKBERENDEZÉSEK VERSENYVÁSÁRAI!

Modern-, antik- és stíl-BÚTOROK rengeteg tálházzal!

Alkalmi ótételek: köztöltés, mint rendkívül, a MÁVYAR-AMERIKAI PÁPAR R.-Y. kltánó bítóral, az előállítási ár tőredékért!

Címre ügyélni! NAGY ZSIGMOND, VI., LAZÁR UCCA 3 (Egész kétemeletes áruházzal.)

Minket nem érdekel a kormányparti frakciók enyelgése, vagy hadakozása. A mi célunk az, hogy Budapestet visszadjuk Budapestnek! A nemzeti egység csak akkor alakulhat ki, ha előbb a becsület és az egyéni tisztesség egysége fog kialakulni és győzedelmekedni. A gyávaóság hisztériáját látjuk végigvonulni a közép-európai polgárságon, ugyanúgy, mint 1919-ben és 20-ban. Akkor a polgárok szervezetenül és meghunyászkodva ugyanúgy engedték át magukat baloldali kilenécskének, mint most a jobboldalnak. Gőmbös bemutatkozásakor azt mondotta, hogy a szociáldemokraták felett húzza meg a lélekharangot, a telekharang kötele azonban azóta a független polgárság nyaka köré csavarodik. Az egységspárt a kiegészítőpártot valjha sziklaalapjának, de inkább a kartelekre, mint erre a sziklára támaszkodik. Öszintén megmondom: nem szeretem sem a fekete, sem a vörös, sem a barna inget, én a tiszta inget szeretem.

Vázsonyi János ezután azt fejtegette, hogy mindenekelett

a Várpénztár ügyében kell megállapítani a politikai és büntetőjogi felelősséget és csak azután lehet szó egységes városi front kialakításáról.

A következők szónok, Gál Jenő, azzal kezdte, hogy akinek halála hírét költik, nagyon sokáig él — mondotta. — Ez jut eszünkbe, amikor oly sok nekrológot hallunk a demokráciáról.

— Ami ma divatos politika, — folytatta — az mint a krinolin, nagyon hamar ki fog menni a divatból. Magyarországra is be akarják ocsémpészni a zűrzavaros állapotoknak fertőzését, de

mi a Lipótmező közelében is egészségesen tudunk élni!

Mi azt akarjuk, hogy a földművesnek legyen pénze, de azt is akarjuk, hogy a kormány ne adjon monopóliumot textilgyáraknak, hanem az olcsó gabona hozza meg az olcsó ruhát és olcsó cipőt is. Az első teendő a purifikálás munkája! Két embernek kell köszönetet mondani erről a helyről: az egyik Ráth Zsigmond, a

ASTORIA TAVERNA

délután és este

TÁNC

Kária volt másodelnöke, akit vasárnapi cikkéért az egész polgárságnak ünnepelnie kell, a másik az a férfit, aki minden fenyegetéssel szembeállva, hétről-hétre félelem és habozás nélkül megírja az igazságot, Lázár Miklós, akinek bátor hangját, tisztát, önéreztet, férfias fellépését Budapest közönségének erről a helyről és ebből az alkalomból is meg kell köszönnie.

Gál szavaira hatalmas tapsvihár a válasz: a közönség felállva, percekig ünnepli Lázár Miklóst és A Reggelt. A mindvégig lelkes hangulatú gyűlés Hann Arnold szavaival véget ér.

Vasárnap megkezdődött Sinajában a kisantant tanácskozása

Bukarest, szeptember 24.

(Az Orient Radjo jelentése.) A kisantant állandó tanácsa vasárnap délután négy órakor a sinajai Peles-kastélyban I. Károly király tanács-

A félszázados sinajai királyi kastély, ahol tegnap kezdődött a kisantant konferenciája és ahol ma három király találkozik

közé termében ülést tartott. A kisantant-államok külügyminiszterei

megvitaták az általános politikai helyzetet, különösen Közép-Európa és a leszerelés kérdéseit.

A tanácskozás két óra hosszat tartott. Az állandó tanács legközelebbi ülését kedden délután négy órakor, a két utolsó szerdán tartja. A Sinajában tartózkodó Sándor János király vasárnap délután Titulescu román külügyminisztert, azután pedig Benes cseh külügyminisztert kihallgatáson fogadta. Hétfőn és kedden reggel zajlanak le a peles királyi kastély ünnepségei. Benes szerdán este Sinajából Genfbe utazik.

Szocialista munkások megzavarták Meskó székesfehérvári zászlóbontását

Székesfehérvár, szeptember 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap délelőtt tíz óra gyűlést hirdetett Meskó Zoltán, a nemzeti szocialista párt vezére. A rendőrség a gyűlést engedélyezte és így a Fehér Bika-vendéglő udvarán felállított elnöki emelvényen ma délelőtt tizenegy órakor meg is jelent Meskó, hogy beszédet intézzen a híveikhez. Ugyátszik azonban, hogy Székesfehérváron nem sok híve van a horogkeresztnek, mert telkes hívek helyett szociáldemokrata munkások jelentek meg, akik Meskót fűtüléssel és kiáltózással fogadták. Meskót annyira megzavarta ez a nem várt fogadtatás, hogy mire a rendőrség rettet teremtett és a zajongókat elhallgattatta, egy-kettőre befejezte beszédét.

Jön! MADAME DUBARRY az United Artists grandiózus filmje
Főszerepben: **Norma Talmadge**

„A bírónak függetlenül, szabadon kell ítélnie!“ — mondja az igazságügyminiszter

Kongresszust tartottak a bírák és ügyészek vasárnap Szegeden

Szeged, szeptember 24.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt az Országos Bírói és Ügyészi Egyesület országos kongresszust tartott a szegedi városházán. Zsúfolásig megtöltötték a termet a fővárosból és vidékről érkezett bírák és ügyészek, valamint a különböző egyházi, katonai és polgári hatóságok képviselői. Wolff Károly, az egyesület elnöke nyitotta meg a kongresszust, majd

Lázár Andor

Igazságügyminiszter emelkedett szólásra.

— A bíró és ügyész az Isteni Igazságszolgáltatás funkcionáriusa és nem lehet nagyobb feladata, mint hogy munkájában igyekezzék utánozni — az emberi gyarlóságnak korlátain felül is — azt a tökéletességet, amelyet az Isteni Igazságszolgáltatásról tud elképzelni.

A bírónak függetlenül, minden hatástól szabadon kell ítélnie.

Ez a nemzet csak akkor lesz naggyá, ha levonja kicsinyisége konzekvenciáit,

mert ha o'yan terheket rakunk a vállára, amelyet egy nagy nemzet sem tudna elviselni, a nemzet nem tudja elérni célját.

Az igazságügyminiszter után Oszwald István, a Kúria másodelnöke és vitéz Shroy Kálmán altábornagy mondott beszédet, majd Somogyi Szilveszter polgármester, Szeged város nevében jogi kari dékánja, az egyetem, Szell Gyula a Szegedi Ügyvédi Kamara, Jedlicska Béla pedig a Szegedi Közigazgatási Kamara nevében üdvözölte a kongresszust. A jelentések egyhangú elfogadása után megállapodtak abban, hogy a jövő évi közgyűlést 1934 szeptemberében Pécsen fogják megtartani.

Ottó élehangú levele a horogkeresztes mozgalom ellen

„amely Ausztriát kizsákmányolásra szolgáló gyarmatnak tekinti és az osztrák lélektől idegen“

Bécs, szeptember 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Három St. Pölten melletti kis község, Hain, Mamau és Regelsdorf-Weiden képviselőtestülete, amelyek Ottó királyfit díszpolgárukká választották, vasárnap nyújtotta át nagy ünnepséggel kíséretében a díszpolgári oklevelet Ottó képviselőjének, Hohenberg Miksa hercegnek. Az ünnepség

nagyszabású legitímista demonstráció volt,

amelyen vasárnap az osztrák arisztokrácia minden számottevő tagja megjelent. Hohenberg Miksa herceg átnyújtotta a három községnek Ottó királyfi képmását és fényképét, amelyet a községvezetők fogtak elhelyezni. A három levél csak stiláris tekintetben tér el egymástól, de lényegileg megegyeznek. Ottó hangszólója bennük a forradalmi törvényhozás jogtalanságát és kijelenti, hogy

az osztrák császárok örökösének tekinti magát.

A díszpolgárrá választásban a mártírcsászár emlékezte előtt való hódolást lát, hódolást az előtt a császár előtt, akinek szíve megszakadt hazája után Madeira szigetén. Ottó tiltakozik

a forradalmi időszak politikusainak önkénye ellen, de súlyos szavakkal fordul a nemzeti szocializmus ellen is. Levelenek ez a passzusa a többi között a következőt mondja: Az utóbbi időben

egy az osztrák lélektől idegen mozgalom terjeszkedik.

amely mindenkinek mindent megígér, ugyanakkor azonban az osztrák nép méltatlan elnyomását és gyáva meghunyászkodását írja zászójára. Ezek a hazárukkó, a hazafias gondolatok elragaszkodott elemek előbb félrevezetés beszédekkel, majd mindenféle bűnös cselekedetekkel operáltak és eközben visszáltek a német kultúra kifejezéssel. Az osztrák nép azonban nagy többségében elfordul az ilyen vállalkozásoktól, mert jól tudja, hogy az igazi német kultúra hazája elsősorban Ausztria.

Ausztria az én házam uralma alatt évszázadokon át a német-romai császárság eszméjének hordozója volt és mindig a legnagyobb veszélyektől mentette meg Németországot. Az osztrák nép önállóságát semmi árért sem adja oda,

sohasem fogja elismerni, hogy a mi szép szülőföldünk nem egyéb kizsákmányolásra szolgáló gyarmatnál.

hagytak hátra. Csak a paprpénzt vették magukhoz,

az érepenzi és a szekrényben levő bűnleket, amelyek között brilliáns ékszerek és nagy összegről szóló takarékpénny is volt, az íróasztalon hagyták,

ami arra mutat, hogy közben megzavarták őket. A kár nem jelentékeny: mindössze 280 pengő és három ezüstóra tűnt el. A betörés felfedezése után néhány perccel a rendőrség rádióközöretést küldött szét az egész országba.

Gömbös miniszterelnök vasárnap Budapestre érkezett

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggel Budapestre érkezett többnapos vidéki tartózkodásáról Gömbös Gyula miniszterelnök és azonnal hivatalába

Ismét itt az alkalom!

Ezer és ezer ember nyert már az osztálysorsjátékon

Ma majdnem mindenki vesz osztálysorsjegyet, mert kis összeggel nagy vagyont nyerhet!

Október 14-én kezdődik
déllelőtt 1/2 9 órakor

az új sorsjáték, nagyon ajánlatos, hogy **rendeljen egy sorsjegyet bármelyik főárusítónál, mert akkor máról holnapra gazdag lehet!**

Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben

500.000

vagy

400.000

Jutalom!

300.000

Főnyeresemények:

200.000

100.000

84.000 sorsjegy 42.000 nyeresemény.

A nyeresemények összege

7,722.000 pengő

Az I. oszt. sorsjegyek hivatalos ára:

Nyolcad 3 pengő	Negyed 6 pengő	Fél 12 pengő	Egész 24 pengő
--------------------	-------------------	-----------------	-------------------

Mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyenlő a nyeresési esélye!

tett. Egész déllelőtt referenseket fogadott, tájékozódott a folyó ügyekről, majd a miniszterelnökségi sajtóosztályban tett látogatást. Antal István miniszteri tanácsosnál és ott kedélyesen elbeszélgetett a megjelent újságírókkal.

A Népszövetség pénzügyi jelentése Magyarországról nem kedvezőtlen

(A Reggel tudósítójától.) Ma, hétfőn adja ki Genfben a népszövetségi iroda a Népszövetség pénzügyi bizottságának jelentését. Ezt a jelentést világszerte nagy érdeklődéssel várják. Beavott forrásból kapott híreink szerint a Népszövetség pénzügyi jelentésének Magyarországra vonatkozó része nem kedvezőtlen!

— Nagy a kereslet a m. kir. osztálysorsjegyek iránt, mert mindenki szeretne nyerni! Azelőtt sokan nem törődtek e kitünő és megbízható állami intézménnyel, ma alig van ember, kinek ne volna sorsjegye. Tanácsos is minél előbb rendelni bármelyik főárusítónál, mert minden sorsjegynek egyforma a nyeresési esélye. Főddolog a szerencse — és tudjuk, hogy az változó és forgandó!

A bírák kongresszusa közben megfúrták a szegedi járásbírósg hatalmas páncélszekrényét

Szeged, szeptember 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Mialatt vasárnap a bírák és ügyészek kongresszusa a városháza dísztermében tanácskozott, vakmerő kasszafurók dolgoztak a járásbírósg épületében. A kasszafurást az árásbírósg elnöke, dr. Lukács Ignác fedezte fel, amikor a kongresszust követő bankettől átment a hivatalába. Az elnöki szoba ajtaja tárva-nyitva állt és a Wertheim-kassza fel volt törve. A rendőrség azonnal megkezdte a nyomozást és megállapította, hogy a betörők, akik a legmodernebb szerszámokkal voltak felszerelve, semmiféle ujjlenyomatot nem

GYKLOP GARAGE
VII., Kertész uca 24—28. Telefon: 37-2-93, 37-2-95.
Használt kocsik eladását
Leállított kocsik
garagelozását mérsékelt díjért vállaljuk.

Fatüzelés
terén vezet a világhírű
„ZEPHIR“
folytonnégő kályha
10 kg fával fűl egy 24 óra normál szobát
Ára 70.— P-től
Tekintse meg mintaraktárunkat!

Hazai szenekre legideálisabb a
2 aknás
„REKORD“
tolyonégő kályha
Ára 60.— P-től
leszállítva, felszerelve.
Árjegyzék
ingylen kéri
Budapest, Vilmos császár út 39.
(Hajós uca sarok). Telefon 24-747

HIREK

SOK MINDEN

Irja: Szép Ernő

Szerelmi levelező

Sőt és nyirkos kapualjban, amelynek nyomora felett egy meztelen gázláng vergődik, mint megkötött fehér pillangó, ott vettem a Legjobb, Legújabb és Legteljesebb Szerelmi Levelezőt tiz fillérért. Párizsban a Quai Voltaire agg könyvészeinek végtelen sor ládái előtt bizony nemesebb hangulatban flangéroz az ember, de engemet néha ez a kapualj is maga alá húz s elérzékenyülten nézegetem a felfordított nagy ferslőgra kirakott cifra és nyomorult irodalmat, s a kereskedőjét, egy szegény vén zsidót, aki a két kabátujját egymásba bújtatva sétál a ferslóg körül a hűvös őszi délután. Miket árul? Százszentesdős Jövendőmondó, Legújabb Egyiptomi Álmoskönyv, A tengerfenék réme, Mit Irjunk Képeslapokra, Névnapi és Születésnapki köszöntők, Szerelmi Levelező, Róza Sándor, a puszták királya, Bűvészet Könyve, Kóser Adomák, A szénegető titka, Nick Karter, a nagy detektív, Kossuth Naptár, Amor csintalan-ságai...

Szeretném a Szerelmi Levelező tizfilléres füzetének a címlapját lerajzolni önöknek, primitív színnyomatú címlapját, amely piros rózsákból összefonódott buték adják a füzet címét, a betűket zöld levelek füzete hízelt körül, a lap sarkaiban kiterjesztett szárnyú fehér galambok szállanak, csőrükben pirospecsés levelekkel. A fedél közepén, égő szív alatt, egy kis padon andalító virány közepén egy szép nagyság, meg egy gavallér foglalnak helyet, a gavallér rózsát tart a kezében, s a nagyság felé fordulva, ép felajánlja neki a virágot, a szívével együtt, a nagyság lesütí édes, kifejezéstelen szemét s kezét keblére kulcsolja. Ajkáról lecsúszott a rányomatott piros festék az állára, a haja zöld, ellentétben a gavallér lila színben nyomott fűrtjeivel...

Oh és a levelek, amelyek a szerelem változatainak megfelelően csoportosítva következnek egymásután a Szerelmi Levelezőben: az ismeretséget kötő levelek, a vallomások, a találgatás kérdő levelek, a jegyesek levelezése, a szemrehányó levelek, féltékenységi levelek, családostok leveli s lemondó levelek mintái. Igen tisztelt kisasszony! Tisztelt N. úr! Bűszke Istennő! Kedves N. úr! Édes Etelka! Kedves Imre! Imádot Juliska! Drága Károlyom! Forrón szeretett angyalom, Karolin! Drága pofikám, édes vőlegényem, Mihály! Kedves Janka! Szívtelen Jenő! Tisztelt kisasszony! Elemér, csalfa szerelmem!

Olvassák el kérem a füzet első levélét, az „ismeretséget kötő levelek” első mintáját:

»Igen tisztelt Kisasszony!

A minap egy vidám léánycsoportot láttam menni az utcán. S a léánycsoportból, mondhatnám: rózsacsoportból kiváltképp egy róza tűnt ki. És ez a rózsaszál kegyed volt, kedves Nagyság.

Nem bókólok én most. A színgázsgódot mondom. Annál igazabb ez, mert hiszen akkor láttam kegyedet először. Azelőtt világgyűlölő voltam s unalmasnak találtam az életet. Most ímdódom a világot s az életet gyönyörűnek taládom. Ezt a nagy változást a kegyeddal való találkozás idézte elő lelki világomban.

Mióta először láttam kegyedet, mindig újra óhajtom látni s beszélni Nagysáddal. Ha ez lehetséges

volna, nagy örömet képeznél szíveimnek. Engedje meg, tisztelt Nagyság, hogy szülői házándi tisztelettel tesselem s magamat bemutatthassam.

Kedveső választát dobogó szívvel várja: N. N. e

A szerelmi levelező utolsó, 102. számú mintája így szól:

»Édes Janka!

Amidőn eljegyeztem, égett bennem a szerelem, de háromhónapi távollét megtanított rá, hogy az csak szalmaláng volt, amely immár teljesen csöszlött.

Kérem, mentse fel adott szavam alól. Érzem, nem tudnám oly boldoggá tenni, amennyire Ön megérdemelné.

Ne nehezelteljen rám!

Ottó. e

És az első, meg az utolsó lap között a Szerelmi Levelezőben a szerelem egész szimfóniája, a verklíne s húzómozikának riktó naiv, s mondhatatlanul megindító hangjai. Mintha nevetve, sírva, karonfogva, ölelkezve, csokolózva, polkában forogva, elválva, arcát kezébe temetve, boldogan merengve, s haját tépve, egymás karjaiba ájulva, s messziről kendővel itegetve, s egymástól futva, s eltorzult vonásokkal szédelegve vonulna el egy álombeli primitív s fantasztikus díszletű távol színpadon egy tarka szegénységbe öltözött végtelen népség, a Szerelmi Levelező népe. Milyen meghatóak és csodálatosak ők is, tanácstalan kis lelkekkel, nevelten szívűkkel, akik ebben az ódon, olcsó füzetben keressélik a szavakat végtelen érzésekhez...

— Tovább tart a jó idő. A Meteorológiai Intézethez érkezett jelentések szerint Közép-Európában déli légáramlással enyhe, változóan felhős idő uralkodik. Hazánkban is esupán a nyugati határszélen uralkodik borulás és ott helyenként jelentéktelen eső is volt. A hőmérséklet tegnap általában 27–29 fokra emelkedett, csak a Dunántúl nyugati felén maradt 20 fok alatt. Ma éjjel a lehűlés szintén mérsékelt volt és a hőmérséklet legelőbb helyen 15 fok alá sem süllyedt. Budapesten vasárnap délelőtt a hőmérséklet 21 fok Celsius, a tengerszintre át számított légnymóss pedig 758 milliméter, változatlan. Várható időjárás a következő 24 órára: Meleg, változóan felhős idő, délnyugaton kisebb esőzések lehetségesek.

— Vasárnap meghalt az öngyilkos Petroff-Mayer Lili. Vasárnapra virradó hajnalon meghalt a Rókus-körházban Petroff-Mayer Lili berlini filmszcenáriumíró, aki négy nappal ezelőtt mérgezte meg magát veronállal. A magyar származású fiatal nő három évvel ezelőtt már egyszer megmérgezte magát a Fasorban, egy padon. Ezután került Berlinbe, ahol férjhez ment egy Petroff nevű orosz emigránszhoz, aki azonban elhagyta. A Hitler-uralom fosztotta meg kenyerétől és űzte haza, de itthon nem tudott foglalkozáshoz jutni.

— Megtisztítják a gyanús elemektől a Rákóczi út—Nagykörút sarkát. A Rákóczi út és Nagykörút összekötését »vihársaroknak« nevezte el a főkapitányság erkölcsrendészeti osztálya, amely hosszú ideje minden ügykezelésén azon van, hogy a fővárosnak ezt a pontját megtisztítsa. Több mint egy éve állandó szolgálatot teljesítenek erkölcsrendészeti detektívek főleg a Nagykörúttól a Hársfa utcáig, illetve Csokonai utcáig terjedő útszakaszon és munkájuknak, ha volt is több-kevesebb eredménye, véglegesen nem sikerült rendet teremteniük. A napokban Ferenczy Tibor főkapitány, aki gyakran tesz ellenőrző séfákat a főváros ucaiban, eljutott a Rákóczi út és Nagykörút sarkára is, ahol egy nő megszökött a felakodó ajánlatokkal molesztálta. Irv a főkapitány maga is tapasztalta, hogy a fővárosnak ezt a forgalmas gócpontját a rendőrség még mindig nem tudta megtisztítani s ezért nyomban intézkedett, hogy az erkölcsrendészet közegein kívül a bűnügyi osztály is detektívje is razzázson a »vihársarok« és környékén. A gyanús nők és férfiak ellen, akiket a detektívek előállítanak, ha más bűntük nincs, közveszélyes munkakerülés emlen jár el a rendőrség.

— Szörtséy és a detektív bántalmazás Wellisch Átvittek az ügyészségre. Vasárnap kisérték át a főkapitányságról az ügyészségre Wellisch Pál gyárlágazgatót, a péntek esti botrány hőst. Hatósági közeg elleni erőszakkal vádolják, mert bántalmazta Boros detektívet, aki a becspépet igazgatót meg akarta akadályozni abban, hogy belépjen egy Erzsébet körúti mulatóba. Ugyanazok vasárnap vitték át az ügyészségi fogházba a zupvaludósokat zárórtó diktetívbanda vezetőit, Szörtséy Istvánt és Bócsán Tibort.

— Az Alás-Margitszigeten a Márkus-vendéglő melletti viláiban (1. em.) két egymáshá nyíló, parkra néző, szoba november 1-től igen kedvező feltételek mellett — egész évre is — kiadó. A Felső-Margitszigeten ugyanezek bérlehető néhány kisebb-nagyobb lakás. Felvilágosítás: a Nagyszálló irodájában. (Telefon: 206–20.)

OSTERIA OLASZ VENDÉGLŐ
IV., GRÓF KÁROLYI U. 26 megnyitotta a
ROSTICCERIAI
Telefon: 86 2-82

— Scheidemann, a német köztársaság megteremtője búskomor. Pöstyénből jelenti A Reggel tudósítója: Botratámaszkodó, megtört, kopottas, öregember kúrázott néhány hétig Pöstyénben: Scheidemann, a német köztársaság megteremtője és első kancellárja. Senkivel sem beszélt, elhagyatva, melankólikusan, magábaroskadva járt-kelt a pöstyéni sétányon. Hogy senki fel ne ismerje, jellegzetes kecskeszakállát is leborotváltatta. Csak az orvosával érintkezett. — Doktor úr, — mondotta — előre meg szeretném

mordani önnek, hogy most nincsen pénzem, nem tudok fizetni. Kérem, az idén kezeljen engem honorárium nélkül... Az orvos nem annyira Scheidemann reumáját, mint inkább búskomorságát kezelte, igyekezett megnyugtani, de minden eredmény nélkül. Két nappal aztán, hogy Lessing német tanárt Marienbadba meggyilkolták, Scheidemann hirtelen és titokban elhagyta Pöstyént. A címét sem hagyta meg, senki sem tudja, hova utazott...

— Lecsapolják a 16 méter mély lillafüredi tavat. Miskolcra jelenti A Reggel tudósítója: A lillafüredi tó partja 15 méter hosszúságban beszakadt. A partjavítási munkálatok céljából az egész tavat le kell csapolni, úgyhogy a tóban egy hónapig át nem lesz víz. Vasárnap már megkezdtek a lecsapolást; a 16 méter mély tó víze az első napon 4 méterrel apadt.

— Karácsonykor új, elegáns szürke egyenruhát kap a rendőrség. Szombaton anket volt a belügyminisztériumban a rendőrségi főosztály vezetőjének, Kovács Dénes miniszteri tanácsosnak hivatalos helyiségében. A tanácskozáson résztvett Ferenczy Tibor főkapitány és Lőrök János rendőrfőparancsnok is. Végleg megállapodtak abban, hogy a rendőrség új egyenruhát kap, mert a régi, különösen a nyári hónapokban, alkalmatlan. Azonkívül az egyre fokozódó idegenforgalom is megkívánja, hogy a budapesti rendőrök a külföldi nagyvárosok mintájára csinosabb egyenruhában álljanak az utcán. A szaktanácsosok elfogadta Köpf Árpád rendőrfővezető tervét, amelyek szerint a tiszték aranyujtásos szürke ruhát kapnak, míg a legénység egy árnyalattal sötétebb szürke zubbonyt, bricszelt és csizmát fog viselni. A régi, premmel bélelt, vastag télikabátokat is nyugalomba helyezik, mert nagyon megrehezítették a rendőrök mozgását. Döntés ebben a kérdésben még nem történt, de valószínű, hogy a berlini rendőrlégénység koppenyűt fogják rendszeresíteni Budapesten is. Gumival preparált, külőleges anyagból készül, és könnyű és mégis ellenáll az idő minden viszontagságának. Valószínű, hogy az új ruházatot már karácsonytól fogva viseli a rendőrség.

— Transzparenz-tűz volt a Nagymező ucaiban. Vasárnap virradó hajnalon lángra lobbant a Nagymező uca 30. szám alatt lévő mulató villamos transzparenze és pillanatok alatt elégett. A tüzoltók már nem is volt semmi dolguk, mert a tűz nem terjedt tovább.

— Shanghai egyetemi tanár lett egy debreceni ügyvéd. Debrecentől jelenti A Reggel tudósítója: Baleskó Árpád hajdúszoboszlói ügyvéd szombaton levelet intézett a debreceni Gyűvédi Kamarához, amelyben a kamarai névsorból való törlést kérte azzal az indoklással, hogy a shanghai egyetemre kineveztek a nemzetközi jog tanárává. A 35 éves ügyvéd diplomáját a párizsi Sorbonne-on szerezte, itt ismerkedett meg néhány kínai egyetemi tanárral és ezeknek az összeköttetéseknek a révén került a hajdúszoboszlói ügyvéd a shanghai katedrára.

— Kedvezményes zongoratanfolyam A Reggel olvasói részére. Elsőrendű képesítéssel bíró zongoratanárú csoportanfolyamon, havi 6.— pengőért, heti kétszeri oktatással, kezdők és haladók részére tanfást vállal. Jelentkezni lehet A Reggel kiadói hivatalában.

— Gyümölcs- és virágkiállítás. Szombaton ünnepélyesen nyílik meg az Iparszarnokban az Országos Magyar Kertészeti Egyesület és a Gyümölcstermelők Országos Egyesületének gyümölcs- és virágkiállítása.

— Azon rádióhallgatók részére, kik a tökéletes zenei hangviszáradás tekintetében semmi engedményt nem tesznek, — készült a 6+1 lámpás 7000-os Orion nagy super készülék. A 7000-os Orion-rádió minden alkotórésze törzsismeretlen működik. Gondoskodva van arról is, hogy különböző helyiségek akusztikáinak megfelelő hangzsin és hangereje legyen beállítandó. Ezen készülék egyáltalán tökéletes gramofoncsatlósító is. Barmely jobb rádiószaküzletben kapható.

Fafűtésre
legjobb a
"GLORIA" kályha
Koch Jenő kályhagyára
Budapest, VI., Szendy u. 53.
Telefon: 20-8-69 és 20-4-85

OLCSÓN TAKARÍT A
DITRICHSTEIN

HYPEROL HYPEROL
BACILLUSOK PUSZTÍTÓJA
HYPEROL
A SZEREGYŐZŐ
EGÉSZSÉGENEK MEGVÉDELŐJE
HYPEROL HYPEROL

»Rangrejtve« és »közíró«

Írta: Szász Zoltán

Ez a két új magyar szót az a nyelvművelési mozgalom vetette fel, mely néhány év óta az Akadémia tájékról kiindulva, a magyar nyelvérzék megerősödése, különösen pedig a fölösleges idegen szavak kipusztítása érdekében keletkezett. Ez a »vetette fel« különben kissé óvatos fogalmazás; nem bizonyos ugyan, de az a híre, hogy a két szó kitalálója és elindítója Hegedűs Loránt, akinek sokirányú tevékenysége egy nyelvőri ágazatot is sarjasztott magából.

Meg lehet már eddig is állapítani, hogy a két szó közül az egyik, a *rangrejtve* itt is, ott is felbukkan a lapok hasábjain s bár én még eleven embertől nem hallottam, még se tartom valószínűtlennek, hogy végül is bevonul a közhasználatba. Ez a rangrejtve az *inkognitónak* akar magyar egyenértékűsége lenni s meg kell adni, hogy kissé bizarr hangzása ellenére is egészen jószerekeztű és eléggé kifejező szó. Az inkognitó a latin *incognitus*-ból származik, ami ismeretlen jelent, s ezt rendesen, már mint az inkognitót, valami fejedelemmel, vagy más nagy úrral kapcsolatban használják. Ha egy ilyen földi kisésten barátja, három titkárja és komornyik-rajja társaságában jelenik meg valahol s a hatóságok csupán tudják róla, hogy megjelent, de ezt nem veszik tudomásul, akkor ez azt jelenti, hogy inkognitóban utazik. A helyzet tehát az, hogy csak a rangját rejtji, de ezt se nagyon, emberi mívtól azonban minden strandon és bárban mutogatja. Az inkognitóságnak ez a természete, ez a nagyobbra az előkelő körökben szokásos kacér álarcoskodás illethetne a rangrejtve szót. A szegény ember ugyanis, ha inkognitóban utazik, rendszeren komolyan ismeretlen akar maradni, mivel ennek az állapotnak igen gyakran »körözés alatt áll« a neve. A rangrejtve-nek ellenben van valami előkelő s sznobisztikus zamata.

De külső formája is ingerlő, fülbemászó, vagy inkább fülbetolakodó. Rangrejtve, ez egy úgynevezett alliteráció, a költői kifejezés egy ősi formája; a két r a két összekapcsolt szó élén teszi ezzé. Ez valami ősi, nyers hangzást is ad neki. Az r különben is egy különös mássalhangzó; kiejtése hol faladat, melytől visszariad az ember, hol diadal, melyet kéjjel kihangsúlyoz. A kisgyermek tudvalegleg let, vagy j-et mond helyette, de a magyar paraszt is szívesen átkozza a Lözenberg mindenét, mikor egy Rosenberget gondol. A kínaiak állítólag nem is ismerik s csupán egy angol nyelvű tudós mondhatná meg, hányféle angol szóban; melynek írott képeben ott van az r, marad az kiejtésnél. A franciák nagyobb része valami elegáns, a poroszok valami rút ál-r-et mondanak. A délfranciák ellenben, de különben az olaszok is, kéjesen ropogtatják. Ezért volt Daudet regényhősének, a tipikus délfraancia megszemélyesítőjének a sültször neve a Tartarin de Tarascon. Mindez az ember tolla alá toldódik, ha azon gondolkodik, hogy hogyan fogják fogadni a fülek és a szájak ezt a rangrejtőt, melyben csak úgy ropognak az r-ek.

Érdekes szó és probléma a *közíró* is. Ez a publicistát óhajtja helyettesíteni, ami tudvalegleg politikai, jogi, közgazdasági írókat jelent s loginkább azoknak a megjelölésére szolgál, akik a napilapokban és a folyóiratokban ebbe a témakörbe vágó kérdésekről írnak. Itt volna ugyan a régi jó vezércikkírő, de ez, mióta a lapok nemcsak az első oldalán, a közlemények élén szólnak hozzá részletesebben a közéleti kérdésekre, hanem helyet adnak, espedig végig az egész lapon mindentűn, az olyan nem szorosan napi-politikai fejtegetéseknak is, melyeket nem a rendes vezércikkírők, hanem a logikusan felülérő érdeklődésű és egyéniségű írók írnak, azóta a vezércikkírő már nem megfelelő fordítása a publicistának. Valóban nem ártana tehát, ha megteremtődne egy jó magyar megjelölés számára. A közíró azonban, ha nem is egészen szerencsétlen, de viszont nem is túlságosan íhletteljes alkotás. Nyilván a közélet, a közvélemény, a közigyi kifejezésekre való utalás akar benne a *köz* szócska lenni s azt óhajtja jelezni, hogy az így jelölt írók közéleti kérdésekkel foglalkoznak, a közügyeket igyekez-

nek szolgálni, a közvéleményt óhajtják irányítani. A baj azonban az, hogy ez a *köz* szócska nagyon sokértelmű s mindenféle, nem éppen előkelő más fogalmakat idéz fel. Nem is beszélve arról, hogy a közjárték, vagy közzene esetében egészen más jelentése van s ez a jelentés is zavarólag hathat a közíró helyes értelmezésére, de itt van a közmezes, a közlegény, a közfürdő, sőt a közvágóhíd, ami mind a képzetársulás útján valami alsórendűnek, vagy legalább is közrangúnak az ízet viszi bele a közíró szóba, ez pedig azzal a magasrendű szereppel, melyet a publicisták az irodalmi életben játszanak, nincs túlságosan összhangban.

De hát hagyjuk a kritikát. Egy ilyen új szó egy kis szellemi, gyakran művészi teremtést jelent s így a bíráló megjegyzések úgyis csak egészen feltételes jelentéssel bírnak. Ha maga a kreáció érvényesül, azaz az új szó belemegy a köztudatba, a kritika úgyis árfolatot nyer. Az első nyelvújítás, a Kazinezy-féle, ezer és ezer új szót gyártott, tömérdeket közülük hangos hahota fogadott s mégis szintén tömérdek bement a közhasználatba s mai nyelvünknek nélkülözhetetlen értéke. Talán a rangrejtve-nek és a közíró-nak ez a siker jut ki.

— Hajnali verekedés a Belvárosban Cziczvarek Éva miatt. Cziczvarek Éva bárdirektrisz miatt, aki az utóbbi időben gyakran szerepelt különböző afférok kapcsán a lapokban, hangos hajnali botrány volt a napokban a Belvárosban. Cziczvarek Éva Szabó Böske és gróf Nyáryné, Harla Zizi nevű barátinól Sömjen Géza gyogyászirtartályadonos társaságában ment végig a Molnár ucaán a Belváros felé egy fővántéri vendéglőből, ahol záróráig szórakozott a társaság. A Molnár uca végén egy ismeretlen fiatalember csatlakozott a társasághoz, akit Sömjen távozásra szólított fel. Cziczvarek azonban az ismeretlen védelmébe vette, mire a két férfi összeverekedett. Az őrszem rendőr közeledtőre a nők elszaladtak s így csak a két verekedő férfit állították elő a IV. kerületi kapitányságra, ahol az ismeretlenről kiderült, hogy Navratil Jenő építészmérnök. Botrányokozás és éjjeli csendháborítás miatt mindkettőjük ellen megindult az eljárás.

— Vasárnap ünneppólyosan megnyitották a pécsi egyetemet. Pécsről jelentik: Az Erzsébet-tudományegyetem tanácsa az egyetem alulájában vasárnap délelőtt tartotta tanévnyitló közgyűlést, amelyen a kultuszminiszter képviselőjeként Fülecz-Sándor Endre miniszteri osztálytanácsos, a Tudományakadémia részéről Vargha Danjány egyetemi tanár jelent meg. Hadikra prorektor beszámolt a tanévéről, azt fejtette, hogy a tanári kar tudományos működésének zavartalanágát károsan befolyásolja a vidéki egyetemek soránának bizonytalansága és a többzetűs fizetésesükentés, amely már komoly leányórgondokat okoz az egyetemi tanároknak. Pázmány Zoltán rektorának és az új dékánoknak átadták a nyakláncokat, majd Pázmány Zoltán rektor tartotta meg székfoglalóját. Végül Dambozsey Imre jogi kari dékán mondott tanévnyitló beszédet.

— Megalkult a somlói bortermelők szövetsége. Vasárnap délelőtt jelent a Reggel tudósítójá: Megalkult az OKH kötelekében a Somlói Bortermelők Pineszövetkezte, amely feladatának tűzte ki a somlói bort értékesítést. Az alakuló közgyűlésen Malcomca Gyula bíró elnököt és Schandl Károly országgyűlési képviselőt ismertetők a szövetségét állította. A tisztelt megválasztásának során a szövetséget Schandl Károly választotta ügyvezető-elnöknek, az igazgatóság tagjai lettek: dr. Antal Lajos, Balogh Mihály, Erdődy Sándor gróf, Ferenczy Pál, Kajnos István, Klauszberger József, dr. Szalay László és Szalay József. A felügyelőbizottság tagjainak megválasztották: Eszed Andor, Dedinaky Dersó, dr. Széphelyi Ferenc, dr. Tóth Béla és dr. Karsay Ferenc. Az új szövetséget Veszprémben és Budapestben rövidesen megnyitja poharozó helyiségek.

— Tejtizorairás az iskolákban. Az iskolákban megkezdődik az évek óta bevezetett tejtizorairás. Scheunert, berlini egyetemi tanár azt mondja, hogy az iskolai tejtivás a tanulásba befogott gyerekek testi állapotának és tanulmányi eredményének fenntartásánál kitűnő eszközként bizonyult. Dr. Darányi Gyula, a budapesti egyetem közegészségtan-tanára ezért mondja, hogy »Az iskolai tejtizorairatás kiterjesztése igen előnyös volna. Dr. Tüdös Endre e. magántanár, gyermekorvos szerint a gyengében fejlett, verszegény gyermeknél már napi 2 deciliter tej elfogyasztása után jelentékeny javulást láthatunk. A fővárosi iskolaorvosi körzerek orvosi között a székesfőváros tizti főorvosához küldött jelentésben többen rámutatnak, hogy: »A tejtivó gyerekek az osztályvezető állítása szerint jobb elemenetűek, élesebb figyelmet és nyugodtabb magaviseletet tanusítottak. Egyes gyerekek fellegusa, tanulmányi előmenetelő feltűnően javult. Meg kell említenünk, hogy az iskolai tej minőségű és egészségügyi ellenőrzésére nézve ez évben is minden intézkedés megtörtént.

— »Pythia« Ferenc József rakpart II. Telefon: 89-2-20.

Csipke-és kézimunkakiállítás

Dr. rendezés
Dr. Ébner Sándor
tanár úr irányította

A díszítéshez felhasznált művészi képek
Reitzer Jenő és Elemér festőművész urak alkotásai

ARONIAZ, BÉTAHA, LUZZA-TÉR 13.

drúhözünk földszíntjén és II. emeletén

szeptember 25-től október 14-ig

Belépődíj nincs

Bemutatjuk és megmagyarázzuk a dívatos, antik és magyar csipkék és kézimunkák készítésének technikáját

— Vasárnap üngyilkosai. Vasárnap leugrott a Péterfy Sándor uca 15. sz. ház második emeletéről Gyurisdán Irén 19 éves féltrónó, aki ugyanabban a házban lakik. Életveszélyes állapotban vitték kórházba. — Ouzozor uca 50. alatti lakásán megmérgezte magát Bischinger Olga. Sülyos állapotban került kórházba. — Kádár uca 5. alatti levő alkalmaztatásá helyén gázal megmérgezte magát Szilobohnyik Zsuzsanna 22 éves házartási alkalmazott. Sülyos állapotban szállították kórházba. — Csiky Vincécő huszonhat éves házartásbeli lágkötvet ivott a pesterzsebeti Kortéza uca 3. alatti levő lakásán. Állapota sülyos. — Bartók Antonia 23 éves varró Szardahelyi uca 17. alatti lakásán arzénal megmérgezte magát. Életveszélyes az állapota. — Klipelko Lajos 58 éves napaszmó Jász uca 127. alatt mérgezte meg magát. Sülyos állapotban vitték kórházba. — A Fehérvári út 40. alatt ósavat ivott Zsupán Antonia. — Kósz Ferenc 33 éves hajós Budafoki út 91. alatti lakásán mérgezte meg magát mosósózáddal. Életveszélyes állapotban vitték kórházba. — Weisz Vilmos 64 éves sofför harszóoldatot ivott Madách uca 32. alatt. Sülyos az állapota.

— Remek sírkerítést készit Stadler Mihály VI., Teréz körút 43. Alapítási év: 1872.

— Országzászlót avattak a nyugati határszélen. Szombathelyről jelentik a Reggel tudósítójá: A határmenti Pörnapúti községben vasárnap országos ünnepség keretében leplezték le az országzászló most emelt emlékművét. Az ünnepségen ott voltak többek közt Ferencz hajor herceg, Sigray Antal gróf, Mikes János püspök, akinek miséje után Ajtay József mondott leplező beszédet. Ostffy Lajos főispán haljától tolmácsolta a megmaradt községneknek hűségükért. Sigray Antal gróf beszédében hangzolta, hogy e napon kapcsolódik ki a politikát és mindenki gondoljon Magyarország újjászülésére.

— Rásélt egy kosár lveg és összeszargatta az arát. Vasárnap délután pesterzsebeti pincébe ment le Bódog Ferenc 38 éves villamoskocsivezető 66 üres üvegeket akart felvinni a konyhába. Hatalmas kosárban cipelte az üvegeket, mikor a pincelépés legfelső fokán megérszított, hátrazuhant és a kosár üveg rásélt. Az üvegcsillánkok összevissza szargatták az arát és a kezét. Sülyos állapotban került kórházba.

— Ma indul kétvény útjára Byrd ellentengerny délsarkú expedíciója. Londonból jelentik: Fét-főn indul el Bostonból Byrd ellentengernagy második délsarkú útjára, amelyről csak két év múlva tér vissza. Az út célja a délsarkú jégmezők eltűnése nyomán előbukkanó szárazföld térképezése és az Egyesült Államok számára való birtokbavétele. Byrd elutazása előtt elmondotta, hogy a délsark körül a jégmezők e olvadása következtében félmillió négyzetmérföldnyi terület vált hozzáférhetővé, amely rendkívül gazdag szében, petróleumban és fémekben. Az expedíció hetven tagból áll, legérdekesebb tagja William F. Vimeshik, a winnebago indiánlörös főnöke, a Columbia-egyetem tudora, kiváló vezérő, bányászakértő és zenész, sok tudományos könyv szerzője.

— Az OTI-nál fizetni kell a műfogakért. Az Országos Társadalombiztosító Intézet közli, hogy a 36évben a műfogsgély igénybevetésének feltétele azonos más nem költésge gyűgyszati segédzők (pl. szemüveg, ládáltpéti stb.) elnyerésének feltételével. Azoknak a biztosítottaknak és igényjogosult családtagoknak, akik műfogsgélyben kívánnak részesülni, szabályszerűen kiállított munkaadót igazolvánnyal, valamint az intézeti fogszakorvos javasatával és a főorvos véleményezésével az OTI segélyezési osztályánál (Budapest, VIII. Pimnet 41 19/b.) kell jelentkezniük, ahol az önköltésű dr feltételek ellenében megkapják a műfogsgély igénybevetélre jogosító utalványt.

— Agronólt egy embert a Dégenfeld-uradalom dohányoszsze. Debrecenből jelentik a Reggel tudósítójá: Néhány nappal eozótt gróf Dégenfeld Pál tégási dohánykertészetének oszsa gyános alakot látott a fozszer körül. Többszöri felzárítás után elszóttta fozszerét. Vasárnap hajnalban egy hófűtetet találtak a dohányföldön, akitől megállapították, hogy Fidi Miklós tégási mezőgazdasági munkással azonos.

Szerdán nyit az Andrassy úti Színház

Szenzációk sorozata! Új, mérsékelt helyárak!

Palásthy Irén vendégjátéka

Igy kínáljuk vendégeinket október 8-án a Tokaji Szürettel!

— **Ki verte fejbe a főbérlet?** Vasárnap délelőtt megjelent a főkapitányságon **Schwarba József** nyugalmazott főhadnagy és följelentést tett **albérletje, Horvát Gizi próbákasszony** ellen. Elmondta, hogy szombaton este Horvát Gizi a sötét előszobában **tompa tárggyal fejbeütötte őt**. Miután a rendőrorvos szerint **Schwarba** sérülése 8 napon belül gyógyul, a rendőrség nem tartotta szükségesnek a nyomozást, hanem úgy döntött, hogy a panasz **átteszi a büntető járásbírósdghoz**. Alig hogy **Schwarba** eltávozott a főkapitányság központi ügyeletéről, **megjelent és panasz** tett az **iménti panaszos ellen az albérlet: Horvát Gizi**. Még pedig súlyos testi sértésért! Panaszának jogosságát bizonyította **bekötött feje is**. Elmondta a fiatal lány, hogy szombaton este **már egyben fektült**, mikor betoppant a házigazdája és arra akarta kényszeríteni, hogy **bort igyék**. Ő természetesen **kiutasította**, veszekedés támadt közöttük, mire bejött **Schwarba felesége** és kituszkolta a férjét. Alig mult el néhány perc, amikor a **férj ismét visszatért a szobába és a kezében hozott papuccsal agyba-főbe verte őt**. A leány panaszát most egyesítik **Schwarba följelentésével**. De vajon **ki verte fejbe** a tompa tárggyal a nyugalmazott főhadnagyot?

— **Ma új helyszíni szemlét tartanak a saajóvámosi rablógyilkosokkal.** **Miskolcra** jelenti a **Reggel** tudósítója: **Répiás József és Kertész Pál**, a saajóvámosi plébános gyilkosai, szombaton és vasárnap egész délelőtt a vizsgálóbíró előtt állottak és részletes beismerő vallomást tettek. A vizsgálóbíró hőtőn kiszállt **Sajóvámosra**, ahol a **két fiatal suhanc újra el fogja játszani a halálos januári éjszaka történetét**.

— **Veszedelemesen árad a Dráva és a Száva.** **Belgrádból** jelentik: a szlovéniai árvek **iszéjso méreteket öltenek**. A drávi bánáság területének háromnegyed része víz alatt áll, megáradt a Dráva, hullámai sok hidat elsodortak. A folyó szintje egyre emelkedik és több helyen **eléri az öt métert**. Különösen fenyegetett helyzetbe került **Celje városa**. A **Száva szintje is aggasztóan emelkedik** és a folyó előltonással fenyegeti **Horvátország szárvapartí vidékeit**.

— **Dubovetz nem volt házigazda, csak szállító!** A **Reggel** multheti számában megemlékezünk arról az ingyen eszemészoról, amely az Artisztágyületheben volt és a játkellenárzó detektívek megjelenésével ért véget. Az Artisztágyülelet most frásban nyilvánította ki, hogy **Dubovetz Emil** mérásoramester neve távadásból került az ügybe, mert **Dubovetz** csak a hűt szállítóba készpénzértelenben a lakomára, de nem volt házigazda. A hibát mindenestre a meghívó szerkesztősi és elküldött követők el, mert a mérásor engedélye nélkül nyomták ki a következők mondatot: **»Dubovetz Emil úr csonthussal kínálja meg vendégeinket.«**

A Reggel ingyen róplapjában közölt rejtvény megfejtése:

VIZSZINTES SOROK:

1. Tis. Fihér. 2. He. 3. Zsir. 4. Fondóal. 5. Lera. 6. Ib. 7. Ézik. 8. Horvátok. 12. Ezer. 13. Idarom = maradi. 17. No. 21. Vére. 23. Döge. 26. Ate = Eta. 27. Iz. 28. Al.

FUGGÓLEGES SOROK:

1. Tartalmoz. 2. He. 3. Zsir. 4. Fondóal. 5. Lera. 6. Ib. 7. Ézik. 8. Horvátok. 12. Ezer. 13. Idarom = maradi. 17. No. 21. Vére. 23. Döge. 26. Ate = Eta. 27. Iz. 28. Al.

Jutalmat nyertek: **G. utal Sándor, Dalszénai u. 15. M. Á. r. Déza, Eszaki u. 2. N. u. Iván Karoly, Eger, Oszváid Elemér, Nyírbátor, Péter Iván, Romhány, Reich Zoltán, Kecskeméti u. 11. R. osner János, Akadémia u. 7. Sauer Márton, Nürnberg u. 25. Takács Géza, Széchy u. 9. W. L. e. n. a. r. György. Csaky u. 6. A postai nyerek a jutalmat kitűzők 1-1 üveg fokaját bört a szerkesztőségünkben a hivatalos órák alatt átvehetik. Vidékieknok postán elküldjük.**

Terta alpacca evőeszköz minden hártartásban

Gyártja: Telofongyár r. l.

— **Bécsi detektívek kutatnak Magyarországon Zerkowitz textilgyáros és fia után.** Vasárnap **bécsi detektívek** jelentektek a főkapitányságon. Azért érkeztek, hogy nyomozást folytassanak **Zerkowitz Theodor** bécsi textilgyáros és fia után. A gyáros tudvalevőleg **megszöktette Bécsből Herbert Raymond** nevű kísfiát, aki után eddig is nyomoztak már Magyarországon magádetektívek. Most azonban bizonyossá vált, hogy a **gyermeket Magyarországra szöktették és ezért a bécsi rendőrigazgatóság hivatalos kiküldöttjél folytatják a kutatás munkáját a fővárosban és vidéken is. Különösen Debreceben, ahol Zerkowitznak gyára van.**

— **Orvosi hír. Haldszé dr. Meisel Júlia** szemorvos rendelését VIII. Üllői-út 2 szám alatt újból megkezdte. — **Dr. Horvai Lajos** belgyógyász szabadságáról visszatért. Rendel délután 4—6-ig. Szentkirály uca 3. Telefon: 349—49.

— **Fával ideálisan tarta, gazdaságos fűtést nyújt a szabadszamosi világhírű, folytonozó »Zepher-kályha.** 10 kg fával fűt egy normál szobát 24 órán át, több mint 50.000 kcal forgalomban. Gyártja és árusítja: Héber-kályhagyár, Budapest, Vilmos császár út 89. (Hajós u. sarok). Hazai barna eszettel két aknával »Rokord«-kályháink tökéletesen fűtenek. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

— **A völégény felvette a bélyegköltséget és meglépett — az anyakönyvvezető elől.** **Nagykanizsáról** jelenti a **Reggel** tudósítója: A nagykanizsai anyakönyvvezető előszobájában vasárnap délelőtt fiatal pár: **Német Agoston** és **Magyar Marika** várakozott, hogy összejárják őket. A völégény azal a kérelem fordult menasszonyához, hogy **adjon neki bélyegköltségekre 60 pengőt.** A leány át is adta az összeget, amellyel a völégény eldovozott és nem is tért többé vissza. A menyasszony órák hosszat várakozott, hogy völégénye meg hozza a bélyegeket, végre a rendőrséget értesítette az esetről, amely megindította az ügyben a nyomozást.

— **Három pengőért meggyilkoltak egy öregasszonyt.** **Miskolcra** jelenti a **Reggel** tudósítója: **Hernádvesce** községben április 5-én délelőtt holtan találták ágyában a 70 esztendő **Nagy Istvánét**. A csendőrség csakhamar elfogott két kóborló cigánylegényt, **Fundarik Izidor** és **Lakatos Jánost**, akik bevallották, hogy **ők öltek meg az öregasszonyt, akitől összesen három pengőt raboltak.** A miskolci törvényszék hétfőn tartja a két gyilkos cigánylegény ügyének főtárgyalását.

KERESZTREJTVÉNY Rovatvezető: Kende Hilda

XI. ? ? ?

Utolsóelőtti versenyrejtvényünkben is egy-egy világhírűség életének tíz fontos adatát találja a megfejtő. Feladat: 1. A rejtvény megfejtése. II.

Megjelölni, melyik tíz meghatározás képezi az adatokat. III. Ki az, akire az adatok vonatkoznak? Teljes megfejtés 30 pontot eredményez. Minden betűhiba, vagy egyéb hiány a fejtésben, egy-egy pontvesztéséig.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13		14							15		
16	17		18					19		20	
21			22					23			
		24	25				26		27		28 29
30	31			32			33	34		35	
36						37				38	
		39		40	41			42		43	
44											44
45	46		47	48				49		50	
51		52			53				54	55	56 57
58				59				60	61		
62				63				64			65
		66	67					68		69	
											70
74											

- 22 Répi pénz rövidítés.
- 23 Pérfiak horádák (névelővel).
- 24 Német pap rang.
- 25 1000 római ezermű.
- 26 Kírdy — angolul.
- 27 Társadalmi egyesület rövidítése.
- 28 Kettős mássalhangzó (fonet.).
- 29 Házilát (ford.).
- 30 Huzakártya (névelővel).
- 31 Növény (névelővel).
- 32 Az anolok kedvelt sportja.
- 33 Konstantinápoly része.
- 34 Orvostud. vör.
- 35 Lajhár — németül.
- 36 Alomban mászóó betegs.
- 37 Herezeg Ferenc szimfónia.
- 38 Pitymes, elődny — idegen szóval.
- 39 Sportjáték. (Ék. felad.).
- 40 Szólas — idegen szóval.
- 41 Méhek serege.
- 42 Dika — németül (fonet.).
- 43 Páru — más nyelven.
- 44 Tévédni — angolul (ford.).
- 45 Ág — más nyelven.
- 46 ... ság-vég.
- 47 Kalcium vegyjéle.
- 48 Lékvár.

Fejtő neve: Címe:
 Kiról szól a rejtvény?

- Itt levőgandó!
- VIZSZINTES SOROK:**
- 1 Mader Rauld halatja.
 - 11 Idegen helyhadrozó.
 - 13 Névelő (ford.).
 - 14 Uccakevereztetésnél em standja. (2 szó és névelő).
 - 16 Évezőzár az nevezőnk ily.
 - 18 Kábító folyadék (ford.).
 - 19 Tortafajta.
 - 21 Élet — francidul. (Ék. felad.).
 - 22 Keselendéi pódmásteres volt.
 - 23 Dikóközés.
 - 24 Erdélyi hegyvég.
 - 27 Tütt szó.
 - 28 Matató szó.
 - 30 Korlát.
 - 32 Angol prepozitív (ford.).
 - 33 Hires német operatőrekes, (Keresztnevének kezdőbetűjével).
 - 36 Rádióműköd.
 - 37 Heine-mű címének első szava.
 - 38 Tütt szó.
 - 39 Kettős mássalhangzó (ford.).
 - 40 Álutok lakdó (ford.).
 - 48 Értékes gyönyv jelzője.
 - 49 Egészséges, egész — szinonimja.
 - 47 Tibet fővárosa.
 - 50 Ranzajléta.
 - 51 Holmium vegyjéle.
 - 52 Kód — németül. (Ék. felad.).
 - 54 Zargon becsülv.
 - 56 Népies helyhadrozó.
 - 58 Kínestár — idegen szóval.
 - 59 Boczett család (ford.).
 - 60 Német-római cászár. Szavatozó legyőz.
 - 62 Közös Somogy megüben.
 - 63 Egyező — más használatos szóval.
 - 65 Neodum vegyjéle.
 - 66 Brit mondai kírdy.
 - 68 Esetlen átalak monddjk.
 - 69 Helyes ferdülv.
 - 73 Kivágyok — francidul (ford.).
 - 74 Bécsi peológus.
 - 75 Velünk utazik (névelővel).
- FUGGÓLEGES SOROK:**
- 1 Céjeli lapokban jelenik meg vdzlatosan (névelővel).
 - 2 Egyenlő — angolul (kereskedelmi műszd).
 - 3 Fül — angolul (ford.).
 - 4 Osmium vegyjéle.
 - 5 Spanyol város.
 - 6 Hítel — idegen szóval.
 - 7 A hivatalnok aktá.
 - 8 Női ruhán van (idegen szd).
 - 9 Szendvics névadója.
 - 10 Európai főváros.
 - 11 Német ferdülv.
 - 12 Ótóri város.
 - 13 Dén szél.
 - 17 Magyar szológus.
 - 20 Angol regényrö.

Az ábrát olvasható betűkkel kitöltve, a tíz adatot az ábrában színes írónnal alabázva, és a lapból kivágya kell beküldeni. Cím: „A Reggel” szerkesztősége. A bot-ítékra feltűnően: „Rejtvényposta”-íróndó. Beküldési határidő csütörtök este!

150 ERTEKES JUTALOM!!!!
 4 lámpás rádió, elsőrendű gramofon, markás porcellánkészletek, ruhák és felöltök mérték után, remek dísz tárgyak, kiténő, értékes könyvek, asztalterítő, fényképező, stb., stb.

IX. ??? megfejtése. I. Alapít. 6. Ralner. 12. Vas. 13. Tübingen. 15. P. E. (Péchy Erzsébet). 16. Igor. 18. Regensburg. 20. Lovat. 22. Soroz. 23. Rág. 24. Ágyas. 26. 04-10. 27. Hagy. 28. Gor. 30. Csák. 32. Ita. 34. A. 35. H-rth 36. Ah. 37. Mak. 39. Até-éta. 40. Anonimikus novav. 43. Rudolf császár. 47. Meiden. 49. Oost-roso. 50. Are. 51. Ovo. 52. Strab-Bars. 53. Erea. 54. No. 55. Graz. 57. Leceó. 59. A napjé. 61. Tse est. 62. Me. 63. Asz. 65. Halom. 67. Üttek. 69. Iz. 70. Weil der Stadt.

VI. Tübingen. II. Regensburg. III. Astro nomia nova. IV. Rudolf császár. V. Graz. VI. Weil der Stadt. VII. A világ harmoniái. VIII. Prága. IX. Tyebo de Brabe. X. tanár. Kopler.

Rejtvényposta: Kérdészet pontszámok a 9. rejtvény után: Seydlmann 8. 264. — Egy 1. 265. — M. L. 265. — Dr. B. J. Okány: Elegendő addig postára adni, 268. Hálás köszönettel viszonzok az üdvözlé-let. — E. Gertrud: Deboly haragszom, ez a legkedvesebb megoldás és nekik igen jólesett. Üdvözlélet melgen viszonzok. 265. — M. Gyula: A kedves, jószámitú mulatósok igaz köszönetüket és — elismerésüket küldjk.

??? versenyünket jövő héten folytatjuk ha, erdőművelés dalmat ügyancsak jövő héten jelazzuk.

OKT. 6-ÉN DJ NAGY KARACSONYI VERSENY BÍTBKES DÍJAKKAL.

Reggeli levél

A hét hősei: Zágón és Arisztófanesz

Előbb talán Arisztófanesz. Az Akropolisz ezüstfalaival, Lysistrata selymeivel és fátgyoltravart párdücbörelével, a hellén és spártai nővések revű-pepposzáival és »Pesszl-kontyáival — a lék, piros, sárga, lila reflektorok Niagarazuhatagában, kavarogva, zengve és forogva a chypre-illatos homéroszi éjben. O, költő, a csillogok között, tengersutolag, aranylantpen-gésű Hellasz költője, mit szóltál volna hozzá, ha valaki a Lysistrata első premierjén, az Ilyssos partjának kilométeres színpadi lehetőségei között el akarta volna hitetni veled, hogy kétezerháromszázegettegyen négy év múlva néhány négyzetméteren is éljenek Athén és Spárta női dandárai, akiks a böles és gyönyörű Lysistrata hívására egybegyűlnek, hogy lángeszded akaratából a világirodalom legbizarrabb forradalmát nyelbeüessék és végrehajtsák? Az idők megváltoztak Gráciák nevelten kegyeltje, minden revűk atyja és szerzője, Arisztófanesz! S az amerikai dramaturg, aki dívatba-jöttődn emlékdéven (s aki, ha elolvass egy darabot, a kassza idegrenszerevel gondolkozva, így ítélt: jó, de húszezer ember számára való, nem üzlet!) — vagy: smile van benne, mosoly és sex, kétszázezer ember számára való, üzlet!) talán éppen e pillanatban tartja kezei között a Lysistratáról szóló filmszcenáriót... Druk-kolsz? Ne drukkolj. A Lysistrata üzlet. (Leg-alább is ma. Mert az akkori kasszarapportok hiányoznak...)

*

Hogy pedig a Belvárosi Színház Lysistrata előadásának alkalmából ezt tartom legelső-sorban emlíendőnek, abban már benne van ennek az előadásnak mindenkit meglepő érdekessége is: a rendezés nagystíliú revüszerevény, amely egyenesen látványosságig avatja — minden más vonzerejétől eltekintve — a kétezer néhányzsd éves komédiát. Ime tehát a Lysistrata mint valóságos idegenforgalmi attrakció, az ünnepi játékok és gúgási szabadtéri előadások 1933-as dívatbajében, — s mint a magyar színpadi rendezés eseménye — egy te-nyérnyi, csópp kis színpadon! De nehogy bárki azt hihesse, hogy bátran ölmöt önthet füleibe előadás előtt: a magyar Lysistrata, — Emőd Tamás, a költő és Nádor Mihály, a muzsikusk munkája, — irodalmunk komoly nyeresége is. Emőd, az író, — dalaink ősi szépségeinek szerelmes alchimistája és művelője — s a zene-szerző, a belső tüztől emésztett, sápadt, lobogó Nádor Mihály, kirakatba rendezik valósággal minden kincseiket e darab színpadán, adván azt, mi lényegük: színt, zamatot, melódiát. (szóban és zenében) teltséget és magyarságot — mind a két részből. E színes lelki holmi ren-dezését vállalta Bárdos Artúr azzal a szárnyaló szándékkal, hogy az előadás szívet és szemet egyszerre gyönyörködtessen. Valami aranylő, illatos füstben csillog ez az előadás, parfümjé van minden szónak, minden mozdulatnak, minden hangsúlynak ezen a szófőreszkált, fel-hős légússággal hullámzó színpadon, amelynek lépcsőiről a szépség és a szellem. — antik báj és modern vídamság röntgenhullámai öntik el a nézőteret. Szépszázalékos színház ez az elő-adás, a színház maga, amelyért a színpad mellé — a nézőteret is építették...

Dramaturgiai szempontból érzékeny hibája talán Emőd Lysistratájának Lamachos és

Lysistrata későn exponált, bár bonyodalmat oldó szerelmi duója. Az exozepció az első fel-vonásba tartozna, az összecsapás a másodikba, a megoldás a harmadikba. Itt mindent úgy-szólván az utolsó pillanatban s egyszerre ka-punk. De a képek forgatagában, a színes lám-pák és még szélesebb kosztümök viharzásában, a cselekmény és az előadás pezsgésében ez nem jut eszünkbe, bevalljuk. Utólag pedig, — ezt is bevalljuk — csak a kalcidoszóp szivárvány-képe el bennünk...

A hatvan tündéri gyermek között — Athén és Spárta szép és fiatal hitveshadserégeinek élén Titkos Ilona Lysistrata-ja áll. Mindenek-előtt külsőségeiben hozza szinte képszerű szü-geszítvítással a figurát, csupa forróság és csupa szoborszerűség ez a Lysistrata. A márvány drámai ereje és virágzerű hajlékonyság, győn-géd érzelmesség és lehetőleg fakasztó humor jel-lemzik szinte egyidejűleg ezt a valóban rendki-vül alakítást, amelyet pályájának jelentős esem-ényeként könyvelhet el. A lepkecsapongású Mirrhyme szerepében a bájosan csücsérgő, kot-nyeles, csilcsili Turay Ida, a bőszipartai ama-zonvezérnő, Lampito szerepében a szögdedesen robusztus Dajbukát Ilona fontos női oszlopai még a tökéletesen hangszertel előadásnak. De kióbban sikere van azzal néhányzavas szere-pében a shakespeare-ian felvilanó Vidor Feri-kének a kitünő Soltész Annival való duójában s a szépséglért gruppjából is kellemes csilín-gellessel ütik fel virágfejeskéiket az édeshangú, gyémántszemű Gábor Magda, a szomorú kis Si-mon Zsuzsa, a jackson-girl-szöke, szemtelen Dá-vid Zsuzsi, a tearöszailatú Pillér Vera, az ér-dekes, különös Sajó Lili, a sellőkarcsú Keresz-tes Mária és a finom kis Gordon Zita. A fér-fiak között alig győzőm számlálni a jobbnál-jobb kabinetalakításokat. Pedig ezek nem nagy-nevű színészek, nem sztárok! Ime a gyönyörű orgánmű Nagy György meleg baritonja, amely-nek szárnyain szinte már most a Nemzeti Szín-ház színpadára varázsolódik az lelki szeméim előtt ez a fiatal színész. Vagy a fiatal Farkas Endre, aki mint egy hajóárbc áll az előadás forgatagában csalhatatlan biztonsággal és any-nyi férfias hévvel a merev szerepben. Elsőrendű Boray hősien asztmás alakítása, nemkülönben a sítalmaiattú Hajnal György, hollywoodi filmlámpák elé való Bellák Miklós Papakozsa, de kitünők az többiek is mind: Harsányi Re-zsó, Baróti, Hoykó, Somlár, Lázár Tihamér, a négy maratonit dalnok kisfű és a csópp Rad-ványi Eva, akik mind megérdemelnének egy-egy külön elismerő jelzőt... A díszleteket és a kosztümöket a rendkívül invenciójú Fülöp Zol-tán és egy újabb (teljes joggal) egyre inkább szereplő és feltűnő művésznő, Szunyoghné Tüdös Klára készítette: őle szerzőtársai a da-rabnak. Végül Nádor Mihály zenéjéről egy szót. Anyit, hogy ez a muzsika nemcsak kívülről kíséri, de belülről fűti is az előadást, mint a Riviera napja a tengert. Nagy sikert jósolok ennek a szép, érdekes és tehetséges előadásnak.

*

Soron következik — Zágón úr. Aki nem veszi rossz néven, hogy szólid, polgári kis komé-diaja, — bár legelőkelőbb színpadunkon, a Nemzeti Színházban került szívre, mint az új rezsim kicsit programot is jelentő első újdón-sága — másodsorban kerül csak főtárgyalásra. A gramofonműzet tangóállamú romantikája és kicsit gliceriműzre sikerült humor a témája emek az ügyesen és kétségtelül kellemes te-hetséggel megírt, vídám darabnak, amely azon-ban — nagy a gyönyör — születését a milióraj-zában rejlt üzleti lehetőségeknek köszönheti. »Az ígért földje nem a darabban főszerepet

Ma és minden este

Alpár Gitta

vendégjátéka

Dubarry

Világslker 1

Fővárosi Operettszínház

játszó, ingadozó dollári Amerika, (a darab nyil-ván még a jobb árfolyamú dollár idejében író-dott!) — hanem Magyarország: »ahol csak ígérni kell és minden sikerül!« A gramofonműzet házi-tündértel, a darabot hárfahangon »végigkoncer-telező Bajor Gizit» arról világosítja fel Zágón egy briliánsan sikerült kabinelfűgúrja, a gramofon-bolt züllött, részeges, de zseniális házi zeneszer-zője, Piacsek bácsi, akit Sugar játszik azzal az orosz mélységgel és elevenítő erővel, amely on-nek a nagy művésznék legértékesebb kvaliti-sai közé tartozik. Uray Tivadár, a Nemzeti Szín-ház öszülő amorozója az ezeregyedik ilyesajta szerepét játssza, rendkívüli feladat nem jutott a kitünő Vasary Piroskának sem; ellenben két remekbe sikerült epizódalakításnak, a Bodnár-ének és a Kúrthyének sokat köszönhet a darab. Gomabzsgói Irén keményrel dobja vissza követ dobálózó szerepét s a Malány—Pethes-duó is — papírból van... A darab tetszeni fog a Nemzeti Színház speciális közönségének, amelyet szezon kezdetén nem zölkent ki, ügylátszik, igényeinek békés nézőtéri kérdzsdéséből semmi-féle riasztó reformtöröklvés. De az tróitól elha-gyott Nemzeti Színházunk, — évad kezdetén egyelőre szelid szóval figyelemztetünk erre — nem lesz oly egyszerű szezonjának művészi ügyemetele, amint ez — az évadnyitó darab műfaja és fajsúlya legalább is a színház vezető-ségének erre a hitére enged következtetni — ábrándjában a színház elképzeli. Az élettél és az elő irodalommal, szerény véleményünk sze-rint, a színházunk előbb-utóbb mégis csak fel kell vennie a kapcsolatot. Kíváncsi, hogy Voi-novits Géza reményteljesebbnek találja majd a helyzetet, mint amilyenek egyelőre mi látjuk.

* Színházi bonbonniere. Tegnap, vasárnap este volt a »Tessék beszélni 190-ik s egyben utolsó elő-adása a Royal Orfeumban. — Az Alpár Gitta—Tabody Klári-affér békésen befejeződött: Tabody Klári töredelmesen bocsánatot kért Alpár Gittától s Alpár megbocsátott. — Kosdny Emmy és Dolly Ferenc vasárnap olaszországi szerződést írtak alá: mind a ketten Milánóban, a Teatro Lyrico-ban fog-nak vendégszerepelni. — Hunyady Sándor a héten egy Miskolc melletti birtokra utazik, ott fejezi be végleg új darabját. — Kertész Mihály (Michael Curtiz néven amerikai filmrendező) és Lucy Do-rain leánya, Kitty Curtiz, aki Hollywood egyik kis sztármenyisége, három napja Pesten van, ének-tanulmányokat folytat idehaza.

* Zalánay Géza október 7-én a Zeneakadémián tar-tott előadást, amelynek műsorán, magyar és hindu dalokkal, Nagy Margit, Halász Gitta, Gere Lóna, Lauristin és Vincze fog-nak szerepelni.

Karácsonyi Margit és Csóka Béla a rádióban. Kara-csonyi Margit halálának október 1-én a rádióban magyar dalokat fog énekelni. Szerépi György, Csóka Béla operatőrök, Misseronok: Szabados, Huszka, Erős, Murácz, Wesszlényi, Járossy, Sándor úr. és Vig dalai szerepelnek.

Magyar Színház

Szombaton először:

Bűn és bűnhődés

(Raszkolnyikov)

Dosztojevszkij halhatatlan remekművéből írta: **Gaston Baty** fordította: **Heitay Jenő**

KIRÁLY SZÍNHÁZ

Az idei színházi évad szenzációja
SZILÁGYI-LAJTAI

SÜLT GALAMB

rovó operettje

RÖKK MARIKÁVAL

Főszereplők:

RÁTKAI, BEREGI, PATAKI JUCI, DÉNES

Pazar kiállítás!
150 szereplő! Csupa sláger!

PESTI SZÍNHÁZ

Szombaton, szeptember 30-án, először

Honthy Hanna

Fejes Teri, Latabár Kálmán, Páger Antal, Ifj. Latabár Árpád
főlépítővel

Áprilisi vőlegény

Filmoperett — élő szereplőkkel

KÖZGAZDASÁG

A Gömbös-kormány évfordulójára

(A Reggel tudóstírójától.) E héten egy éve annak, hogy Gömbös Gyula kormánya elfoglalta hivatalát és azzal a fiatalos lendülettel, amely a miniszterelnök személyét jellemzi, széles és a nemzeti élet egész területét átfogó programmal munkához látott. Ennek a kormányprogramnak a süllypontja, a dolog természeténél fogva, a gazdasági kérdéseken nyugodott, mert hiszen a kormányválság, amelynek megoldásaként Gömbös Gyula az országot vezetését átvette, éppen a gazdasági válság, az azzal kapcsolatos nehézségek és az ország mezőgazdasági lakosságában veszedelmesen terjedő elégtelenség idézte fel. Egy év a mai súlyos időkben igen rövid idő. Egy év alatt féltestenek és gazdaságpolitikai csudatevők sem képesek arra, hogy a világválsággal szervesen összefüggő magyar problémákat megoldják.

Egy év alatt nem lehet nemzedékre viszonyuló vagyonmegosztást és jövedelemelosztást megváltoztatni.

Egy év alatt még egy politikai lángésznek sincs ereje, hogy a tények hatalmát romba döntse, új, igazságos és emberi rendet teremtsen ebben az országban. Kétségtelen az is, hogy a gazdasági és pénzügyi életnek számos szakaszán a Gömbös-kormány jóindulattal, ügykezettel és bizonyos öltetlenséggel leküzdötte a kiálló nehézségeket. Bizonyos mértékig, főleg a kivételesen jó termés segítségével nyugodtabb hangulatot teremtett az országban. A kormány javára kell írni, hogy honyolott pénzügyi műveletek segítségével ugyan, de mégis biztosabb alapokra fektette az állam háttartását, a külkereskedelem terén uralkodó bizonytalanságot enyhítette. Ausztriával és Olaszországgal fennálló fontos kapcsolatunkat megszilárdította,

a külkereskedelmi mérleg az elmúlt félévben örvendetesen megjavult és évek óta először, javunkra aktív egyenleggel zárult,

szüksérgelt a gazdasági problémák politikai szempontjából is erősen bomlasztó kérdéseket átmenetileg nyugvópontra hozni és végül, bár fájdalommal szorosan keretek között, megkísérelte a kormány közmunkák és nagyobbrányú rendelkezések révén a munkanélküliséget enyhíteni. Mindezt az eredmény, részben csak kísérlet, készséggel írjuk a kormány javára. De

fel kell vetni a kérdést, vajon ez az eredmény elegendő-e, s vajon megnyugvással tekinthetünk-e a jövő elébe?

Ki kell jelentenünk, hogy nem! Nem olyan időkben élünk, amikor részletmegoldásokkal, gazdasági tapasztalásokkal és jóakarattal ügykészséggel megnyerülő társadalmi és politikai kérdéseket meg lehet oldani.

A pokol útja manapság jóakarattal van kiköveztve

és ezen az úton süpörték a tömegek a biztos megsemmisülésbe mindazokat a kormányokat és kormányvezetéseket, amelyek csak jóakarattal, csak becstelenséggel, amelyek csak jóakarattal, csak becstelenséggel, de nem gyökeres és bátor reformokkal próbálták az európai államok megzavart belső egyensúlyát helyreállítani. Magyarországon is van tömegmozgalom, bár írni nem illik róla, mondván, hogy a boszorkányokról viszont említen is essék. A magyar tömegek mélyen is boszorkányos erők vannak munkában és bár ez a tömegmozgalom ma még szinte észrevétlenül morálgik, még elmosódott, bizonytalan és ösztönössé, urra csak az a kormány lehet rajta, amely a tömegek jogosultságait, ha nem is elégti ki teljesen, de merész kezdeményezéssel legalább lefegyverzi.

A magyar tömegeket Gömbös Gyula kormánya csak azáltal kapcsolhatja és fűzheti magához, amit eddig elmulasztott: gyökeres reformokkal.

Adóreform, földreform, közigazgatási reform, bankreform, hogy csak a négy legfontosabbat soroljuk fel, amelyekhez eddig a kormány még csak hozzá sem nyúlt.

Mi az oka ennek a feltűnő tartózkodásnak, óvatosságnak?

Egészen kisszámú érdekes csoportok kivételével az ország lakosságának lenyűgöző többsége: munkásság, parasztság és polgárság, e reformokat áhítja, sőt az ország szellemi vezető rétege a legszélső ballól a legszélső jobbig, ugyanúgy vallja azt, hogy csak ezek a reformok óhajtják meg a magyar államot azoktól a belső zavaráktól és megrázkódtatásoktól, amelyek a határokon túl megdöbbent szemünk előtt lezaja-

nak. Elmúlt az az idő, amikor egyedül közigazgatási, rendőri politikával el lehet zárni a tömegmozgalmak hőmpolygó áradatát.

A politika okos mérnöke ma szilpiket épít, amely a vizárt bilincsekbe veri és csatornákat ását, amelyek szelid mun-

(A Reggel tudóstírójától.) Bonifica, teljes szövegében «Opera nazionale bonifica integrale» a neve annak az olasz törvénynek, amelynek Olaszország tíz év alatt három és félmillió hektár földterület meghódítását köszönheti. Ezt a három és félmillió holdat nagy tökébefektetéssel, de óriási haszonnal hódította vissza az olasz fasizmus, Itália népe és gazdasága számára, a belvizeket levezette, a talajt feljavította, a fölös vizet a kizsáradás megakadályozására nagy medencékben tárolta, utakkal, vasutakkal hálózta be, befásította, falvakat, iskolákat és közgazdasági kulturális intézményeket teremtett az egykor terméketlen és lakatlan földeken. Nem csupán a Duce akaratának és Olaszország pénzügyi erejének köszönheti az olasz nép ezt a páratlan békés győzelmet, de mindennekfölött annak, hogy

elmélyült munkával, alapos megfontolással, pontos és a legapróbb részletekig kiterjedő tervet készített tíz évvel ezelőt az olasz kormány

és ennek a hadtervnek az alapján rendületlen kitartással lépésről lépésre valósította meg a nagy célkitűzést. Csak szomorúsággal idézhetjük fel az olasz fasizmusnak ezt a győzelmét és még nagyobb szomorúsággal olvashatjuk el a magyar talajjavítás és a magyar telepítés történetét Kadn Károly most megjelent írásában, amelyben egy kitűnő szakértő, aki talán szakértőmenő fogva ennek a fontos problémának az intézéséből ki van kapcsolva, összefoglalja az okokat, amelyek a magyar telepítés bukásához vezettek. Megvolt a hozzájáruló területünk, megvolt a telepítéshez szükséges munkás, kitartó, de rettenő nyomorral küzdő nincstelen magyar népnök. Megvolt a pénzügyi eszközünk hozzá, mert hiszen 1924 és 1929 között közel egymillió pengő költöttünk gyakran fölösleges és fénytűző beruházásokra, voltak szakértő mérnökeink és gazdáink és

ma ott tartunk, hogy se pénzünk, se módunk nincs arra, hogy ezt a sorsdöntő magyar kérdést a közeljövőben megoldjuk.

Ennek az évszázadnak a három évtizedében, még a háborús esztendőket sem véve ki, olyan kedvező telepítési alkalmak kínálkoztak Magyarországnak, mint soha és az eredmény? A Muth-pusztai vereség. A tolnagegyi Muth-pusztán, amely a gróf Zichy Rafael uradalomból vagyonváltás fejében jutott a kormány rendelkezésére, ez a járszárószállási magyar család telepítették le. E telepítés története hű fényképe a magyar telepítési politika kapkodásának, rendszertelenségének, fejletlenségének, amelynek az volt a következménye, hogy amint ezt Kaán Károly leírja: «Késő őszi esős időben kerültek a járszárószállási telepek a Muth-pusztára. Egy-hét család el tudott ugyan helyezkedni, de a többi a szegényebb, a sok gyermekkel, déjemetűvel, bútorral és egyébdel a novemberi hideg időben, az Isten szabad ege alatt ázva-fázva, sőt éhezve, szármalmas állapotban várta sorsa jobbrafordulását és csak az iredi uradalom jó szívével megdólt tulajdonosa tette számukra lehetővé, hogy úgy ahogy átteleljenek.»

Azóta a telepek házat építettek, berendezkedtek, hangyaszorgalommal túrák a földet és mire a gazdasági válság beállott végérvényesen tönkrementek.

Úgy áll a dolog, hogy egy telepesnek, akinek tíz katasztrális holdja van, 1070 pengő és 53 fillért kell évente lefizetnie, már pedig a földhasználat birtokból ezer pengőnél nagyobb törlesztést fizetni a közelkező évre velőmagot szerezni, állatokat tartani, a hitebe, vagy törlesztésre vett gazdasági és

kára kényszerítik a vadvizeket.

Nem a mi feladatunk, hogy új program állítsunk a kormány számára. Felesleges is. Mert mindaz a reform, amelyeket e hasábkon egy év óta hangos szóval kívánunk, megtalálható a miniszterelnök munkatervében. Mindenekelőtt szükséges volna azonban, hogy a miniszterelnök legalább arra a lépésre határozza el magát, amelyhez semmiféle különös előkészület nem szükséges, amelyhez felesleges hosszú tándoskodás és értekezés és amely nem reform, csupán a reformok előkészítése. Ertjük

a korrupció, a közpénzekkel való hűtlen sáfárodások kiirtását!

Csodálatos, hogy még ezen a téren is ellanyhult, elsöndesedett a kormány politikája. Ki fogja le vajjon a felemelt kezét, amelynek rég le kellett volna süjtania a beestelen tékozlókra és hűtlen sáfároknak?

Kiss Dezső.

Muth-pusztá, vagy ballada a magyar telepítésről

házbereendezést megfizetni teljességgel lehetetlen. Nem a mai gazdasági helyzetben, de sokkal kedvezőbb gabona- és állatárak mellett sem tud mezőgazdasági telepes ilyen terheket törlesztani, arról nem is szólva, hogy zöldségre vergődjék.

A helyzet nem sokkal kedvezőbb az alföldi tanács településeknél!

Mindenütt gondokkal, szegénységgel küzd a tanács magyar, csak azért, mert a magyar kormány, helyesebben a magyar kormányok, bokros politikai gondjaink mellett a háború utáni két évtizedben nem találtak sem időt, sem alkalmat arra, hogy a magyar telepítési probléma részleteit dolgozzák, és széles összefogó telepítési tervet dolgozzanak ki. Lám, Mussolini és munkatársai városi emberek voltak, sohasem emlegették olyan líris hangon az olasz földhöz, az ősi olasz talajhoz való ragaszkodásukat és szeretetüket, nem a állottak kizsáradapártokat, nem kecselgették távoli rémünek képeivel az olasz parasztot, hanem munkához láttak, megállították a bonifikáló törvényt, nagy szervezetet építettek fel, s

ma három és félmillió hektár területet hirtelt a fasizta agrarpolitika dicsőségét.

Kötelező szerénységgel, amellyel a magyar agrarpolitika vezetői iránt viseltünk, csak azt kívánjuk, hogy a szoros kapcsolat, amely immár hosszú évek óta Olaszország és Magyarország között fennáll, legalább azzal az eredménnyel járjon, hogy a magyar kormány az olasz telepítési törvény legfőbb intézkedéseit hamarosan átültesse a magyar földre is...

× Olajmagvak, főleg szójabab termelésére buzdította von Pápen alkanceller új elutazása előtt a magyar mezőgazdát, mondván, hogy az olajmagvak számára Németország kitűnő és felvevőképes piac, amely a mainál magasabb jövedelmet biztosíthat a magyar föld birtokosának. A felhívás rokonszenves hangon történt, a baj csupán az, hogy a számok világánál az olajmagtermelés kecselgető reményei gyorsan elhalványulnak. Dr. Országh Sándor pontos számításokat tesz közé az olajmagvak világpiacon, főleg németországi árainál, s ezek a számítások bizony igen lehangolóan szólnak. A szójabab keletázsiai termék, Magyarországon is termelhető, azonban a kínai, vagy mandusziármazású szójabab ára ma Londonban, vagy Hamburgban olyan alacsony, hogy a termelő nem kap érte többet, mint mázsánként 7-8 pengőt. Viszont Magyarországon a szójabab termelési költsége legalább a dupláját, 11 pengőt tesz ki, vagyis a magyar gazda szójababot csak akkor termelhet, ha azt nyomban állatjával fölételi, úgyhogy teljességgel ki van zárva, hogy a magyar gazdák a közeljövőben Németország közel tízmillió mázsát kitevő szójabab importjában résztvehesse. Ami az egyéb olajmagvakat illeti, a helyzet ezeknél sem sokkal kedvezőbb! A lenmag ára ma a budapesti tőzsdén körülbelül 24 pengő körül mozog, halott ugyanakkor az arcentinai lenmag ára Hamburgban nem tesz ki többet, mint 815 hollandi forintot. Olajmagvaknak nagy területen való termelésére a magyar mezőgazdaság tehát csak akkor térhet át, ha a vetőmagot előre kölcsönként megkapja, és ha a német vetőkkel az átvételé után előzetes megállapodás jön létre. Természetesen ennek az árnak a mai világpiacon árat lényegesen meg kell haladnia, mert különben a magyar gazda csak ráfizetésesül térhetne át erre a termelési ágra. Ami más szóval annyit jelent, hogy Magyarországnak egyebé kereskedelempolitikai kedvezményekkel kellene megfizetnie azt az ártöbbletet, amelyet a német vető a magyar olajmagexportnak engedélyez...

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Lázár Miklós.

Ne gondolkozzon
sokat hiszen 25 P-ért már új folytonógókyálha kapható
SEILLER vasúzet, Budapest, József körút 49. Tel. 316-13

A Reggel társaság Sportrózakorás

Bombacsatárokból, lelkes harcosokból állították össze a magyar válogatott csapatot

McKeag angol képviselő dicséri a magyar futballt, de helyteleníti, hogy nem játszanak erőteljesebben

A vasárnapi bajnoki mérkőzéseknél az volt a külön jelentősége, hogy a küzdelmek tapasztalatai alapján állították össze Magyarország válogatott futballcsapatát, amely október 1-én Bécsben az osztrákokkal mérkőzik. A válogatás Nadas Odón szövetségi kapitányra van bízva és 6 felkérte segítőjének Kiss Gyulát, valamint Fábiant Pált. A bennfentesek egyébként is úgy tudják, hogy

Nadas most válogatott utódlára és a novemberi olasz-magyar válogatott mérkőzésre már Kiss Gyula egyedül állítja össze a csapatot, mint az MLSz kapitánya.

Nadas az Újpest—III. ker. FC és a Phöbus—Somogy mérkőzés nézte végig. Kiss Gyula a Hungaria úton igyekezett tapasztalatokat szerezni a játékosok formájáról, míg Fábiant Pál az Üllői úton nézte árgus szemekkel a Ferencváros—Budai II mérkőzést. Vasárnap este az egyik körúti kávéházban ültették fel a válogatott főhadiszállását. Nadas telefonon beszélt Dobroconnel, ahol Gallovich Tibor közölte a Boeskaik—Kispest mérkőzésen szerzett tapasztalatokat, amelyek éppen olyan szomorúak voltak, mint a saját tapasztalatai és Kiss Gyuláé. Fábiant már kellemesebb híreket hozhatott az Üllői útról, ahol *éltelenleg* a válogatás szempontjából figyelembejehető játékosok egy része javuló formát mutatott. Este fél 9 órakor Nadas Odón közölte velünk a magyar csapat összeállítását, amely a következő:

Korányi (Ferencváros)	Háda (Ferencváros)	Biró (III. ker. FC)
Szalay (Újpest)	Sárosi (Ferencváros)	Kárpáti II. (Budai II.)
Avar (Újpest)	Polgár (Budai II.)	Toldi (Ferencváros)
Rékk (Budai II.)	Kemény (Ferencváros)	

Kapustartalék: Szabó (Hungaria). A csatártalékok kedden jelölik ki. Győri, Vadás és Mikos jöhet számításba.

A válogatott kétségkívül nem voltak könnyű helyzetben és bizony sokan vannak, akik azt mondják,

akármilyen lesz is a magyar csapat, az osztrákokat nem győzheti le.

Vannak viszont, akiknek az az álláspontjuk, hogy lelkesedéssel és technikával párosult játékkal szép eredményt lehet kiharcolni Bécs város pompás stadionjában. A válogatásnál a legnagyobb meglepetést a budaiak széles csatárának, Rékknak a beállítása keltette. A vasárnapi mérkőzésen gyengébb szerepet, de

Nadas bízik abban, hogy Rékk Marika bátyja megállja a helyét Bécsben.

Általában sikerült a válogatott csapat összeállításának. A bombacsatárok nemcsak a góllövésben nagy mesterek, hanem azok közé tartoznak, akik szívet-lélekkel, lelkesedéssel tudnak harcolni a győzelemért. A válogatott nagy részét azokat a játékosokat állították a csapatba, akik pillanatnyilag a legjobb formában vannak. Munkájuk a jelenlegi helyzetben a legjobban sikerült, s október 1-én valóban

a közvélemény csapata utazik a bécsi nagy ütközetre.

A válogatásról megkérdeztük Nadas Odónt, aki így nyilatkozott:

— Minthogy a vasárnapi mérkőzéseken főleg a belső csatárok szerepeltek jól, *viszont nem volt centerfőzetünk, ezért kellett az ismertetőt összeállításához folyamodni. Toldi és Polgár is jó volt.* Úgy oldottuk meg a helyzetet, hogy Sárosi vitült hátra, akire a legnagyobb feladatot bízta Bécsben. Markosról a legrosszabb híreket kaptam, ezért állítottam be Rékk-öt. Igaz, hogy ő vasárnap gyengébb teljesítményt mutatott, ez azonban azért van, mert most gyógyult fel betegségéből. Vasárnapra

azonban a legjobb kondícióban lehet. A csapat tudására és lelkesedésére alapítjuk a vasárnapi küzdelem eredményét. A válogatottak szerdén a Hungarival tréning-mérkőzést játszanak — zárt ajtók mögött.

A Reggel munkatársa vasárnap este telefonon felhívta Meisl Hugót, az osztrák szövetségi kapitányt

és megkérdezte, mikor állítja össze az osztrák csapatot. Meisl közölte, hogy a csapat összeállítására csak hét-fon, de lehet, hogy csak esütőrkökn kerül a sor. A híresek egyébként nyugodtan várják a vasárnapi mérkőzést, annak ellenére, hogy jelenleg

a híres esodacsapat gyengébb formában van.

A prágai elődöntés eredménye legalább is ezt mutatja és Meisl át akarja szervezni a Wundermann-schafot.

Toldi és Moóré nagy játékkal könnyen nyert a Ferencváros

Ferencváros—Budai, 11" 7:3 (5:1)

Üllői úti sporttelep — 5000 néző — bíró: Bíró Sándor. Erdekes mérkőzés volt az Üllői úti sporttelepen a Ferencváros és a Budai II között. Biztosan győzött a favorit Ferencváros, annak ellenére, hogy

a budaiak végig kitartottak, nem adták fel a játékok

és mindig ellentámadásokat indítottak a Ferencváros ellen. A zöld-fehérek csatársora pompás kedvében volt és némi szerencsével nagyobb gólaránnyal is gőzözhetek volna. Ötözzer főnyi közönség előtt, a Ferencváros kezdte a játékokat s

Toldi mindjárt remek kitéréssel cáfolt rá azokra, akik a múlt vasárnap nem bíztak benne.

Feltűnő, hogy a ferencvárosiak balszárnya nagyon szépen játszik. A 8. percben esik az első gól. Toldi rúgja helyzetben a bal sarokba. Három perc múlva újból a ferencvárosi balösszekötő nevét zúgja a nézősereg, mert

Kemény korneerből, a kapunak háttal állva emeli hálóba a labdát.

Nagy örömjúgóság... Innen is, onnan is hallani lehet: Na, ledögték a válogatott...

Rá is szolgál erre a dicsőretra a játékos, mert továbbra is szépen sikerül minden akciója. Aztán Korányi hibáz s majdnem baj történik Háda kapujánál, de Pozsonyi is hibát követ el. Polgár is megmutatja, hogy vele számolni kell. Bombája azonban a kapufát éri. Közben

az angol képviselők egy csoportja érkezik a meccs megtekintésére.

Nagy feltűnést keltenek, mert zsakettben és cilinderekben vannak. A ferencvárosiak mintha ki akarnának tenni magukért a vendégek előtt:

egyik szép támadást a másik után vezetik a budai kapu ellen.

S a támadások eredményesek is. A 20. percben Takács régi napjaira emlékeztető, nagy stílusban teszi a hálóba a labdát, nem sokkal később Sárosi 20 méterről, fordulástól elő remek gólt rúg, hogy *amul tölle a tribün.*

A ferencvárosi gépezetben különösen a balszárny és Takács, no meg a halvesornak Moóré jó, míg általános feltűnést kelt, hogy Sárosinak *gyengébben* megy a játéka. A 34. percben Lázár hagyja Rékköt elszaladni, s a budai jobbszélő beadását

Lyka rosszul találja el és a hálóba rúgja.

Az öngól felvillanyozza a zöld-fehéreket. Újból rá-

A futballsport vasárnapi eseményéhez tartozik, hogy a Budapesten tartózkodó

angol képviselők egy csoportja, Siklóssy László, az országgyűlési gyorsíróda másodiknökének vezetésével megjelentek az üllőiúti sporttelepen és végignézték a Ferencváros—Budai II. mérkőzést

A képviselők zsakettben, cilinderekben foglaltak helyet a tribünön és amikor a mérkőzés szünetében a játékosok »hipp-hipp-hurrá-ral köszöntötték őket, a közönség dörgő tapsviharral tüntetett mellettük. A képviselők között volt

Mc Keag, az angol alsóház tagja, az angol futballszövetség alelnöke, aki a mérkőzés után a következőket mondotta:

— Nagyon szép volt a játék irama. A zöld-fehérek támadtak többet, de a fehérek a gólok ellenére mindig viszonozták a támadást. Csak dicsérettel emlékezhetem meg a magyar futballról, amelynek híreit egyébként magam is ismerem. Egyénilég különösen

a Ferencváros balösszekötője (Toldi) tetszett legjobban,

feltűnt azonban ugyanebben a csapatban a centercsatár is (Sárosi). A másik egyesületnél szintén a centercsatár tűnt fel nekem. Furesának tartom, hogy a játékosok nagy része húzódozik a testtel való cselezéstől és egy két játékos kivételével nem használják ki kellően a testi erejüket. Nem szabálytalanságokra érttem ezt, hanem főleg a vállakkal való haragra.

Értesülésünk szerint Mc Keag október 1-én végignézi Bécsben az osztrák-magyar válogatott mérkőzést is. Remélhetően utána is dicsérni fogja a magyar futballsportot!

Pataky Károly.

kapcsolnak. A 39. percben Weber a 76-oson belül 36 két méterrel kézzel üti vissza a labdát, de Bíró Sándor nem ad 11-eset. Mégis gólt rúg a Ferencváros Takács révén — a 43. percben.

Szünet után a játék megkezdése előtt

háromszori híp, híp, hurrá-ral üdvözölt a csapatok az angol vendégeket.

A budaiak kezdenek a nagy lendülettel támadnak, aminek már a 2. percben eredménye van Polgár révén. Továbbra is jó a Budai, a Ferencváros pedig mintha elaludna...

Csak Moóré van ébren. amit az utóbbi hetek gyenge formája után boldogan állapít meg a Frádl-sereg.

A játék túlygudott, a bíró azonban annál idegessebb... Weber ismét kézzel üti le a labdát, *őszereu* látják, csak a bíró nem. A ferencvárosiak könnyelműségének a Budai látja hasznát. Högies 53-ra javít. Most már észretár a Ferencváros s a 32. percben Toldi a hatodik, majd a 38. percben Takács a hetedik gólt rúgja. A csatárok márszklik a tempót, a budai támadásokra pedig Moóré és Korányi vigyáz. A B-középsék nagyon tetszik a centerhalf játéka, úgyhogy kőrushan ünnepli érte: Moóré, Moóré, Moóré... Végig támad a Ferencváros, de az eredmény már nem változik.

A mérkőzésben mindkét csapat szépen és jól játszott.

A mezőny legjobb embere Toldi volt.

Utána a ferencvárosiaknál Moóré, Takács Kemény, Háda, a budaiaknál Polgár, Kárpáti, Fekete a rangsor. Mindkét csapatban a támadósr volt a jobb, a halvesor és a védelem a gyengébb.

A bajnokság állása!

1. Ferencváros	3	3	—	13	4	6	(—)
2. Újpest	4	2	2	—	5	3	(2)
3. Kispest	4	2	1	1	10	6	(3)
4. Phöbus	4	2	1	1	7	7	(3)
5. Boeskaik	4	2	—	2	9	6	(4)
6. Szegedi FC	4	2	—	2	7	9	(4)
7. Somogy	5	2	—	3	6	11	(4)
8. III. ker. FC	3	1	1	1	5	8	(3)
9. Nemzeti	4	1	1	2	7	12	(3)
10. Hungaria	3	1	—	2	6	2	(4)
11. Budai II	4	1	—	3	11	14	(2)
12. Attila	4	1	—	3	9	12	(2)

Óbuda pontot vitt el Újpesttől

III. ker. FC—Újpest 1:1 (1:0). Újpesti stadion. — 3000 néző. — Bíró: Boronkay Gábor. A papírforma ezen a meccsen is csúszni kezdett. A III. ker. FC csapata, amely sérült játékosai miatt már eleve elparemlt, ráébredt minden előzetes stíppre. Az Óbudai csapat hagyományos felkészülésével meglepte a bajnokcsapatot, amely erre a váratlan atakkra nem volt felkészülve. Pedig a III. ker. FC az Újpestnek sohasem engedte át egykönnyen a győzelmet...

A III. ker. FC lelkes és masszív játékkal teljesen rászolgált a döntetlen eredményre.

Az első féldőben az Óbudai csapat játszik a nappal hátban. A meccs elején az Újpest rohamoz, de a 6. percben már Dörmos lövése már az újpesti kapu oldalalécéről vágódik vissza. A III. ker. FC igen szépen játszik. A 11. perc után gólt is hoz az Óbudai csapatnak.

Egri éles lövése a felsőlécen visszapatán és a jókor érkező Fenyes, a hálóba fejel a labdát. (1:0).

A Kerületnél érthetően nagy az öröm, míg az újpesti híveit azaz vigasztalják egymást, hogy úgy is kamatoskamatosított visszaadja a kölcsönt... Valóban úgy is látszik, hogy az Újpest gólokkal fog győzni. A 19. percben már meg is van az egyenlítés.

A Nemzeti megérdemelte a Hungária elleni győzelmet

Nemzeti—Hungária 2:1 (1:1). Hungária út. — 2000 néző. — Bíró: Vicsenik.

A szezon legnagyobb meglepetését szolgáltatta ez a mérkőzés. A látottak alapján azonban a Nemzeti győzelme nem volt meglepetés, sőt

egy kis szerencsével nagyobb gólarányú vereséget is mérhetett volna a Hungáriára.

A Hungária nappal szemben kezd. Három pernyit játék után jut eszébe a bírónak, hogy a két csapat elsőskor trófea nagyon zavarólag hat, lefújja a játékot és a Hungária levonul átöltözi. Egyszínű kek felsőruházatban jönnek vissza. Szecsey jól kiugratja Odryt, aki a vonallig fut, de mégé kiecenterez. Szabó III. napos beadása Csikos könnyű zsákánya lesz. Kis csak fault árán szereli Palágyit, a szabadrúgás kavarodást okoz a Hungária-kapu előtt, végül Bihámi fölé lövi. Tompa durván lerúgja Szabó III.-at, aki ájultan víznek ki a pályáról. A 12-ik percben

Hungária-kornerből Dudás gólt fejel (0:1).

A gól után Szabó III. visszatér. A Hungária egyelőre fölényben van. Tieska, majd Turai lövései kerülnek el a kaput. A Nemzeti azonban fokozatosan felül kerül és különösen Palágyi révén vezet veszélyesebbnél veszélyesebb támadásokat. Vadás bombalövése a kapu mellé kerül. Palágyi, mint a fergezeg, úgy rohan el Kis mellett, de három lépésnyire a kaputól Szabóba lövi a labdát. A 22-ik percben

kavarodás a Hungária-kapu előtt, a labda

Blró a tizenhatos vonal oldalán kézzel lefogja Pusztait, s Avar lapos szabadrúgásából, a rosszul vetődő Dénes mellett, az ellenkező oldalhálóban akad meg a labda. (1:1).

Az Újpest tovább rohamoz. A 31. percben Réti elbuktatja a kőtörő Avarit, — 11-es, amelyet P. Szabó nagy meglepetésre a baloldali léc mellé gurít. A kiaknázatlan 11-es után, György Jakubének rúgja a labdát, aki kitör, de előle Dénes az utolsó pillanatban ment. A féldő végéig kis megszakításokkal az újpestiek támadnak, de gólt elérni nem tudnak. Az utolsó pillanatban B ró es Kiss Gábor összecsapásánál az újpesti család megerül, miközben a publikum 11-es reklamál.

A második féldő 5. percben megy az első lövés a kapura, ezt Kármán lövi. A veszélyes labdát Horn lehúzza. A Kerület teljesen támad továbbra is. Dörmos éles lövést Horn kiejti és Dudás az utolsó pillanatban ment kornerre. Most Jakube tör ki, de lövése a kifutó Dénesről visszapattan. Újpesti korner után Szücs egy fejeléssel megerül, de két perc múlva tovább játszik. A 25. percben Dörmos beadását Fenyesi közelről élesen a kapu fölé vágja. Ezt követően P. Szabó lövést a felsőléc védi. Az utolsó tíz percben az újpestiek nagy erővel támadnak, de a győzelmet nem tudják kiharcolni. A meccs végén az újpestiek lohangoltan távoznak, míg a kerületi publikum telkesen ünnepli derekasan küzdő csapatát.

Tunyogi elé perdül, aki védtelenül lövéssel kigyengült (1:1).

Nemzeti-kornerrel kezdődik a második féldő. Kalmár szabadul fel. Tunyogi beadását Szabó elveti, szerencséjére a labda kapu mellé gurul. A Hungária fejtelül játszik, a Nemzeti viszont meglepő fölényességgel közelíti meg Szabó kapuját. Vadás lövése a kapufáról pattan Szecsey elé, a center azonban mellé lö. Szabó elvetéssel védi Palágyi szabadrúgását. A 14. percben Tieska beadását Csikos kiejti, Palágyi végigkíséri a gólvonalon guruló labdát, amíg ki nem megy a kapufa mellett. Csak meg kellett volna érintenie a labdát, hogy gól legyen! A mérkőzés legnagyobb góllétező volt. Tréneri utasításra Gergely, a támadások kerékkötője, helyettesül Tieskával. A 20. percben csak a szerencse menti meg a Hungáriát a góltól. Kalmár próbálkozik lövéssel, de eredménytelenül. A 27. percben Szendrői sorozatos durvaságok miatt kiállítják, de csak hosszas huzavona után hajlandó a pályát elhagyni. A 38. percben

Palágyi remekül tör a kapu felé. Lőhetne, de a jobb helyzetben lévő Szecseyhez gurít, aki a tehetetlen Szabó mellett belüli a góztés gólt (2:1).

A Hungária még egy szerével próbálkozik: Turai lesz a centerbal, Kalmár a center. A kék-fehéreken azonban ez sem segít, a Nemzeti pompás védekezéssel és staccato játéssal kibúzza az időt.

Debrecenben megszűnt a Kispeszt veretlensége

Boeska—Kispeszt 2:1 (1:1). Debrecen. — 2000 néző. — Bíró: Hertzka. A debreceni csapat, amely a jobbszélűtöben a sérült Vicsenye helyett Kovácsot szerepeltette, a hevesirámú mérkőzésben megérdemelten győzött, lelkes és szívesen küzdő ellenfele ellen. A győztes csapatban Markos, Palotás és Alberti, a Kispesztben pedig Rozgonyi válogatott formát játszott.

Boeska-támadásokkal kezdődött a játék, ennek ellenére a Kispeszt nyert az első gólt. Az 5. percben jobbszélűn történt támadás után

Szepes a hálóba lötte a labdát (0:1).

A Boeska erősítette az iramot és a 10. percben Sarkadi az utolsó pillanatban Markos lábáról szedte le a labdát. Pár perc múlva Óri lövése került kapu mellé. A 38. percben Óri a kispesti védelem a 16-os vonalon szabálytalanul akadályozta.

a büntetőrúgást Markos góllá értékesítette (1:1).

Szűnet után a Boeska fölénybe került és veszélyesebbnél veszélyesebb támadásokat vezetett Markos révén. A helyi csapat fölényét két eredménytelen árokrúgás is jelezte. A 35. percben

Markos—Telek—Óri akcióiból utóbbi a 16-os vonalról erős lövéssel gólt rúgott (2:1).

A 42. percben Telek kitört a védőjátékosok közül, éles lövése azonban a belső kapufáról visszapattant.

Miskolc kikapott Szegeden

Szeged FC—Attila 2:1 (0:0). — Szeged.

A szegediek eleinte elfogadottan játszottak, úgy hogy az Attila az első félidőben fölényben volt. csatárai akcióit azonban nem kísérte szerencse. Az utolsó negyedében a Szeged irányította a játékot. A 35. percben Bartók megsérült és néhány percre kiállt.

Szűnet után a Szeged erősen befelkötött a játékba. A 3. percben Havas sarokrúgását Sziklai fejjel mentette,

a labda Bak elé került, aki a 16-os vonalról hátrahúzza s Szemző keze között a hálóba gurult (1:0).

A Szeged közönségének lelkesítésére ostrom alá fogta az Attila kapuját, belső csatárai azonban több kedvező helyzetben hibáztak. A 18. percben Buzási elgáncsolta Havast,

a szabadrúgást Somogyi emberbe lötte, a visszapattanó labdát Grósz a hálóba rúgta (2:0).

Két perccel később

Bohus a jobbszélről a balösszekötő helyére verekedte magát és nyolc méterről az Attila gólját lötte (2:1).

Phöbus—Somogy 2:0 (2:0)

Berlini uca. 1000 néző. — Bíró Klug. Phöbus a mutatott formák alapján megérdemelt győzelmet aratott, habár a Somogy kis szerencsével döntetlenné tehető volna a mérkőzés.

Az első negyedórán a Somogy támadott többet, a 15. percben Mészáros beadását Kocsis mellérúgta. A 17. percben a Phöbus egyik támadásánál Solyom fejese kapufáról pattant vissza. Hullámzó játék után a 31. percben

Solyom kiugratta Tombor II-t, aki a tétovázó

Váli mellett a vezető gólt lötte (1:0).

A Somogy ellentámadásai során a 35. percben Györfi II. beadását Mészáros elhibázta. A 40. percben

Solyom húsz méterről védtelenül gólt lött (2:0).

Amatőrjeink súlyos veresége Bukarestben

Bukarest, szeptember 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A román-magyar Amatőr Európa Kupas-mérkőzés nagy számú közönség előtt Románia 5:1 (2:1) arányú győzelmével végződött. A 15.000 főtí rekordközönség előtt lejátszott mérkőzés

nagy részében a román válogatott volt fölényben,

de a magyar csapat leküzde elfogultságát, később a mezőnyben egyenrangú ellenfél volt, csatárai azonban a kapu előtt többször hibáztak. Góllövők: Sepi (8. p.), Sepi (32. p.), Koszei II. (33. p.), II. I. i. Sepi (1. p.), Bindea (3. p.), Sepi (39. p.),

Atlétáink lehangorították a cseheket

Prága, szeptember 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Szombaton és vasárnap tartották meg Prágában az első cseh-magyar válogatott atlétikai mérkőzést. Szombaton atlétáink egy része váratlanul gyengébben szerepelt és ezért 31 és fél, 31 és fél arányban döntetlenül végződött az első nap eredménye.

Vasárnap délután

a magyar atléták az 5000 méteres síkfutás kivételével valamennyi versenyszámot nagy fölényrel nyerték

és így végeredményben 77.5:55.5 arányban győztek.

Részletes eredmények a következők:

Magasugrás: 1. Badosi (Magyarország) 188 cm., 2. Samis (Csehszlovákia) 185 cm., 3. Kratik (Cs) 180 cm., 4. Kémárki (M) 175 cm.

400 m. gát: 1. Kovács (M) 56.1 mp., 2. Nagy (M) 57.3 mp., 3. Novotny (Cs) 58.6 mp., 4. Blaholil (Cs) 60 mp.

100 m.: 1. Pajzs (M) 10.6 mp., 2. Kajduk (Cs) 10.7 mp., 3. Forgács (M) 10.7 mp., 4. Mezer (Cs) 11 mp.

Diszkoszvetés: 1. Remezc (M) 46.69 m., 2. Douda (Cs) 46.68 és fél m. (cseh rekord), 3. Madarász (M) 44.96 m., 4. Vitek (Cs) 44.32 m.

1:00 m.: 1. Szabó (M) 4 p 05.6 mp., 2. Sárvári (M) 4 p 05.7 mp., 3. Kratik (Cs) 4 p 11.8 mp., 4. Marsalek (Cs) 4 p 13.2 mp.

5000 m.: 1. Koscsak (Cs) 15 p 34.2 mp., 2. Kelen (M) 15 p 35.4 mp., 3. Fron (Cs) 15 p 54.2 mp., 4. Hámosi (M).

Svédstaféta: 1. Magyarország (Barsi, Nagy, Kovács, Pajzs) 1 p 57.6 mp., 2. Csehszlovákia 2 p 09.6 mp. Új cseh rekord.

Lovaregyleti versenyek

A Kiserleti versenyben a 2-reáks Cagliostro savanyú volt, a nyerőnek látszó Már enyém megcsúszott s így Murat nyert

Részletes eredmény:

I. Kőbányai díj. 3000 P. 1600 m. 1. Siker (5:10), 2. Fontos (6), 3. Midinette (2½). Im.: Puskapok, Babics 11, Pucsal, Tesbia, Arosa, Maris. ¼ h. 1 h. Tot.: 10:13, 11, 13, 12. Befutó: 10:32.

II. Nyeretlen kétlőveléses handicapje. 1500 P. 1000 m. 1. Macska (2½), 2. Giralba (3). Im.: Pengő, Bravó, Pirtó, Rubicon. 2 h. 1½ h. Befutó: 10:48.

III. Dunai hanálicap. 4000 P. 1300 m. 1. Fe'ka (6), 2. Gyöngyök (6), 3. Palmyra (5). Im.: Tiro, Do it now! Habari, Piel, Incan, Garuda, Reményesség. Fejh., fejh. Tot.: 10:50, 30, 28, 28. Befutó: 10:57.

IV. Őszi kiserleti verseny. 6000 P. 1200 m. 1. Murat (4) 2. Tramp (6), 3. Már enyém (2½). Im.: Musset, Píllanat, Cagliostro, Benvenuto. 1½ h. 6. óráig h. Idő: 1:10 négyötöd p. Tot.: 10:56, 16, 22, 14. Befutó: 10:66.

V. Kétlőveléses eladverseny. 1500 P. 900 m. 1. Noháé (2), 2. Gay Marika (2½), 3. Bolivia (3). Im.: Domsello, Pestilány, Simla, Léva, Dénes, Nyakh., félh. Tot.: 10:25, 13, 14, 12. Befutó: 10:125.

VI. Handicap. 2500 P. 2800 m. 1. Neptun (2½) 2. Csát-lés (12), 3. Runa (1½). Im.: Alvinc, Pertinax, Szénelék, Csibész, Pusztá, Judith. Fejh., ¼ h. Tot.: 10:31, 13, 23, 12. Befutó: 10:377.

VII. Welter handicap. 2000 P. 1800 m. 1. Kobenzl (2½), 2. Verity (4), 3. Suhane (2½). Im.: Maros, Harem, Csempész, Ragyogó, Legyes. 2 h. 1½ h.

A Dorogi AC csapata 18 ponttal nyerte a Csurgony-díjas ifjúsági atlétikai versenyt. 2. MAC 17 ponttal.

A MASZ II. osztályú atlétikai versenynek második részét tegnap bonyolította le a BITE székelyi Kálmán-téri sporttelepen. A pontverseny végeredménye: 1. MAC 41 pont, 2. BEAC 26 p., 3. Törökvs 21 p., 4. FTC 19 p.

Kudarcacal végződött a táti rekordkísérlet. A táti betonpályán vasárnap reggel Wright és Barber angol motorkecskésversenyző megkísérelte Henno abszolút szülő-világrekordjának megjavítását. Több kísérlet után egy ízben ért el Wright 230 km-es sebességet, ami azonban nem világrekord. Sorozatos územzavarok miatt lemondtak a további kísérletekről és hétfőn haza is utaztak.

A II. Hga eredményei: Nagytétény—Budafok 1:1, Sarokvár—ETC 3:2, BAK—VAC 3:0, Csepel—Vác 3:3, SZNFC—Szilkeketaxi 5:2, Drogulsta—Budatétény 4:3. A Vaas—BMSE mérkőzés elmaradt.

A Magyar Lovaregylet versenyt tart.

szeptember hó 30, október 1, 7, 8, 14, 15-én

Versenyek kezdete délután 2.15. Holyárak: I. hely 100 P. 4. hely 3 P. II. hely 2 P. III. hely 80 fillér. Pályahelyes 6 P. Ring 10 P. Közlekedés villamoson 2.19, 38-as kocsikkal és a HÉV-en. Autobusz: Apponyi tórról 1.10—2.10 perccel. Oktogon tórról 1.16—2.16 perccel. Átszállás 1 P.

A jövő heti osztrák-magyar mérkőzésről részletes helyszíni tudósítást közöl A Reggel

Az UTE váratlan fölénnyel 5:1 arányban győzött a MAC ellen és ezzel megnyerte a tenisz-csapatbajnokságot

(A Reggel tudósítójától.) A teniszcsapatok bajnokságában vezető két egyesület a MAC és az UTE vasárnap délelőtti szembekerült egymással s találkozásuk végérvényesen eldöntötte az ezidei bajnokság sorsát.

Kehrling Béla egészségi állapotára való tekintettel csupán a párosban szerepelt.

és minthogy helyebbe tartálékot a MAC nem kívánt állítani, Gabrovitz w. o.-ben — egyedül — szerepelt meg egyesületé számára az első pontot. Hogy ezt még négy pont fogja követni, arra a legvégső UTE-drukkolók sem számítottak. A meglepetést egyrészt a teljesen formán kívül játszó Dretomszky (MAC) veresége okozta a briliánsan és bátran támadó Kiss Kálmánnal szemben, másrészt pedig Aschner Kálmán (UTE) győzelme gróf Nemes Vince felett, amelyet az első verselt szet után *sztússzával* érdemelt ki.

A MAC egyetlen pontját Krepuska Tibor szerezte.

aki a nemrég tréningbeállt Aschner Pál ellenében győnyörön helyezte hosszú alapítési és jobb erőbeosztása által döntötte a mérkőzést a maga javára. A két páros mérkőzés közül a Gabrovitz, Aschner Pál—Kehrling, Dretomszky élvezetes, magasszínvonalú sportot jelentett. A hálónál Gabrovitz *gyorsaságával*, Kehrling *finom ötleivel* érdemelt ki a mintegy negyszáz főnyi közönség tapsait. Olykor Aschner Pál is beleszólt a kritikus pillanatokban s régi nagy napjainak

emlékét idézte fel. Dretomszky bizonytalansága egy-két szet lecsapástól eltekintve, itt is sok veszített pontot jelentett. Ugy ezt, mint a másik párost az UTE nyerte és pedig mindkét mérkőzést egyforma gémárányban. A Kiss—Aschner K. UTE kombináció jobb összekötöttségével győzött a Pétery—gr. Nemes MAC együttes felett.

Eredmények: Gabrovitz—Kehrling w. o. Kiss K.—Dretomszky 6:1, 6:4, Krepuska—Aschner P. 1:6, 6:2, 6:1, Aschner K.—gróf Nemes 3:6, 7:5, 6:0, Gabrovitz, Aschner Pál—Kehrling, Dretomszky 6:2, 6:4, Kiss, Aschner K.—Pétery, gróf Nemes 6:4, 6:2.

Végeredményben tehát

az UTE 5:1 arányban győzött

és ezzel megnyerte a csapatbajnokságot, amelyet még hátralevő mérkőzéseit sem tehetnek többé vitává.

BSE—BSzKRT 5:1.

BSzKRT-pálya. A BSE papírforma szerint győzött, csupán Krokovitsnak (BSzKRT), Székely József (BSE) ellen nyert mérkőzést jelent meglepetést. Nagy kiüdülem folyt Weiner (BSE) és Pintér között, amelyet a BSE-játékos az első veszített szet után nagy lélekjelenléttel tudott az utolsó percben a maga javára eldönteni.

Eredmények: Krokovits—Székely 6:3, 7:5, Weiner—Pintér 0:6, 6:4, 8:6, Budó—Szemethy 6:3, 6:0, Székely, Kövér—Pintér, Krokovits 8:6, 6:2, Weiner, Demkó—Szemethy, Csoknyay 7:5, 7:5.

Hogyan született meg az ifjúsági válogatott csapat bécsi 8:0-as veresége

Magyarország ifjúsági válogatott csapatának első külföldi szereplését nem kísérte siker. A mérkőzés szám-szerű eredménye azoknak adott igazat, akik nagy vereségre számítottak. A 8:0 kialakulásában azonban olyan körülmények is közrejátszottak, amelyek érthetővé teszik a vereség ilyen súlyos arányát. Tudni kell elsősorban azt, hogy miután a mérkőzés ifjúsági volt, azon természetesen csak amatőrök vehettek részt. Az osztrákok mégis *Ujagátékosokkal* érleltették meg amúgyis nagy-képességű csapatukat! Nevezetesen egyeseknek az az utólagos jámbor tanácsa, hogy nekünk is fiatalabb korosztályú *profik* kellett volna kiállnunk. Ehez nekem is meg lett volna a magamhoz való eszem! De ilyenről szó sem volt, és nem is lehetett! A profind nincsen ifjúsági jelleg. Még válogatott mérkőzésen sem! Ha én ilyen tippel jöttem volna, minden bizonnyal megbotránkoztak volna. De mért nem álltak elő ezzel a *„kolombusztólással* a meccs előtt azok, akik most utólag adják a *„játandóskálit*...

Ettől függetlenül: bármily meglepetést is kellett a nagy vereség, szegyet nem hoztunk a magyar névre. A magyar fiúk becsület akárcsak harcoltak, s ha a kétségkívül nagy tudású osztrákoknak nincs olyan halatlan szerencsésük, négy gólos győzelemmel is nagyon meg lehetett volna elégedve. Mert nekünk is sok helyszínen volt, de gólt nem sikerült elérnünk. Tudjuk jól, hogyha egyszer az egyik csapatnak minden lépése *„kijön*, a másiknak viszont a *„szegycerebbs* helyzet sem sikerül, milyen *„csodabogaraks* születethetnek. (Példának okáért: Ausztria—Magyarország 8:2, MTK—FTC 11:2, Ferencváros—Újpest 11:1, stb.) A magyar csapat a mérkőzés szemre igen szépen játszott, csak a kapu előtt voltak kissé megilletődve a csatárok. Ezt a bécsi lapok és vezetők is egyöntetűen elismerik! Ne tessék tehát a mérkőzést a 8:0 ridég számszerűségén keresztül nézni, s azt hinni, hogy a küzdelem *„macska—egyharc* volt!

Azután: nemcsak a profijátékosokkal volt baj, hanem a *„korhatár* megállapítása sem volt szerencsés. Bár elismerem, hogy az ifjúsági jellegnek inkább megfelel a tizenéves, mint a húsz év, mégis nálunk az a helyzet, hogy — egy-két kivétellel — a legtöbb 17—18 éves játékos nem kap megfelelő szerepet ahhoz, hogy már ebben a korban teljesen kifejlődjék. Nálunk a *„jobb ifjúsági anyag* csak 18—20 év között van. Az osztrákoknál már a 15—16 éves ifjúsági játékos *„rendszeresen* futballozhat és tizenévesek korában már *„képzés* játékos.

Az a véleményem tehát, hogy mindkét csapatban egyforma évről évre fiatalították és így egyenlők voltak a feltételek, csak *„papíron* helytálló. A valóságban *„jelentős hátrányban* voltunk!

A korhatár megállapításával kapcsolatban azonban más bajunk is volt. Erről ugyan az osztrákok nem tehetnek. Amikor ugyanis az első megállapodást, amely úgy szólt, hogy csak azok játszhatnak, akik a meccs napján még nem töltötték be 18. életévüket, nem tudtam megtartani néhány olyan játékosomnál, akik a *„jobb lelkiismeretem* szerint a csapatban szinte nélkülözhetetlenek voltak, az MLSz az osztrák szövetséghez fordult. Azt kérte, járuljanak hozzá a korhatárnax 19 évre való fölemeléséhez, mert nálunk néhány játékos már elmúlt 18 éves.

Sajnos, az intézkedés már akkor történt, amikor későn volt. En már nem cserélhettem ki a csapatomat (amely szerény véleményem szerint úgyszólván homogén együttest alkotott). Az osztrákok viszont *„örömmel* teljesítették a kérést, mert így minden további nélkül tizenkilenc éves játékosokat állíthattak be. Be is állították. Tetejébe még *„Ujagátékosokkal*... Így az MLSz jóhiszemű, bár talán *„túlzsoltan* agyályos intézkedése nem a javunkra, hanem a *„kárunkra* szolgált... Bezzeg az osztrákok! Önmagukkal szemben nem voltak ilyen agyályosok!...

El kell azonban ismerni, hogy az osztrákok *„remél* fizikumú, kiváló futballisták, akiknek a játéka sokszor szinte élményszámba ment. Ahogy például öt csatárunk játszott, olyan ryarogó támadókatékat itt Budapeston még a legvonzóbbnak ígérkező ligameccsokon is csak ritkán láthatunk! A híres *„bécsi iskola* minden mozdulatukból sugározott!

De a magyar futballsportra nézve so vonjunk le sőtét következtetéseket az utánállást illetően. A 8:0 erre nem igazságos és eszathatlan mérleg! Mindenestre azonban *„jó tanít* az illeleteknek, hogy nagyobb gondtal törődjenek az ifjúsággal, s mennél több *„jársírsi* tehetséget adjanak neki, hogy megvédődjék és kifejlődjék. Mert a mai nemzedékben is van tehetség! Szeretném remélni, hogy a *„bécsi vereség* nyomán *„támadt* tanulságok nem fognak nyom nélkül eltrüppenni... S ez esetben: *„meghökéltek* a 8:0-as bécsi vereség ma még *„fájó emlékeivel* is...

báró Gudenus Hugó.

A fővárosi testnevelési tanárai bojkottálják Niels Bukhot

Az A Reggel jelentette elsőnek, hogy Király Dezső a fővárosi reálgimnázium testnevelési tanára szerzői jogbitorlásért beperelte a fővárosi és több régi, kiváló testnevelési tanárt. A szerzői jogbitorlás második tárgyalása október 3-án lesz a büntetőeljárásnak. Balogh bíró előtt. A per eredménye nem vitás, mert az összes magyar testnevelési szakértőknek az a véleménye, hogy Niels Bukhnak *„nincs rendszere*, hanem csak *„módszere*, és az úgynevezett mozgásos gimnasztikát

Kmettyó János a testnevelési főiskola első tanára már azelőtt tanította Budapestén, mielőtt Király Dezső úgynevezett Niels Bukh könyvecskéje megjelent volna.

Niels Bukh egyébként Király Dezső meghívására októberben magyarországi túrán akar résztvenni. Ebben az ügyben a fővárosi testnevelési tanárai közül többen *„vasárnap délelőtti meghívásról* tartottak, amelyen elhatározták, hogy Niels Bukhot bojkottálják. Először is nincs szükség Magyarországon Niels Bukhra, amikor világhírá testnevelési főiskolánk van, másodsor

a Niels Bukh-féle testnevelési üzlete budapesti ágense, Király Dezső, minden alap nélkül meg-támadta a fővárosi testnevelési tanárait

és ezzel fokozta Niels Bukh népszerűségét. A Testnevelési Tanács kimondotta, hogy Niels Bukh budapesti szereplését nem tartja *„kivánatosnak*, és miután ez a túra távol áll a hivatalos szervezettől, a felkért előkelő személyiségeknek nem ajánlja a *„fővárosi és egyéb tisztségek* elfogadását. Ertesülésünk szerint, Király Dezső ügyével a *„Testnevelési Tanács* Egylete is foglalkozik, mert azt még nem bánták, ha Király Dezső üzletet akar csinálni Niels Bukh-ból de megengedhetlennek tartják, hogy úgy keressen, hogy *„másokat*, éppen kollégáit, teblunközze.

Győzött az FTC, MTK és UTE amatőreresapata

Az állóúti sporttelepen az FTC 4:1 (3:0) arányban verte a 33 FC-t. Mind a két csapat szépen játszott, a győzelmet a nagyobb technikával rendelkező zöld-fehérek szereztek meg. A győztes csapat góljait Bihámi, Vértési és Pyber lőtte. A budainknak Varga volt a gólszerzője. Kellemea föltűntet kellett a tehetséges Tihaméry játékevető, aki a többiek szokásától eltérően, *„keveset* tévedett.

Újpesten az UTE biztos győzelmet aratott a III. ker. ellen. Eredmény 3:1 (1:0). Góllövők: Klauber (2), Kohn (1), Kretina (1).

A Hungária úton az MTK 1:0 (1:0) arányban győzött a csepeli MOVE ellen.

SPORTMŰSOR

Minden nap este 9/9-kor *„birkózóvilágversen*y a Bekelőv-Cirkuszban.

Október 1-én délután 3 órakor a BSzKRT sporttelepen:

Svédország—Magyarország válogatott atletikai viadál.

Jegyek a szokásos elővételi helyeken egész héten kaphatók.

Október 1-én délután 5 órakor a városligeti Bekelőv-Cirkuszban:

török—magyar amatőr birkózóviadal.

Gégény nyerte Budapest 25 kilométeres futóhajnokságát. Vasárnap reggel tartották meg a népszerű nagykorban az ESC rendezésében. Budapest 25 kilométeres futóhajnokságát. Győzött: Gégény (ESC) 1 óra 29 perc 24 másodperc kitanó idővel. 2. Kusztel (BTE) 1 ó 31 p 10 mp. 3. Majorosi (ESC) 1 ó 33 p 42 mp. Galambos az utolsó körben, amikor a második helyen fektét, feladta a versenyt. Csapatbajnok: ESC 13 ponttal, 2. UTE 14 ponttal, 3. BSzKRT 19 ponttal.

Veszprém atlétái legyőzték Pápát. A két város közötti atletikai versenyen Veszprém 47, Pápa 40 pontot szerzett. Részletes eredmények: 200 m síkfutás: Rekttyés (Veszprém) 24.01 mp. Távolugrás: Balla (Pápa) 6.20 m. Diszkoszvetés: Maresch (Veszprém) 35.32 m. Gerelyvetés: Maresch (Veszprém) 48.67 m. 1500 m síkfutás: Horváth (Veszprém) 4 p 47 mp. 100 m síkfutás: Rekttyés (Veszprém) 11.2 mp. Súlydobás: Kiss (Pápa) 11.99 m. 880 m síkfutás: Horváth (Veszprém) 2 p 46 mp. Magasugrás: Keresztes (Pápa) 164 cm. 4x100 m-es staféta: 1. Veszprém (Maresch, Zsedény, Perdi és Rekttyés).

Fodor Sportintézet

IV., Petőfi Sándor ucca 3. Telefon 897-01

Teremsporkok: TORNA VIVÁS BOX

gyermeknek 3—5 éves kortól

Hőlygátnak eredményes fogyasztás kúrák

Budai tanfolyamok Rózsadombi Magánalem iskola, II., Szemlőhegy ucca 6. Angol-magyar elemi iskola, II., Pala ucca 11.

Vasárnap új megválasztották az ökölvívó szövetség régi vezetőségét. A Magyar Ökölvívó Szövetség vasárnap délelőtti közgyűlést tartott, amelyen a hónapokal ezélt lemondott régi vezetőséget újra megválasztották. Elnök: Sigony Antal gróf. Társelnök: veztes Kalándy Imre tábornok és Szendy Károly alvezetőfőnök tanácsnok. Alelnök: Geisz Gáspár dr. Iván Ferenc dr., Kankosky Arthur, Láng József és Rétfalvy Ferenc, Háznagy: Szécheny Miklós gróf. Az új elnökség szerdán tartja első elnöki ülését.

Halló, kérem a portást...

Az elmúlt héten Budapestre érkezett külföldiek és vidékiek közül megszálltak:

A DUNAPALOTABAN: Horace Crawford képviselő London, James Douglas bankár, Newyork, Hokenzollern Frigyes herceg, München, báró Hallberg Ferenc nagybirtokos, München, Munro Patrick képviselő, London, herceg Czartorysky Algird nagybirtokos, Varsó, gróf Przedzicki József nagybirtokos, Varsó.

A HUNGÁRIÁBAN: Molnár Ferenc író, Wien, Epstein Egon bankigazgató, Wien, Szávits Miklós földbirtokos, Dunapentele, Lukács Jenő vezérigazgató, Pozsony, dr. Blumenthal Vilmos vezérigazgató, Pozsony, Arago Emanuel újságíró, Párizs, Light Bertram gyáros, Sidney, Kozma Ferenc kormányfőtanácsos, bankigazgató, Szeged, Ungár Béla földbirtokos, Nyiregyháza, Braun Richard szállodás, Berlin, Heyworth Roger gyáros, London, Ritz Charles újságíró, Metz, Griffin Herbert bankár, London, dr. Gáty Géza főorvos, Gyula, Winter Miklós földbirtokos, Bössény, Mc. Gill Haldave gyáros, London, baron Haersolte Henry magánzó, Berlin.

A GELLÉRT-SZALLÓBAN: Romolo de Luca író, Philadelphia, dr. Saib Béga, Shawicat orvos, Bagdad, George Dillon író, Csikágó, W. Bruce Roberts író, Newyork, Tervik Doss Paacha nyug. miniszter, Kairó, Mechmet Mihát Pascha Ankara, Franz Koebner író, Berlin, James Stewart

főkonzil, Washington, Willy Forst színész, Berlin, Hüsey Haydar mérnök, Istanbul, Kriegnerné Lina Márta hegedűművész, Budapest.

A CARLTON-SZALLÓBAN: Fedák Sári Budapest, Lord Hemphill Martyn hírlapíró, London, John Hicks tanár, London, Marcel Berns. ein főügyész, Newyork, don Ferry Stefano püspök, Bologna, dr. Hans Medinger főkonzil, Wien, dr. Fekete Imre polgármester, Kiskunhalas.

A VADASZKURTBEN: Leopold Wolf gyáros, Amsterdam, dr. Balogh Artúr egyetemi tanár, Kolozsvár, Altems Károly gróf Wien, dr. Sauerborn Károly országgyűlési képviselő, Baja, Halki Asa diplomata, Ankara, Láng Lénárt képviselő, Mosonmaglód, Patzenhoffer Rezső gyáros, Sopron, gróf Széchenyi Lajos Erdősokonyá, Maurice de Voss író, Brüsszel.

A ROYAL-SZALLÓBAN: Nogues Jean rendőrfőkapitány, Nice, Chambon Irenál főmérnök, Avignon, Monti Jules író, Párizs, Halmay Tibor színész, Berlin, dr. Scheffits György főlevéltáros, Szolnok, Czeck Rudolf köv. titkár, Prága, dr. Meiss Hans utazási irodai igazgató, Zürich, Bosshard Paul konzil, Luzern, dr. Nyáry Béla kormányfőtanácsos, Kalocsa, Hans Bartsch bankár, Berlin, Samok Albert filmgyáros, Berlin, Fáy István főispán, Kecskemét, dr. Popovic Paul egy. tanár, Belgrád, dr. Dordjevic Tihamér egy. tanár, Belgrád, Senjanovits Peter miniszter, Belgrád.

Svábhegyi Szanatórium

legidősebb magaslati gyógyhely. Már napi 12.- pengőért tökéletes szanatóriumi ellátást nyújt - Mérsékeltebb wees-end és neti pausál árak.

fordulhat elő, hogy a divathölgy nevésségesen néz ki a neki nem megfelelő vonalakban.

Budapesten a francia divat franciasabb, mint Párizsban,

mert ide leszártan érkezik, a szélsőséges túlzások elhiagysával, tehát majdnem azt lehet mondani, hogy a budapesti divathölgy sok tekintetben elegánsabb a franciánál. Ezt a »fört« sokan élvezték, akik külföldön mondani helyeken megfordultak...

Párizsi divat 1934

1. A békekötéssel a divat terén harcias manifesztumok hangzottak el. Le a párizsi divattal - ez volt a divatos jelző. (Természetesen Franciaországban kívül.) Amerika két évvel ez előtt, Anglia tavaly kiállította ki divatfüggetlenségét. A Hitler-uralommal Németországban Göring felesége lett divatdiktátor s a német lapok hosszan megírták, hogy a külföld ezáltal már csak Berlinben vásárol ruhát, kalapot, józlést.

2. Franciaország nem szólt a dologba. Párizs nem adott ki divatmanifesztumot. Minek? Biztos volt a dolgában. Olyan hagyomány, készség, tehetség, tudás és fegyvertár fűzi Párizst a divat-uralmához, hogy azt egyelőre (s még sokáig) nem lehet tőle elvenni. Ezidén is mindenki Párizsban vásárol. Eljöttek a tengerentúli s a Rajnánt túli vásárlók. Sorfalat álltak a bemutatók előtt. Párizs nem szólt bele, nem esodálkozott. Eladott...

3. Három évvel ezelőtt hoztam be először a djalaj- és angóra-anyagokat. Ezek azóta nagyon általánosak. Késsé túlságosan. Erdes, szőrös felületekre még nem jött meg a reakció, de az elite-gyárak már kezdenek inkább a lágy velourszövetűt útnak indítani. A szövési technika új szálkötésével puha anyagokat alkotnak. A legelső helyeken ma ezeket állítják sorba... Az anyagok elnevezése sem divatos már Párizsban. Az anyag-nevek helyét számok vették át (mint a parfümpél és pezsgónál: Chanel 5 vagy Lancse 22). Egy tipikus idei szövettelöllegesség megjelölése, például: Föti 311.

Föti Ferenc.

(-) Az utazás művészete. Miklós Elemér, az Idegenforgalmi Tanács főtitkára, gazdag tapasztalatait és értékes megfigyeléseit kis kézikönyvben ezen a címen gyűjtötte össze. Nemesak a gyakorlati szakember, az idegenforgalom Magyarországon és Európa kitérő ismerője értekezik ezeken a lapokon, de Budapest világáros szerelmese és merész álmainak álmodója is.

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Lázár Miklós.

Szó halló itt rádió A Reggel

Standard LORD

Zongorák

Zongorát

Keresztély hírneves zongorateremben V., Vilmos császár út 66. szám

MUSICA Rt.-nál vásárolhat VII., Erzsébet Körút 43. Royal Apollo

Műfog 4 P töméskezelésű, Király utca 19. II. G. fog 18 P. Dr. Hegedűs fozg- és szakorvos, Erzsébet körút 12. I. em. Részlete is

Edes Anyám! Ha fáj a lába, menjen azonnal Székelyhez és vegyen magának 3.- pengőért egy könyvnyű ládaltábléjét IV., Múzeum körút 39.

DÖPping FÉRFIRUHÁZASZOBOS, Király utca 19. II. G. ÖLTÖNY vagy FEL ÖKNEAT az Ön által kiválasztott szöveteműből, kétszertéri pólóval, kifűző és divatos kivitelben Nagyon olcsó fazonmunka! P 40.-

Gárdos anyagi garanciával előkészít vidoéketek is, speciális módszerrel a decemberi összevozt macántizs rak-ra, érettségire, József u 26

Palotafővadászalom a bridsfronton a „hollandi” válogatás miatt

Október 8-án Budapestre jön a világ egyik leg híresebb csapata, a hollandi válogatott bridistim, amely itt egy héten át fog mérkőzni a Fészek és a Bridgeklub kombinált csapatával. A mérkőzésen a Fészek Club a Keleti-Klór-párt, a Bridgeklub a Leitner-Szervecsky-párt jelölte, de tekintettel arra, hogy a mérkőzés igen fáradságos ígérkezik, hat játékos szerepeltetésnek majd, úgy hogy a harmadik párt, az eddigiek szerint dr. Klínger Pál és dr. Schwáb Miklós lesznek. Eppen

ennek a harmadik párnak a versenyben való szerepeltetése ellen valóságos palotafővadászalom tört ki a bridsfronton,

mert súlyosan hibáztatják, hogy amikor a magyar brids oly kiváló játékosokkal rendelkezik, mint Kohen, Décsi, dr. Molnár, — a fiatalok közül pedig Milos Endre, Engel Imre — a Klínger-Schwáb-párt állítják be, csak azért, mert Klíngernek érdemül tudják be, hogy ő is közreműködött abban, hogy a hollandok Budapestre jönnék. (Schwábhot viszont a Bridgeklub egyik főfunkcionáriusa protezsálja.)

Klínger és Schwáb teljesen ellentétes mentálitású játékos,

Klínger fantaszta, Schwáb pedig a legkonzervatívabb játékos. Nem beszélve arról, ami tulajdonképpen döntő ebben a kérdésben:

Klínger és Schwáb még soha nemcsak versenyben, de kezjátékban sem játszottak egymással.

Bridskörökben azt várják most, hogyha a vezetőség mégsem intézkedne másképpen, talán Schwábhot és Klíngert sportszerű gondolkodásuk kényszeríti majd arra, hogy önként engedjék át helyüket oly játékosoknak, akik összeszoktak és több reménnyel szállhatnak harcba.

A héten érkezett Párizsból Reiterné

Ezokat mondja:

— Az az irányzat, mely a háború után került felszínre és amely a nőruha egyszerűsítésére törekedett, teljesen megszűnt. Elmúltak azok az idők, mikor a nőikoszium fazonjait nem lehetett a férfiruháéól megkülönböztetni.

Egyszerűség helyett luxus,

ez most a jelző, luxus a nap minden időszakában! Délelőtt a szövet, délután a selyem, este a bársony, melat, selyem és sok-sok csipke. A franciák legfontosabb újítása, hogy

már délutánra elegáns öltözködést írnak elő,

változatos selyemkreációkat, a divathölgy ruhátára tehát megnövekedett és aki elegánsnak akarja tudni magát, nem vehet föl délután szövetruhát. Az új divat változatos, fontos újítása, hogy nincsenek dogmatikus törvényei, tehát nem

Heticeud

Kedden, 26-án este az Andrássy úti Színház nyilvános főpróbája, szerdán premierje. Csütörtökön a »Nem válok el« főpróbája a Kamara Színházban, pénteken este »Bűn és bűnhődés« főpróbája a Magyar Színházban és a »Nem válok el« premierje. Szombaton a Pesti Színházban az »Aprillisi vőlegény«, a Magyar Színházban a »Bűn és bűnhődés«, a Királyi Színházban a »Sült galamb« és a Behlen téri Színpadon az »Előre megfontolt szándékkal« bemutatója. Ez utóbbiaknak csak zártkörű sajtófőpróbája lesz.

Megkezdődtek az őszi golfversenyek

Saldéz Oszkár, a kiváló golfjátékos mondja a »Társaság, Sport, Szórakozás«-nak:

— Szombaton megkezdődtek az őszi versenyek a svábhegyi pályán. A küzdelmek a Magyar Nemzeti Bajnokságnak, a különböző vándorújságokért, a gróf Zichy Kázmér, Petrács Sári, Zsigmondy- emlékversenyekben folyának, ezek után következnek a handiecapversenyek. Persze, ahogy golfnyelven mondják, nagy a feszültség, főleg hölgyversenyzőink roppant izgatottak. Persze, prognózist felállítani, hogy a versenyeket kik fogják nyerni, nem lehet. Lauber Dezsőnek nem lesz ellenfele, ez az egy bizonyos csak. A férfijátékosok közül jó formát mutatnak: Halász László, Rakovszky István és Baumgarten Albert. A hölgyversenyzőink tisztában vannak vele, hogy Szldévy Bélánét még handiecaplapon is nehéz lesz megverni, persze azért mindenki feni rá a fogát. Legtöbb sánsszal gróf Zichy Rafael Edéné indul. A küzdelmekbe beleszóllhat Ungár Endréné vagy Baumgarten Carla, mert egyik legjobb hölgyjátékosunk, Farlas Mimi, jelenleg teljesen formán kívül van.

(-) Élénkül a pesti autófront. A pesti autók mostanában csak Albrecht főherceg új kocsijáról, egy nyolchengeres Auburn-ról beszélnek. Fekete testű, fehér kerékű autó, amelynél szebb jelenleg nem szalad Budapest utcáin, modernebb pedig

sehol a világon.

A főherceg legújabb kocsija teljesen zajtalanul kapcsol, a sebesség váltását a legkisebb recseszenés sem jelzi, startergombja nincsen, már az elzárókulcs elfordítása megindítja a motort.

Teljesítmőképessége: 148 kilométer.

Albrecht főherceg már ki is próbálta a táti rekordort. Sorban a főherceg kocsija után, mint új szerzemény, Gschwindt Edit, — a Gschwindtgyár vezérigazgatójének — nyolchengeres Buickja következett, majd Károlyi Ferenc gróf Fiatja, a művészvilágból pedig Somogyi Nusi új Austro-Daimlerje és Pager Antal szürke új Chryslerje zárja be a sort. Szóval — valamilyen nyire azért mégis élénkül a budapesti autófront.

(-) Múlaföt premierje. Nemesen díszkrét, finom tónusú az új Boacacine, valóban világvárosi nivójú minden tekintetben, Pán József tervezése és Zsoldos Imre művészi fénvhatású látványösszeszeriéket. Músortóban pedig egyik szám ragyogóbb a másiknál. A megnyitóján tobt Budapest ott volt. — A Lopós bár igaz pesti érdékeség, már a neve is eredetiséggel, vitámságával hat. Olyan a milliója is, kedves, eleven, vidám, nem csoda, ha estéről-estére kiderül, hogy kevés a férőhely...